Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 11 P

Poznań, środa dnia 10 stycznia 1934

Rok XXIX

Poznań, 9 stycznia.

Atak na rodzinę

Krakowski, konserwatywny „Czas" stanął oczywiście w obronie nowego sposobu uregulowania płac urzędniczych i tłumaczy system ten w sposób bardzo życzliwy. W zapale wszakże swego uznania poszedł stanowczo za daleko, odsłaniając jednocześnie ukryte swoje myśli, z któremi naogół się nie zdradza.

Pisze mianowicie:

„Przy sposobności (zmiany systemu płac) stosowano dodatki rodzinne, które nie miały oczywiście istotnego uzasadnienia. Ledwo zipiący podatnik oddaje swój ciężko zapracowany grosz na utrzymanie listonosza, policjanta, sędziego, czy żołnierza, ale oddaje go poto, by pewne niezbędne dla istnienia państwa funkcje mogły być wykonane. Nie obchodzi go natomiast zupełnie, czy ta funkcja zostaje wykonana przez kawalera, czy przez człowieka żonatego, czy przez ojca ośmiorga dzieci. Chce, by ta funkcja była wykonywana dobrze i tanio. Dodatki rodzinne były przytem premją dla zakładania rodzin, rodzin, które później wielkim, nieraz zbyt wielkim okazywały się ciężarem i troską, o którą nieraz zmniejszała się wydajność ich pracy. Nasz przyrost ludności jest wciąż raczej za wielki, niż za mały..."

Dotychczas kampanję za zmniejszeniem rozrostu ludności naszego kraju prowadził Boy-Żeleński oraz koła radykalno - masońsko - żydowskie, zgrupowane dokoła „Wiadomości Literackich". Obecnie przyłącza się do tej naganki czołowy organ konserwatystów w Polsce. Jest to fakt bardzo znamienny, który warto zanotować.

„Czas" poruszył dwie sprawy: szczególną — urzędniczą i ogólną — narodową. „Czas" odmawia niemal niższym urzędnikom państwowym prawa posiadania rodziny, z cynizmem zakazuje im posiadania dzieci, zauważa brutalnie, że niższa warstwa ludności zbyt sobie pod tym względem dotychczas pozwalała, licząc na „premje" państwowe.

Jest to stanowisko wręcz niesłychane. Niższą warstwa urzędnicza, to są przeważnie Polacy, polska inteligencja i półinteligencja. Tę chce skazywać „Czas" na stałe wymieranie, a więc na niemożność gromadzenia się w kraju kapitału kulturalnego, który wytwarza się tak, jak kapitał pieniężny, w drodze dziedziczenia, przechodząc z ojca na syna. W okresie ataku Żydów na polskie zawody wolne „Czas" zaczyna propagować maltuzjanizm wśród polskiej inteligencji. Dziwny zbieg okoliczności!

Dzieje się to w czasach, kiedy we Francji ustanawia się istotnie premje dla rodzin z licznemi dziećmi, i to nietylko dla rodzin urzędniczych, ale całkiem prywatnych. Jednocześnie we Włoszech prowadzona jest przez wszystkie władze państwowe kampanja za rozrostem ludności, a niedawno w Rzymie odbyło się święto „matki i dziecka" dla uczczenia matek największych rodzin. A o tem, jakie pod tym względem są tendencje Niemiec Hitlera, pisać nie potrzeba. Wielka walka z demoralizacją, wszczęta przez hitlerowców, ma między innemi na celu rozwój ludności Rzeszy.

W Polsce natomiast, znajdującej się między takiemi właśnie Niemcami a Rosją o wymownym i stałym przyroście ludności, pismo konserwatywne propaguje zdanie, że u nas przyrost ludności jest za wielki. Co na to nasze koła wojskowe? Przecież głównym naszym atutem w rozgrywce międzynarodowej, głównym powodem naszej prężności to jest właśnie fakt, że w Polsce ludność zwiększa się rocznie o blisko pół miljona ludzi. „Czas" chce Polskę tego głównego atutu jej siły pozbawić.

Jego argumenty ekonomiczne, za wiele rąk do pracy, bezrobocie, trudność gromadzenia kapitału, nie są przekonywające. Powodem kryzysu jest raczej nadmierna podaż towaru, brak nabywców, a przez to spadek cen. O co dziś głównie chodzi? Chodzi o to, aby zwiększyła się konsumcja, aby ceny poszły raczej w górę, a nie spadały wciąż, a przez to, by nastąpiło ożywienie ekonomiczne, które dałoby pracę bezrobotnym. Otóż wzrost konsumcji nastąpi prędzej przy wzroście ludności, niż przy jej spadku.

Lecz stanowisko „Czasu" jest nietylko antyspołeczne i antynarodowe. Nieda się również pogodzić z naukami Kościoła Katolickiego. „Czas" traktuje założenie rodziny jako pewnego rodzaju luksus i wybryk, na który mogą sobie pozwolić tylko bogaci. Tymczasem stanowisko — Kościoła i jego nakazy w sprawie zakładania rodziny i posiadania dzieci są tak wyraźne, że nie można mieć co do nich żadnych wątpliwości. W świątecznym numerze „Czasu" ukazały się artykuły znanych duchownych katolickich. Szkoda, że tej sprawie nie poświęcili oni więcej uwagi. Znajduje się ona u podstaw wszystkich innych wzniosłych spraw ludzkich i wszystkich innych spraw moralnych.

Święta Bożego Narodzenia, które właśnie minęły, to właśnie święta rodziny. A rodzina w Polsce wymaga więcej uwagi i opieki, niż się napozór wydaje.

Wyłudzone bajońskie sumy

Tragiczny koniec jednego z najsprytniejszych oszustów — Zmiany w gabinecie Chautemps — Stanowcza reakcja opinji publicznej

STAWISKI ZMARŁ

Paryż. (Tel. wł.) Osadzony w swej willi w Chamonix, główny oskarżony w wielkiej aferze oszukańczej instytutu pożyczkowego w Bayonne, Stawiski postrzelił się — jak już donosiliśmy pokrótce — w chwili zjawienia się policji. Stawiski zabarykadował się poprzednio w swojem mieszkaniu. Wskutek tego policja wyważyła drzwi.

Leżącego bez przytomności na podłodze oszusta odwieziono do szpitala, gdzie stwierdzono postrzelenie czaszki. W ciągu nocy Stawiski zmarł.

DYMISJA DALIMIERA

Paryż. (Tel. wł.) W związku z zataczającą coraz szersze kręgi aferą skandalicznych defraudacyj w Bayonne i pod naciskiem rządu podał się do dymisji zawikłany w tę aferę minister kolonij Dalimier. Jego stanowisko objąć ma dotychczasowy min. pracy Lamoureux, na którego miejsce znów przewidziany jest dotychczasowy minister marynarki handlowej Frot. Ostatnią tekę obejmie obecny podsekretarz stanu Bertrand.

POWSZECHNE OBURZENIE

Sama afera wywołała w opinji publicznej ogólne wzburzenie, a równocześnie zadowolenie z powodu energicznej akcji premjera Chautempsa, jego stanowcze zarządzenia i postępowanie ze skompromitowanemi osobami uspokoiły nieco publiczność.

Mimo to wzrasta niezadowolenie z powtarzających się oszukańczych manipulacyj z krzywdą ludzką. Ostro przeciw temu występuje prasa, zwłaszcza skrajnie radykalne odłamy prawicowe, wśród których wybija się przedewszystkiem monarchistyczna „Action Francaise". Otwarcie nawołuje ona dziś do manifestacji przed gmachem parlamentu francuskiego, celem zaprotestowania przeciw masonom i Żydom, głównym sprawcom skandalów finansowych.

Paryż. (Tel. wł.) Dziś odbyła się rada ministrów, na której na wniosek premjera prezydent przyjął dymisję ministra Dalimiera i zamianował podanych przez nas nowych ministrów. Na wniosek rządu mianowany został poza tem wielkim kanclerzem legji honorowej generał Nollet.

Echa katastrofy w kościele św. Krzyża

Warszawa (Tel. wł.) Wczoraj przed południem sąd okręgowy ogłosił wyrok w procesie inż. Żurkowskiego i technika Szkaradzińskiego, oskarżonych o spowodowanie katastrofy w kościele św. Krzyża, w czasie której kilkanaście osób wpadło przez otwór w posadzce do dolnego kościoła, odnosząc szereg ran i obrażeń.

Sąd uniewinnił inż. Żurkowskiego, technika zaś Szkaradzińskiego skazał na 6 miesięcy więzienia, zawieszając mu karę na okres dwóch lat.

W motywach sąd podkreślił, że Żurkowski nie może ponosić odpowiedzialności za katastrofę, gdyż robotami kierował faktycznie jego zastępca, a on sam niejednokrotnie żądał i polecał przeprowadzenie należytych zabezpieczeń, które były konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa napływającej do kościoła publiczności.

Odmiennie przedstawia się sprawa odpowiedzialności Szkaradzińskiego, który jako faktyczny kierownik robót powinien poczynić odpowiednie zarządzenia i dopilnować ich wykonania.

Ten właśnie moment zdecydował o skazaniu Szkaradzińskiego tem bardziej, że przewód sądowy wykazał, że poczynione przez niego zabezpieczenia nie miały żadnej wartości, a wprost przeciwnie mogły tylko katastrofę przyspieszyć. Taką rolę przyspieszającą odegrało podjum, które ustawiono na płytach, pozbawionych trwałego oparcia. (w)

Anglja w obronie Ligi Narodów

„Wszystkie ofiary, cały autorytet, cały entuzjazm i cała energja rządu W. Brytanji muszą być skierowane ku podtrzymaniu Ligi Narodów"

Londyn (PAT). Min. Eden przemawiając wczoraj w Alcester oświadczył, iż ostatnie wizyty min. Simona w Paryżu i Rzymie wydały niewątpliwie cenne wyniki i w niejednym wypadku przyczyniły się do rozproszenia wątpliwości i uzyskania ważnych zapewnień na przyszłość.

Wiadomość, iż rządy W. Brytanji i Włoch porozumiały się w tej sprawie, że najpierw musi być zadecydowana sprawa rozbrojenia, a później dopiero zreformowania Ligi Narodów, należy powitać z wielką radością.

„Jeśli utracimy obecnie Ligę Narodów, to zginie największa zdobycz, osiągnięta na polach bitew. Wszystkie ofiary, cały autorytet, cały entuzjazm i cała energja rządu W. Brytanji muszą być skierowane ku podtrzymaniu Ligi Narodów, którą uważamy za najpotężniejszy bastjon pokoju. Nie znaczy to, że nie są konieczne pewne zmiany w jej organizacji. Trzeba, aby reforma podjęta była w zamiarze uczynienia Ligi silniejszą i lepiej przystosowaną do jej zadań."

Wobec projektów „elity"

Warszawa (Tel. wł.) Dzisiaj i jutro odbędą się narady polskich klubów opozycyjnych nad zajęciem stanowiska wobec zgłoszonych przez B. B. tez ustrojowych.

Kluby prawdopodobnie złożą deklaracje na czwartkowem posiedzeniu.

Zatwierdzenie wyroku

Warszawa (Tel. wł.) Sąd Najwyższy zatwierdził wyrok co do b. komisarza policji Bolesława Drewińskiego, skazanego na 5 lat więzienia w procesie o napad na działaczów narodowych śp. Chudzika i majora Owoca w Brzozowie. Natomiast uchylił wyrok jedynie co do wymiaru kary w stosunku do posterunkowego policji Stankiewicza, skazanego na 2 i pół roku więzienia.

Trybunał sądowy w Sanoku nie będzie zatem przeprowadzał sprawy, ale tylko zbierze się celem wydania wyroku. (w)

Żądania inwalidów

Warszawa. (Tel. wł.) Delegacja inwalidów wojennych udała się do ministra skarbu z obszernym memorjałem w sprawie przywilejów zastrzeżonych inwalidom wojennym w rozporządzeniu Prezydenta R. P. o sprzedaży wyrobów tytoniowych. W szczególności postulaty związku inwalidów dotyczą postanowień odnośnie sprzedaży wyrobów tytoniowych na ulicach, placach, stadjonach itd., która w dalszym ciągu jest koncesjonowana. Odpowiednie przepisy przewidują, że w obrębie 50 metrów istnieć może tylko jeden punkt sprzedaży wyrobów tytoniowych. Związek domaga się przestrzegania tego przepisu, który w praktyce nie jest wykonywany. (w)

Przed odpowiedzią Niemiec

Inspirowane uwagi „Diplomatisch - Politische Korrespondenz" w związku z francuskiem aide-memoire

Berlin. (PAT.) Półurzędowa „Diplomatisch Politische Korespondenz" zapowiada zwrócenie się rządu niemieckiego do Paryża o nowe wyjaśnienia, mające wykazać, jaką wagę posiadają ostatnie propozycje francuskie.

Dotyczy to przedewszystkiem sprawy lotnictwa, co do czego Niemcy wysuwają zasadnicze zastrzeżenia, mianowicie, że nawet wycofanie z czynnej służby i umiędzynarodowienie 50 proc francuskich samolotów wojennych nie może być uznane za „element pozytywny" oraz, że Niemcom w gruncie rzeczy obojętne jest, ile gotowych do startu samolotów bojowych mają razem Francja, Belgja, Polska i Czechosłowacja, skoro Rzesza jest zupełnie tych aparatów pozbawiona (?!) i nie ma nawet obrony przeciwlotniczej. — Nie wystarcza również przyrzeczenie, że w jakiejś nieokreślonej bliżej przyszłości nastąpi całkowite zniesienie lotnictwa wojennego.

„Niemcy — pisze „Korespondenz" — mogłyby zrezygnować z posiadania własnych samolotów wojskowych tylko wówczas, gdyby im przyrzeczono, że lotnictwo wojenne w ciągu kilku lat będzie wszędzie zniesione".

Dalszy punkt, przeciwko któremu Rzesza występuje, to ewentualna próba wprowadzenia do konwencji podziału na dwa okresy, w ciągu których miałoby nastąpić urzeczywistnienie planu rozbrojenia. Oznaczałoby to jakoby wznowienie dyskryminacji Niemiec przez zastosowanie t. zw. okresu próbnego.

Berlin (Tel. wł.) Organ ministerstwa spraw zagranicznych „Diplomatisch-Politische Korrespondenz" zamieszcza nowe uwagi na temat francuskiego „aide mémoire" w kwestji rozbrojeniowej. Uwagi te uważać można jako wskazówki w sprawie odpowiedzi niemieckiej.

„Znaczenie polityczne i dyplomatyczne — pisze wspomniany organ — francuskiej noty spowoduje że jeszcze szereg dni upłynie zanim zawarte w niej propozycje i myśli szczegółowo przedyskutuje się i wygotuje odpowiedź niemiecką. Rzesza jest nadal przekonana że rozwiązanie tej delikatnej sprawy może nastąpić jedynie na drodze dyplomatycznej wymiany zdań.

„Doniesienia prasy zagranicznej o gotowości Francji do nowych ustępstw, a nawet ofiar na rzecz sprawy rozbrojenia wzbudziły ogólne zainteresowanie w kołach rządu Rzeszy, który zawsze był gotowy do współpracy nad sprawą ogólnego rozbrojenia i równouprawnienia. Obecnie przeprowadza on szczegółowe badanie francuskich propozycyj ze szczerą wolą porozumienia.

„W związku z dotychczasowem wstrzemięźliwem stanowiskiem Francji, wykazanem specjalnie w decydujących momentach należy zauważyć, że w rozpatrywanym memorjale nie określono tak wyraźnie gotowości Francji powzięcia praktycznych zarządzeń w sprawie rozbrojenia, to też z omawianej noty nie można wyciągnąć jakichkolwiek konkretnych wniosków. Da się to tylko uskutecznić na drodze dalszych dyplomatycznych wyjaśnień."

Samobójstwo adwokata

Warszawa (Tel. wł.) W mieszkaniu swojem popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru adw. Stanisław Samborski.

Nadbiegli domownicy zastali już tylko zimnego trupa. Władze prokuratorskie wdrożyły dochodzenia w celu ustalenia przyczyn samobójstwa znanego adwokata.

Bez dachu nad głową

Warszawa. (Tel. wł.) Z nowym rokiem zarejestrowanych było w Warszawie 878 rodzin — 3 934 osób — bez dachu nad głową.

Liczba bezdomnych wzrosła w ciągu grudnia o 79 osób, które z powodu niepłacenia komornego zostały wyeksmitowane z zajmowanych dotąd przez siebie mieszkań.

Auto „Foxa" utonęło

Berlin. (PAT.) Z miejscowości bawarskiej Murnau donoszą, że samochód tow. filmowego „Fox", który miał rozpocząć zdjęcia niemieckiego treningu olimpijskiego na jeziorze Staffelsee, zatonął z powodu załamania się lodu. Szofer zdołał wyskoczyć oknem. Po kilku sekundach samochód poszedł na dno w miejscu, gdzie jezioro ma głębokość 13 m.

Z izby adwokackiej

Toruń. (Tel. wł.) W dniu 28 stycznia w Poznaniu odbędzie się walne zgromadzenie izby adwokackiej, która obecnie poza Wielkopolską obejmuje Pomorze, obwód dotychczasowy sądu okręgowego w Włocławku, przyłączony obecnie do sądu okręgowego w Toruniu, tudzież obwód sądu okręgowego w Kaliszu, wyłączony z apelacji warszawskiej. (wd.)

Banda podpalaczy

Szczecin. (PAT.) Na terenie Pomorza pruskiego aresztowano bandę podpalaczów, którzy podpalali wiejskie posiadłości, znajdujące się w złym stanie, ubezpieczone od ognia i następnie je odbudowywali po uzyskaniu przez właściciela odszkodowania.

Do szajki należeli rzemieślnicy i majstrowie mularscy. Jeden z nich był nawet w komisji szacunkowej towarzystwa ubezpieczeniowego.

Działalność szajki datuje się od r. 1931. W tym czasie dokonano 85 podpaleń, przeważnie w porozumieniu z właścicielami nieruchomości.

Wszystko Żydzi

Prasa całego świata rozpisuje się o aferze Stawiskiego we Francji, podając go wszędzie za Rosjanina. Tymczasem był to zwykły Żyd z Kijowa, który zyskał obywatelstwo rumuńskie, w r. 1909 znalazł się w Paryżu, a gdy minęła wojna i niebezpieczeństwo dostania się na front, został „Francuzem" i przyjacielem ministrów, deputowanych i innych dygnitarzy.

Również w niedawno wykrytą w Paryżu wielką aferę szpiegowską zamieszani są sami Żydzi. Prasa francuska, a za nią agencje światowe piszą coprawda o Rumunach, Polakach, Łotyszach, ale nazwiska Salzman, Mois itd. są zupełnie wyraźne.

Całe to międzynarodowe towarzystwo żydowskie, zaopatrzone w paszporty polskie, rumuńskie, węgierskie i inne, kompromituje jedynie odnośne narody zagranicą. Wszystkie oszustwa, złodziejstwa i inne łajdactwa tych żydłaków idą na karb narodów aryjskich, bo prasa paryska, pozostająca pod wpływem Żydów starannie unika określania ich semickiego pochodzenia.

Czytać więc można w pismach paryskich: „Nowe oszustwo pary Polaków Salzmanów", „Przyłapanie Polaków Bergmanów na złodziejstwie" itd. Nadejdzie jednak chyba czas, że cały świat pozna oblicze moralne rasy żydowskiej.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.67 — 5.70 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.66 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.50 zł. gotówką 210 00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.71 do 172.97 zł, gotówką 172.37 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 9. 1. 1934 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bardzo mocna; obroty jednakże były w dalszym ciągu ograniczone.

Z pożyczek państwowych płacono — przy bardzo słabej podaży — za 5% poż. konwers. 54½%, również płacono za 4% premj. dol. 50½ oraz — bez oddawców — za 4% poż. inwest. 104 oraz 3% poż. bud. 41.—

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano i płacono za 4½% dol. listy zast. 46 (przy kursie dolara 5.71), natomiast obracano 4½% dol. listami zast. w złocie po 43% oraz 4% listami zast. konwert. po 43%; pozatem poszukiwano 4½% złotowe listy zast. po 42, przy większym braku materjału.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 86.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% pożyczka konwersyjna 54½% P.
4½% dolarow. listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5,71 46% P.
4½% dolarow. listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 8,90 43½% +
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 43% +

(Kurs w złotych)

4% poż. premj. dolar., serja III 50,50 P.
4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 42.— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 86.— P.

Tendencja bardzo mocna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 9. 1. 1934 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto 718 g/l. 2. pszenica 749 g/l. 3 owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne

Żyto 915 tonn par. Poznań	14,75
Żyto 120 tonn par. Poznań	14,65
Żyto 30 tonn par. Poznań	14,60
Otręby żytnie 60 tonn par. Poznań	9,75

Ceny orjentacyjne

Żyto	14,50— 14,75
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	18,50— 19,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień browarowy	14,75— 15,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 695—705 g/l	14,00— 14,25
Jęczmień 675—685 g/l.	13,50— 13,75
Usposobienie spokojne.	
Owies	12,25— 12,50
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia I gat. 0.55% wł. w.	21,00— 22,50
Mąka żytnia I gat. 0.65% wł. w.	19,50— 21,00
Mąka żytnia II gat. 55—70% wł. w.	16,50— 18,00
Mąka żytnia poślednia ponad 70% wł. w.	13,00— 15,00
Mąka żytnia razowa 0.95% wł. w.	17,00— 18,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna gat. IA 20% wł. w.	33,50— 38,00
Mąka pszenna gat. IB 45% wł. w.	30,50— 35,00
Mąka pszenna gat. IC 60% wł. w.	29,00— 33,50
Mąka pszenna gat. ID 65% wł. w.	27,50— 32,00
Mąka pszenna gat. II 45-65% wł. w.	25,50— 30,00
Mąka pszenna gat. III pośl. A 65—70% wł. w.	17,50— 20,50
Mąka pszenna gat. III pośl. Bponad 70% wł. w.	14,50— 17,50
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie z przemiału standartowego	9,75— 10,75
Otręby pszenne z przemiału standartowego	10,25— 11,00
Otręby pszenne grube z przemiału standartoewgo	11,00— 11,50
Rzepak zimowy	43,00— 44,00
Gorczyca	33,00— 35,00
Wyka latowa	14,00— 15,00
Peluszka	14,00— 15,00
Groch Viktoria	22,00— 25,00
Groch Folgera	21,00— 23,00
Seradela	13,00— 14,50
Koniczyna czerwona	170,00—210,00
Koniczyna biała	75,00—110,00
Koniczyna żółta odłuszczona	90,00—110,00
Makuch lniany w taflach	18,50— 19,50
Makuch rzepakowy w tafl.	16,00— 16,50
Makuch słonecznik. w tafl.	18,50— 19,50
Śrut Soja	23,00— 23,50
Mak niebieski	49,00— 54,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1326 tonn, pszenicy 814,5 tonn, jęczmienia 275 tonn, owsa 5 tonn, mąki żytniej 146 tonn, mąki pszennej 124 tonny, otrąb żytnich 85 tonn, otrąb pszennych 15 tonn, otrąb jęczmiennych 45 tonn,otrąb owsianych 10 tonn, ziemniaków fabrycznych 105 tonn, peluszki 12 tonn, rzepaku 15 tonn, gorczycy 3 25 tonn, wyki 4 tonny, makuchu rzepakowego 10 tonn, maku niebieskiego 1,75 tonn, mąki ziemniaczanej 72,8 tonn, syropu 1,8 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 9. 1. 1934 r.

Spędzono: wołów 42, buhajów 105, krów 223, świń 1400, cieląt 488, owiec 150, razem 2408 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi).

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane	64— 68
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	58— 60
Mięsiste tuczone starsze	48— 52
Miernie odżywione	40— 42
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	58— 62
Tuczone mięsiste	52— 56
Nietuczone dobrze odżywione starsze	44— 48
Miernie odżywione	38— 40
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	58— 64
Tuczone mięsiste	50— 54
Nietuczone dobrze odżywione	40— 42
Miernie odżywione	26— 30
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	64— 68
Tuczone mięsiste	58— 60
Nietuczone dobrze odżywione	48— 52
Miernie odżywione	40— 42
Młodzież:	
Dobrze odżywione	40— 42
Miernie odżywione	36— 38
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	66— 72
Tuczone cielęta	58— 64
Dobrze odżywione	52— 56
Miernie odżywione	40— 50
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	68— 70
Tuczone starsze skopy i maciórki	54— 64
Dobrze odżywione	00— 00
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	90— 92
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi	86— 88
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi	80— 84
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi	70— 78
Maciory i późne kastraty	80— 90

Przebieg targu normalny.

Straszna katastrofa samochodowa

Sześć osób zginęło — Auto uległo zupełnemu rozbiciu

Rzym. (Tel. wł.) W pobliżu miejscowości Segni wydarzyła się dziś straszna katastrofa samochodowa. Przepełnione pracownikami i ładunkiem auto ciężarowe stoczyło się, jadąc w pełnem tempie, nagle do pobliskiego rowu, a następnie runęło w dół, po urwistym kilkunastometrowym stoku.

Sześć osób, w tem kierowca ponieśli śmierć na miejscu. Samochód został doszczętnie rozbity.

Powodem katastrofy było zepsucie się hamulców, które nagle wypowiedziały posłuszeństwo.

Różowykwiat i jego pięć żon

Po ataku parasolami osunął się martwy na ziemię

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem na Nalewkach panowało ogromne wzburzenie. Przed trzema miesiącami 44-letni Jakób Różowykwiat, agent Tow. Ubezpieczeń „Przezorność", ożenił się z właścicielką magli przy ul. Zamenhofa 39. Wczoraj rano, gdy Różowykwiat, przebywając w magli, odbierał pieniądze za bieliznę, poznała go jedna z klientek jako męża swojej przyjaciółki w Henrykowie pod Warszawą i zawiadomiła ją zaraz o odkryciu. Właścicielka magli zaatakowała ostro swego męża, który się wypierał bigamji.

Tymczasem wiadomość o odkryciu bigamji Różowykwiata rozeszła się lotem błyskawicy i po upływie godziny przybyły do magli przy ul. Zamenhofa jeszcze trzy żony Różowykwiata z dziećmi na rękach, a następnie wreszcie przybyła żona z Henrykowa z czworgiem dzieci. Wszystkie 5 żon wraz z 9-ciorgiem dzieci otoczyły Różowykwiata, atakując go parasolkami.

Wreszcie Różowykwiat osunął się na ziemię, a lekarz stwierdził zgon z niewiadomej przyczyny. Rozeszła się pogłoska, że otruto go arszenikiem w podanej herbacie. Inni mówią o śmierci wskutek udaru serca itd. (w)

Przesilenie protestantyzmu niemieckiego

I. Po rewolucji listopadowej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Berlin, 8 stycznia.

Opisać to, co się dzieje w protestantyźmie niemieckim, jest w ramach artykułu dziennikarskiego rzeczą niesłychanie trudną. Sprawy to są bowiem wogóle bardzo skomplikowane, sięgające dna przewrotu duchowego, dokonanego w Niemczech, a poza tem dotyczą przesilenia, które przechodzi protestantyzm nie od dzisiaj, a które przewrót hitlerowski tylko przyśpieszył i ogromnie zaakcentował.

W Niemczech istnieje 29 ewangelickich „kościołów krajowych" („Landeskirchen"), złączonych w „Ewangelickim Związku Kościołów" („Evangelischer Kirchenbund"). Z tych największym jest unijny kościół pruski. Na czele kościoła pruskiego stał dawniej jako głowa król pruski, który mianował członków hierarchji kościelnej.

W tych warunkach jest rzeczą jasną, że obalenie dynastyj musiało w kościele protestanckim wywołać silny wstrząs. Kościołowi temu zabrakło bowiem widomej głowy. Dnia 24 września 1921 poleciło zebranie konstytucyjne kościoła pruskiego specjalnej komisji wypracowanie nowego ustroju. Projekt komisji uchwalony został 29 września 1922. Po uchwaleniu odnośnej ustawy przez sejm pruski nowy ustrój zaczął obowiązywać od r. 1924.

Kościół pruski przybrał nazwę „Kościół Ewangelicki Staropruskiej Unji". Wybrano tę nazwę z dwóch względów. Jak wiadomo, krajowy kościół pruski łączy w sobie dwa wyznania ewangelickie, ewangelicko-luterańskie i ewangelicko-reformowane. Pierwsze wywodzi się wprost od Lutra, drugie od Zwingli'ego i Kalwina. Król pruski wymógł na obu wyznaniach w Prusach w roku 1817 połączenie organizacyjne, pozostawiając w ramach tej unji poszczególnym wyznaniom wolność. Powstał więc unijny kościół pruski, jednolity organizacyjnie i mający jedną głowę (król pruski), w którym jednak luteranie stanowili i stanowią znakomitą większość.

W obranej po usunięciu dynastji nazwie zaznaczyło się dążenie do utrzymania łączności kościelnej z kościołem ewangelickim w odstąpionych terytorjach pruskich (dlatego podkreślenie „staropruskiej unji".)

Za daleko zaprowadziłoby nas szczegółowe zobrazowanie uchwalonego w roku 1922 ustroju. Oparł się on na gminie kościelnej. Gminy utworzyły powiaty kościelne („Kirchenkreise"), a te znowu prowincje kościelne. Prowincje kościelne złączyły się wreszcie w „Kościół". Z polecenia najwyższego jego organu, to jest Synodu Generalnego kierowały i administrowały kościołem „Senat Kościelny" i „Ewangelicka Wyższa Rada". Na „Senat Kościelny" przeszły prawa, dotychczas przysługujące królowi.

Tak więc — w najgrubszym zarysie tu dla orjentacji naszkicowany — ustrój największego kościoła ewangelickiego w okresie republiki wejmarskiej nie posiadał widomej głowy i przesiąknięty został w wysokim stopniu rodzajem parlamentaryzmu demokratycznego (wybieralne i wielogłowe ciała itd.)

Mimo to reprezentował kościół ewangelicki politycznie w dużym stopniu siły, zbliżone do dawnej Partji Niemiecko-Narodowej. Był on przecież aż do roku 1918 zupełnie zależny od króla pruskiego (w Prusach), i oczywiście dostawały się do niego, podobnie jak do administracji i innych działów życia państwowego, pod względem politycznym, te właśnie żywioły, które później w republice wejmarskiej utworzyły trzon Partji Niemiecko-Narodowej.

Wobec ruchu hitlerowskiego zaznaczała się wskutek tego w kościele ewangelickim naogół duża niechęć, mimo, że ten i ów duchowny protestancki należał do jego gorących zwolenników. Były wypadki odmawiania pogrzebów członkom S. A. przez pastorów, liczne wystąpienia na ambonie.

To też naogół stosunek szerokich mas S. A. jest albo niechętny, albo nawet tu i tam otwarcie wrogi dla kościoła ewangelickiego. Potęgują tę niechęć oczywiście prądy, które wogóle odwracają się od chrystjanizmu w hitleryźmie, a które przesiąkają więcej w szerokie masy, niż się zdaje. Napotykają one grunt o tyle podatny, że obojętność i sceptycyzm religijny zdawna już szerzą się bardzo silnie wśród wyznawców protestantyzmu. Obserwowało się więc wyraźny proces rozchodzenia się nowych prądów niemieckich z kościołem ewangelickim. Uderza w niego wpływ teoryj nordyckich, krytyka Rosenberga, która oprócz gwałtownego ataku na Kościół Katolicki obejmuje jednak również krytykę protestantyzmu, teorje rasowe i ich konsekwencje itd.

Wielu ewangelików pragnie odrzucić Stary Testament, jako ich zdaniem wytwór ducha żydowskiego i dostosować chrystjanizm do mitu nordycznego. Na ten temat istnieje duże pomieszanie pojęć. Są tacy, którzy wogóle pragną skończyć z chrystjanizmem, u innych znowu chęci reform sięgają mniej daleko. Słowem przesilenie w całej pełni.

Gdy swego czasu Stresemann zgłosił akces do masonerji, wystosował list do dygnitarza masońskiego, który był jednocześnie duchownym protestanckim. W istocie kościół protestancki był silnie przerośnięty masonerją, a nawet wielu pastorów grało w masonerji dużą rolę. Leży przedemną spis pastorów, należących do lóż, opublikowany w jednym z tygodników kierunku „deutsch-völkisch", obejmujący — narazie, jak powiada redakcja — 95 nazwisk. Między niemi znajdują się wysocy i najwyżsi dygnitarze masońscy. Fakt ten nie przyczyniał się napewno do utrzymania bezwzględności wiary, a z drugiej strony, ponieważ to są ostatecznie rzeczy wiadome, w stosunku do hitleryzmu, który walczy z masonerją, pogłębiał rozłam. O rozmaitych fermentach i sporach pomówimy w przyszłej korespondencji.

JERZY DROBNIK.

W oczekiwaniu odpowiedzi Berlina

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Paryż, 7 stycznia.

Po Paryżu krąży szereg wiadomości, dotyczących memorjału, wręczonego przez ambasadora Francji w Berlinie kanclerzowi Rzeszy. Wiele wieści jest tendencyjnych, lub zgoła fantazyjnych. Jedna natomiast zdaje się być prawdziwą. Chodzi o nacisk, jaki jeszcze w ostatniej chwili chciano wywrzeć na rząd francuski, by opóźnił przedłożenie swego memorjału oraz wprowadził w nim pewne zmiany.

Stało się tymczasem inaczej. Memorjał został pośpiesznie — w kilka godzin podobno — zredagowany przez p. Massigliego, a następnie niemniej pośpiesznie, bo w sam dzień Nowego Roku, wręczony Hitlerowi. Nacisk pochodził oczywiście z Londynu. Jakiemuż bowiem innemu rządowi mogło bardziej zależeć na wprowadzeniu do memorjału zmian na niekorzyść Francji? Poza tem mówi się jeszcze tutaj, iż gabinet p. MacDonalda wolał był odczekać nieco, aby być lepiej poinformowanym co do wyniku rozmów pomiędzy ministrem sir Simonem a duce.

We francuskich kołach przypuszcza się, że minie kilka dobrych dni zanim Berlin poweźmie decyzję w sprawie przedłożonego memorjału. Według bowiem ostatnich informacyj projekt francuski zawiera bardzo konkretne propozycje. Ma zaś on przedewszystkiem wychodzić z założenia, że projekt niemiecki, domagający się zwiększenia armji, a więc i zbrojeń, jest nie do przyjęcia; natomiast podstawą dyskusji powinno być rozbrojenie. Byłaby to zatem teza genewska, dążąca do redukcji zbrojeń, inaczej mówiąc do równości przez ich zmniejszenie, a nie przez ich zwiększenie.

Wiadomo jednak, że wprost przeciwne są roszczenia germańskie. Inaczej Niemcy nie potrzebowałyby opuszczać Genewy, gdzie im już owo sławne Gleichberechtigung było w zasadzie przyznane. Dlatego też tutaj panuje naogół sceptycyzm co do przyjęcia przez Berlin propozycyj francuskich. Berlin nie omieszka oczywiście przeczekać nieco, by przedewszystkiem zdać sobie sprawę dokładnie z nastrojów włosko-angielskich w sprawie memorjału. Wiemy nataomiast, że Rzym dąży, podobnie zresztą jak i Londyn, do odgrywania roli arbitra w Europie; że Włosi już krytykują notę francuską, uważając ,iż porozumienie pomiędzy Paryżem a Berlinem powinno raczej zasadzać się na częściowem przyznaniu zbrojeń Rzeszy; że z drugiej strony „wspólny front" francusko-angielski jest fikcyjny, ponieważ do tezy włoskiej przechyla się zarówno germanofilski premjer MacDonald, jak i jego minister spraw zagranicznych. W tych warunkach należy przygotować się na nowe targi, na nowe „interwencje" tak nad Sekwaną, jak i nad Sprewą.

W gruncie rzeczy poplecznicy Niemiec nie dążą do niczego innego, jak do ich uzbrojenia, a rozbrojenia Francji. Zresztą wszelkie dyskusje, wszelkie konferencje, wydawałyby się wprost komicznemi, gdyby nie chodziło o życiowe wprost zagadnienia narodów. Dyskusje te odnoszą się przecież do faktu dokonanego; bo przecież obecnie już zorganizowana potęga militarna Rzeszy, jej legalnych, a zwłaszcza nielegalnych formacyj, równać się może niemal siłom wojskowym samej Francji. To też, jeżeliby Niemcy miały prawo do posiadania 300 000 wojska, jak tego domaga się Hitler, to ich potencjał wojskowy zwiększyłby się niepomiernie przez posiadanie regularnego rekruta, podczas, gdy francuski, osłabiony już przez nowe prawo wojskowe, tem samem zmniejszyłby się.

Mógłby tylko ktoś zapytać, dlaczego Niemcy dążą do prawnego posiadania tej wielkiej armji, kiedy w istocie mają już ją tajnie zrealizowaną. Wchodzi tu niezawodnie w grę kwestja prestige'u niemieckiego, zarówno na zewnątrz, jak i na wewnątrz kraju. Do utrzymania 40° gorączki hitlerowskiej potrzebuje Rzesza nowych sukcesów i upajania się jawnego swą siłą militarną. Z drugiej zaś strony jest prawdopodobnem, iż sekretna organizacja tych wszystkich sił wojskowych oraz tajne ich działanie paraliżuje nieco jej akcję i utrudnia rozwój.

Niemcy ,trzymając się metody Stresemanna, postępują etapami, by zupełnie zlikwidować zwycięstwo swych przeciwników. Dzisiaj po tylu innych, już dokonanych faktach, przyszła chwila na zrealizowanie etapu, mającego doprowadzić do jawnego wskrzeszenia militarnej potęgi III-ej Rzeszy. Po nim bowiem pozostaje jeszcze ostatni, do którego właśnie ta siła wojskowa jest nieodzownie potrzebna, — etap rewindykacyj terytorjalnych.

Pod tym względem znajdujemy niezmiernie ciekawe uwagi ministra greckiego Politisa, którego działalność na terenie międzynarodowym jest ogólnie znana. W ostatnim też numerze „Esprit International" pisze on:

„Stało się dzisiaj jasnem, że Niemcy dążą za pomocą t. zw. równości sił do osiągnięcia możności prowadzenia dynamicznej polityki, mającej na celu rewizję terytorjalną traktatów. Według zaś ustalonego prawa, według zdrowego rozsądku, rewizja ta nie może być urzeczywistniona — poza wojną — jak tylko dzięki dobrowolnej zgodzie narodów interesowanych. Ponieważ jednak Niemcy wiedzą, że ta zgoda nie będzie łatwo im przyznana, więc pragną mieć sposób wyrwania jej swym przeciwnikom przez ustawiczne onieśmielanie. To zaś będzie dopiero wtedy możliwe, gdy zbrojenia Rzeszy staną się conajmniej równe zbrojeniom innych państw."

Powyższa trzeźwa ocena sytuacji nie wymaga komentarzy. Potęga militarna Niemiec niepokoi już coraz bardziej wszystkich jasno patrzących na bieg wypadków. Dlatego też we Francji prowadzona jest intensywna kampanja za powrotem do dwuletniej służby wojskowej. Opowiadają się za nim tutaj najbardziej kompetentne siły tak polityczne, jak i wojskowe. Zacytujmy tylko nazwiska p. Tardieu, marszałka Lyautey, a teraz ostatnio gen. Niessela, który poświęcił ostatnio na łamach „Revue des Deux Mondes" obszerne studjum zbrojeniom Rzeszy.

I. BRIARES.

Wywłaszczenie i upaństwowienie

Podawaliśmy wczoraj głos posła Mackiewicza z B. B. o entuzjaźmie dla Sowietów i wogóle dla bolszewizmu, jaki panuje w szeregach „Legjonu Młodych". Interesujący z tego punktu widzenia jest artykuł kom. głównego „Legjonu Młodych", p. Zbigniewa Zapasiewicza, który ukazał się niedawno na łamach głównego organu tej organizacji, „Państwa Pracy".

Otóż p. Zapasiewicz oświadcza, iż „nowy ustrój", propagowany przez „Legjon Młodych", domaga się:

Ks. senator Feliks Bolt

zasłużony działacz narodowy i społeczny na Pomorzu, prez. Stronnictwa Narodowego na tę dzielnicę, ukończył 70 lat życia. Ad multos annos!

„upaństwowienia wszelkich ośrodków przemysłowych i wywłaszczenia do pewnego minimum większej własności ziemskiej, zastępując teoretyczny automatyzm realnym zgóry powziętym planem gospodarczym."

Cóż na to nasi konserwatyści, których organ „Dzienik Poznański" tak namiętnie reklamuje od pewnego czasu „Legjon Młodych", jako „elitę" młodej inteligencji „państwowej"?

Żyd o Żydach niemieckich

„Moment" przytacza za „Morgen Journal" (żargonówka sjonistyczna w Nowym Jorku) rozmowę amerykańskiego powieściopisarza żargonowo-hebrajskiego, Abrahama Goldberga z Ch. N. Bialikiem, uczniem Ahadhaama. Rozmowa odbyła się w Tel-Awiwie i dotyczyła wpływu Hitlera i jego ruchu na życie żydowskie w świecie.

Jak Hitler będzie oceniony przez historję żydowską?

„Rola Hitlera w naszej historji nie będzie oceniona tylko ze strony ujemnej. Hitler nie miał na względzie naszego dobra, ale nie można przeczyć, że oddał on naszemu narodowi największą usługę."

Stan Żydów w Niemczech pod względem moralnym przedstawiał się przed Hitlerem okropnie: chrzczono się dla wygody, dzieci nie chciano mieć, zawierano masowo śluby mieszane. Żydzi byli na skraju przepaści:

„Nadszedł Hitler i uczynił Żydom należyty zastrzyk. Ten niewykształcony człowiek i demagog został przez Opatrzność wybrany na wielkiego lekarza naszego chorego narodu. Nasza historja powie nieraz dobre słowo o Hitlerze. Opatrzność zesłała go, aby on nas wyciągnął z duchowego upadku i uratował od zwyrodnienia."

Innemi słowy sami Żydzi zasłużyli na hitleryzm i te wszystkie środki, które stosuje do nich system hitlerowski.

Tak ocenia wartość moralną Żydów niemieckich największa powaga w świecie żydowskim.

Konferencje rozbrojeniowe

Genewa. (PAT.) Dyr. sekcji rozbrojeniowej sekretarjatu Ligi Narodów, Agnides wyjechał do Londynu celem porozumienia się z przewodniczącym konferencji rozbrojeniowej, Hendersonem. Jak wiadomo, prezydjum konferencji zdecydowało, że komisja główna zbierze się bezpośrednio po niej.

Nie wydaje się jednak, by ta komisja mogła się zebrać w końcu stycznia. Henderson spotkał się z różnych stron z propozycjami odroczenia prac prezydjum i komisji głównej i nie jest wykluczone, że Henderson skłoni się do tych propozycyj. Przewidują, że Henderson przybędzie do Genewy, aby porozumieć się z mężami stanu, którzy przyjadą w związku z sesją Rady Ligi w przyszłym tygodniu.

Przemówienie ks. kard. Prymasa Hlonda na akademji ku czci św. Rodziny

Na uroczystej akademji ku czci św. Rodziny zeszłej niedzieli na sali kinoteatru „Słońce" J. Em. ks. kard. Prymas Hlond przemówił do zgromadzonych w te słowa:

Już zewnętrzne warunki dzisiejszego naszego zebrania świadczą o tem, jak bardzo głęboko do dusz polskich przemawia idea rodziny. Zbieramy się w tej sali poraz trzeci, aby rok rozpocząć od rozważania tych wielkich ideałów, które Stwórca złożył w rodzinie. I zawsze sala ta jest przepełniona, zawsze rozbrzmiewa ona jakimś głębokim, potężnym tonem wyznania tego, czem jest w ideałach chrześcijańskich — rodzina.

Dziś znów zebraliśmy się, aby rodzinę chrześcijańską uczcić w dzień uroczystości św. Rodziny Betlejemskiej...

A my do Betlejem!... A dokąd idą te narody, które nie spieszą do Betlejem? Jakie rozprzężenie panuje już dzisiaj w tylu krajach na punkcie rodziny! Do jakiego rozprzężenia doprowadziła rodzinę wszelka walka z Bogiem! Do jakiego upadku doprowadziły rodzinę Sowiety!

Niedawno zagranicą będąc, badałem tajemnice pewnych szczególnie zawziętych ruchów antychrześcijańskich i w jednem z dzieł wyczytałem, że już bardzo dawno powzięta rezolucja obalenia chrześcijaństwa na tem polegała, że chrześcijaństwu trzeba zatruć rodzinę, trzeba zabić rodzinę, trzeba zabić wpływ rodzinny i w rodzinie zabić wpływ wychowawczy... Wtedy, powiada ta rezolucja: „chrześcijaństwo rozproszy się i zniknie". My czujemy, że w tym kierunku wre pewna ukryta praca, my czujemy, że rodzinę podkopuje się i rozsadza. W Sowietach niema już dzisiaj nazwy ojca, niema nazwy matki, dziecku nie wolno witać ojca imieniem ojca, nie wolno dziecku matki witać imieniem matki, wolno tylko witać imieniem obywatela i obywatelki, bo to są tylko... obywatele. Ojca niema, matki niema, bo niema już rodziny.

Idzie ta fala coraz dalej poprzez wszelkie inne kraje, dociera ona i do nas. Wszystko to, co godzi w świętość katolickiej rodziny, wszystko to, co podkopuje jej jedność, jej charakter sakralny, jej wzniosłe ideały, wszystko to jest tą samą pracą, która podkopuje chrześcijaństwo.

Dlatego my dzisiaj zebraliśmy się, aby czcząc rodzinę chrześcijańską, podkreślić jej zasady, podkreślić, że rodzina chrześcijańska, zwłaszcza w pojęciu katolickiem, jest boską instytucją, która istnieje nie z łaski kogokolwiekbądź, ale istnieje tylko z ustanowienia boskiego i od Boga samego ma swoje prawa i nakazy. Chcemy wyznać wszystkim, że rodzina w naszem pojęciu jest instytucją, która ma od Boga prawa swe i obowiązki. To nie jest jakaś ugoda, ku dowolnie obranym celom. Małżeństwo chrześcijańskie i rodzina chrześcijańska ma swoje cele przez Stwórcę wyznaczone i tych celów zmieniać i przekreślać nie wolno.

Wszystko to, cokolwiek się dzisiaj dzieje, aby rodzinę w jej świętości obyczajów i wzniosłości ideałów obniżyć, to wszystko jest podkopywaniem rodziny samej, jest nietylko pracą przeciw rodzinie, ale jest działalnością przeciw państwu. Stąd więc "świadome macierzyństwo", w swem pojęciu nowoczesnem, jest skierowane przeciw rodzinie i jest przekreśleniem zadań rodziny. Szerzenie tego świadomego macierzyństwa nie jest pracą obywatelską, jest czynem antypaństwowym, antyspołecznym i antychrześcijańskim...

My przyszliśmy tutaj podkreślić znaczenie rodziny w sensie chrześcijańskim, w sensie rodziny Bożej, przez Boga ustanowionej, mającej swoje prawa, cele i przeznaczenie, których ludzka ręka przekreślić nie może i nie powinna. W tem znaczeniu oddajemy dziś głęboki hołd wszystkim naszym rodzinom, które tym duchem żyją i które w najtrudniejszych warunkach bytu umieją tego ducha zachować. Chcemy oddać cześć tym matkom, które w tych najtrudniejszych czasach są wzorem matek w znaczeniu chrześcijańskiem, chcemy oddać cześć tym ojcom, którzy dzisiaj niejednokrotnie prawdziwe męczeństwo przechodzą, aby w tak trudnych czasach dać rodzinie środki bytu i wychowania i którzy mimo wszelkich przeciwności dochowują wierności rodzinnej.

W tem znaczeniu święto dzisiejsze obchodzimy. I chiałbym, abyśmy wyszli z tem przekonaniem, że rodzina polska, katolicka jest prawdziwą podstawą państwa, abyśmy z tą ideą poszli w nowy rok i tam, gdziekolwiek wpływy nasze sięgają, żebyśmy tej po katolicku pojętej rodzinie zapewnili uszanowanie i zapewnili jej święte prawa.

Wystawa obrony powietrznej w Berlinie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Berlin, w styczniu.

Niemiecki państwowy związek obrony powietrznej (Reichsluftschutzbund) urządził niezmiernie ciekawą i pouczającą wystawą. Jest nią „Wystawa obrony powietrznej" (Luftschutz-Ausstellung), znajdująca się przy ulicy Neue Friedrichstrasse, gdzie za parę fenigów można obejrzeć wszystko, co ma jakikolwiek związek z zagadnieniami obrony powietrznej.

Organizatorzy wystawy usiłują dowieść oczywiście, iż sąsiedzi Niemiec, posiadający wielkie samoloty bombowe ,mogą w ciągu niespełna godziny spustoszyć najżywotniejsze punkty Rzeszy, nie wyłączając Berlina. Jak więc bronić się przeciwko temu niebezpieczeństwu.

Pierwszym środkiem obronnym jest maska gazowa. Znajdujemy na wystawie modele najrozmaitszych masek, używanych w różnych krajach i czasach, aż do najnowszych włącznie. Ale prócz masek, które niezawsze można stosować, są jeszcze inne środki obrony; od umiejętnego stosowania ich zależy wynik walki z niebezpieczeństwem napowietrznem. Że walka ta — o ile jest należycie zorganizowana — może być skuteczną, świadczą najlepiej doświadczenia ostatniej wojny. Statystyki, zgromadzone na wystawie, wykazują, że straty ludzkie, wyrządzone napadami powietrznemi, malały w miarę trwania wojny. W pierwszym roku kampanji wojennej spadło na ziemiach niemieckich 66 bomb, których ofiarą stało się 100 osób; natomiast w r. 1918 — najstraszniejszym, bo ataki powietrzne były wtedy o wiele gwałtowniejsze i częste — zginęło tylko 10 osób. Świadczy to, zdaniem organizatorów wystawy, iż racjonalnie zorganizowana obrona powietrzna może jednak zdziałać bardzo wiele.

Głównym środkiem obronnym przed atakami powietrznemi jest schron podziemny. Na wystawie pokazują — w naturalnej wielkości — jak powinien być zbudowany taki schron, aby przedstawiał dostateczną ochroną nietylko przed gazami, ale i przed bombami wybuchowemi i zapalającemi. Wszystkie otwory winny być jaknajstaranniej uszczelnione, potężne filary muszą wzmacniać wielokrotnie wytrzymałość stropu, gdyż piwnica powinna przetrwać nawet wtedy, gdy zawali się na nią cały dom, a to może się nieraz zdarzyć...

Dane, opracowane przez kierownictwo wystawy, wykazują, że eskadra bombowa, której uda się zrzucić masowo pociski na małej przestrzeni, może dokonać niebywałych spustoszeń. Jeżeli 50-kilogramowa bomba uderzy w odległości 50 metrów od domu, to — jak wynika z obliczeń wystawowych — wylecą w nim wszystkie drzwi i okna; jeżeli natomiast w takiej samej odległości padnie bomba 1 000-kilogramowa, to cały dom zostanie zmieciony z powierzchni ziemi. A piwnice muszą być tak urządzone, aby nawet w tym wypadku „mieszkańcy" ich ocaleli.

Jak bronić się przeciwko pożarom? Tutaj trzeba zwrócić więcej uwagi na sam budynek i jego okolice, niż na piwnicę. Na wystawie przedstawione są najrozmaitsze materjały łatwo zapalne, od których należy oczyścić cały teren domu. Między innemi, zwrócono uwagę na to, iż belkowanie dachowe winno być impregnowane przeciwpożarowo, a deski podłóg należy przynajmniej częściowo pokryć warstwą piasku.

Pozatem widzimy na wystawie mnóstwo innych rzeczy, wielce ciekawych i pouczających, jak naprzykład, straszliwe narzędzia walki powietrznej, poustawiane niewinnie w kloszach i szafkach z grubego szkła.

Wystawę zwiedziło dotychczas wiele tysięcy osób, cieszy się ona wciąż jeszcze wielkiem powodzeniem.

Rzecz jasna, iż, organizując wystawę i organizując jednocześnie nietylko kampanję prasową ale i frekwencję zwłaszcza młodzieży, odnośne sfery wojskowe i polityczne miały na celu wpojenie w społeczeństwo niemieckie przeświadczenia, że Niemcy są wystawione na wciąż istniejące niebezpieczeństwo wojny gazowej i powietrznej. W tym celu właśnie przedstawia się na wystawie ofensywną broń sąsiadów, a samemu pokazuje tylko środki defensywne. Metoda stale przez Niemcy uprawiana: chęć dowiedzenia światu, że stado drapieżnych wilków otacza niewinnego baranka — trzecią Rzeszę. Stara to piosenka i ograna, dla obcych może już nudna, ale dla zdopingowania swoich wciąż jeszcze użyteczna.

DOM.

Votum katolików francuskich dla Matki Boskiej na Jasnej Górze

Warszawa. (KAP). Wycieczka katolików francuskich, która bawiła w Polsce w lecie 1933 roku przez dwa tygodnie, zwiedziła Górny Śląsk, Kraków, Zakopane, Częstochowę, Warszawę, Toruń, Gdynię i Poznań.

Wycieczka znalazła bardzo sympatyczne przyjęcie w prasie polskiej i szczególnie gorący oddźwięk w prasie francuskiej. Pisma paryskie jak La Croix, L'Aube, Journal, Les Amitiés Catholiques Françaises i prowincjonalne, jak Journal de Rouen, Journal du Midi, Courier de Pas-de-Calais, Grand Illustré Catholique, Les Amis de la Pologne, zamieściły szereg artykułów, omawiających pobyt Francuzów w Polsce. „Mamy oczy i serca wypełnione Polską" — pisze jeden z dziennikarzy francuskich, streszczając swe wrażenia z Polski. Ale też Polska zgotowała Francuzomb bardzo serdeczne i gorące przyjęcie. Poczynając od najwyższych dostojników Kościoła, władz państwowych i zarządów miast, a kończąc na szerokich masach ludu polskiego, witającego owacyjnie spotykaną wycieczkę francuską, — wszyscy przyczynili się do wytworzenia prawdziwej łączności duchowej między nami a zaprzyjaźnionym narodem francuskim.

Zawiązały się nici przyjaźni między przedstawicielami różnych stanów i zawodów, czego następstwem jest ożywiona korespondencja i wymiana zdań odnośnie różnych kwestyj.

Kulminacyjnym punktem pobytu wycieczki w Polsce było święto 15-go sierpnia na Jasnej Górze, gdy po raz pierwszy pielgrzymka narodowo - francuska brała oficjalny udział w uroczystościach.

Obecnie za pośrednictwem ambasady polskiej w Paryżu nadeszło do Polski votum ofiarowane przez uczestników wycieczki francuskiej, a mające być umieszczone w Kaplicy Cudownego Obrazu na Jasnej Górze. Votum artystyczne w srebrze wytłaczane, zawierające emblematy narodowe i religijne Polski i Francji, będzie przez oficjalną delegację doręczone Ojcom Paulinom w Częstochowie.

Znowu pobicie Polaka na Śląsku Opolskim

Opolskie „Nowiny Codzienne" donoszą:

Gospodarz tutejszej „Gospody" w Domu Polskim, p. Jan Augustin, wracając po północy z piątku na sobotę ze Strzelec, wstąpił na kawę do poczekalni II kl. na dworcu w Opolu. Po krótkim pobycie opuszcza poczekalnię, by udać się do domu. W halu dworcowym napotyka kłócących się członka S. A. i członka „Arbeitsdienstu" (obaj w mundurach).

W chwili, gdy obok nich przechodzi, S. A.-Mann daje swemu przeciwnikowi szturchańca. Ten rzuca przechodzącemu p. A.pytanie: „Haben sie das gesehen?" Zagadnięty, nie zatrzymując się, odpowiada: „Tak, widziałem". Pieniąc się od złości, przyskakuje do niego S. A-Mann i ze słowami „Du verfluchter Pole, du willst hier als Zeuge auftreten?" uderza go pięścią w twarz. Oczywiście p. A. w obronie własnej oddał w należyty sposób uderzenie.

Wtedy z opodal stojącej grupy członków S. A. (było ich około 20 w mundurach) przyskakuje drugi; broniący się odpiera napad. W następnej chwili z krzykiem cała grupa rzuca się na Polaka i powala go na kamienną posadzkę. Zewsząd padają uderzenia pięściami i kopnięcia. Polak zalewa się krwią. Można się domyśleć, coby się z ofiarą stało, gdyby trzech urzędników „Bahnschutzu" rychło nie wyrwało jej z rąk oprawców i wzięło w obronę.

Krwawiącego urzędnicy odprowadzili do poczekalni a stąd do pokoju posterunkowego, gdzie z zajścia spisano protokół. Udało się p. A. stwierdzić dwa nazwiska z pośród napastników. Są to Schaarführer Łabisch i Truppführer Grassa z Opola. Po spisaniu protokółu przybyło na telefoniczne zawołanie p. A. dwóch policjantów i odprowadziło go do domu.

Mimowoli przypomina nam się — kończą swą relację „Nowiny Codzienne" — rola dworca opolskiego w czasie pobicia polskich artystów. Czyżby wracały owe czasy? Musimy to podejrzewać, skoro nienawidzące Polaków jednostki nawet na dworcu do krwi biją znanego Polaka, pozornie za to, że mimochodem śmiał powiedzieć to, co widział.

Podatek od 10 procent dla kelnerów

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpatrywał ciekawą sprawę, obchodzącą ogół kelnerów, bowiem rozstrzygano zagadanienie, czy podatkowi dochodowemu podlegają napiwki, jakie w kwocie 10 proc. są doliczane do rachunków.

Jeden z kelnerów otrzymał z urzędu skarbowego nakaz zapłacenia podatku od dochodów. Podał jedynie wysokość pensji, niewielkiej zresztą, płaconej jako minimum. Nie wykazał natomiast dochodów z kwot doliczanych procentowo do każdorazowego rachunku, wystawionego gościom za jedzenie. Kelner był zdania, że owe 10 proc. jest to napiwek, czyli darowizna i opodatkowaniu nie podlega.

Inny pogląd na tę sprawę miało ministerstwo skarbu, uznając że 10 proc. jest stałą i przymusową opłatą i żaden gość restauracyjny nie może uchylić się od zapłacenia, a zatem i dla kelnera jest stałym zarobkiem, od którego powinien płacić podatek.

Stanowisko ministerstwa podzielił N. T. A., zatwierdzając nakaz urzędu skarbowego. Rozstrzygnięcie takie ma doniosłe dla kelnerów znaczenie.

Zmiany w ustawie o czasie pracy

Najważniejszemi zmianami, wprowadzonemi do ustawy o czasie pracy z dniem 1 b. m., są następujące postanowienia: skasowanie t. zw. angielskich sobót; zmniejszenie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe z 50 proc. do 25 proc. i ze 100 proc. do 50 proc.; odrabianie niektórych dni świątecznych w drodze przedłużenia pracy w okresie następnych trzech tygodni, w taki sposób jednak, aby ogólny czas pracy w okresie czterech tygodni nie przekroczył 192 godzin; przedłużenie czasu pracy służby pielęgniarskiej i zajętej opieką nad chorymi do 10 godzin dziennie i 60 godzin tygodniowo; wprowadzenie zasady rozkładania czasu pracy dla przemysłów sezonowych, uzależnionych od pory roku i warunków atmosferycznych.

Dola robotników polskich

Warszawa (Tel. wł.) Francuskie ministerstwo pracy wydało 6 dekretów, ograniczających pracę robotników cudzoziemskich w poszczególnych departamentach.

Zarządzenia co do przemysłu budowlanego dotknęły poważną liczbę robotników z Polski, pracujących we Francji. (K)

Duchowe oblicze Indyj

IV. Kwestja kobieca w oświetleniu hinduskiem)*

Ktokolwiek z podróżnych Europejczyków przyjrzy się choćby powierzchownie życiu ulicznemu w Indjach, musi zaobserwować jeden ciekawy szczegół: z wyjątkiem może jedynego miasta Bombaju, najwięcej zeuropeizowanego, nigdzie na ulicach nie zauważy on par idących razem, a więc mężczyzny z kobietą; a wogóle ilość kobiet widzianych na ulicach jest znikomo mała.

— Gdzieście schowali stokilkadziesiąt miljonów waszych żon, sióstr i córek, — zapytałem żartobliwie znajomego Hindusa? — przecież pomimo 70 miljonów wyznawców Mahometa, których posiadają Indje, niema u was zwyczaju zamykania ich w haremach!...

— Bardzo prosta odpowiedź — powiada mi mój interlokutor: — na wsi pracę w polu wykonują przeważnie mężczyźni, więc się ich nie widzi poza domem; w mieście zaś kobiety nie chodzą piechotą, chyba już skrajna biedota. Natomiast zobaczy je pan w uniwersytetach, na zebraniach politycznych, odczytach i konferencjach, koncertach i w teatrach, t. j. wszędzie, gdzie występują one jako rzecznik Nowych Indyj.

Ale przejdźmy z powrotem do mas, do sytuacji przeciętnej kobiety hinduskiej, do jej roli zwykłej, co jest tak ważne w celu poznania oblicza duchowego Indyj.

Kobieta jest w Indjach poważana. Więcej nawet: kobieta jest tam czczona. Kult kobiecy jest doprowadzony nawet do religijnego ubóstwienia. Kobieta jest tam „Shakti" — potęgą, świętością.

Od najdawniejszych czasów kobieta w prawodawstwie hinduskiem była równouprawniona z mężczyzną i posiadała prawo własności.

Historja wymienia kobiety wybitne w sztuce, administracji państwowej i w życiu publicznem.

Święte księgi Shastry stawiają kobietę na miejscu honorowem, jako matkę.

Hinduski mędrzec i prawodawca, twórca kastowości, Manu, takie zostawił przykazanie: „Gdziekolwiek czczą kobietę, tam czczą i Boga; gdziekolwiek ją poniżają, tam będzie upadek".

W Indjach małżeństwo jest uważane za rzecz świętą, za coś nawet wyższego ponad kwestję powołania do życia i wychowania dzieci.

Przy znanej skłonności Hindusów do patrzenia wzwyż, do dziedzin ducha, małżeństwo, według nich, powinno być związkiem dla ułatwienia rozwiązania duchowych problemów życia, a potem dopiero do wzajemnej pomocy i współdziałania w materjalnych kwestjach bytu.

Toteż, gdzie niema religijnej podstawy dla małżeństwa, tam upadek rodziny i narodu jest nieunikniony.

W Indjach czczą kobietę przedewszystkiem jako matkę, faktyczną lub przyszłą. Jest to niesłychanie ważny szczegół w wychowaniu narodu. Wyobraźmy sobie chłopca, a później młodzieńca, któremu od dzieciństwa wpajają tę zasadę. Jak on będzie reagował? Jaki będzie jego stosunek do kobiet? W każdym razie mniej zmysłowy, czego dowodem zdrowie i trwanie tego narodu od kilku tysięcy lat.

90 procent kwestyj seksualnych rowiązuje się tam samo przez się. Pomimo gorącego klimatu i łatwości życia Hindusi są może najmniej zmysłowym narodem na świecie.

Mają oni za to inny poważny problem: przeludnienie i fizyczne osłabienie rasy przez zbyt wczesne małżeństwa, ale tej kwestji nie będziemy poruszali szerzej obecnie.

Cześć kobiety jako matki uzewnętrznia się też i w ceremonjach religijnych. Hindusi nawet Boga osobowego lub atrybuty boskie przedstawiają często w postaci kobiety, nadając im różne imiona, jak: Saraswati dla mądrości, Laksmi dla piękna i szczęśliwości, Kali dla niszczenia i przetwarzania.

Zwiedzając jedną ze szkół powszechnych bramińskich na Celjonie, zdziwiony byłem niezwykłym faktem: na ścianie wisiał obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus. Na zapytanie, co robi ten obrazek w szkole niechrześcijańskiej, usłyszałem: **„Wszak jest to przepiękny ogólnoludzki symbol bezgranicznej miłości macierzyńskiej".**

Czy w słowach tych nie mieści się jeden z niezmiernie charakterystycznych objawów duchowej mocy Indyj?

Hindusi posiadają jednak krytyczny pogląd na niektóre niedomagania socjalne kobiet i walczą o usunięcie braków. Pisarka Devi Chandhuri oskarża kler bramiński jako zbyt formalistyczny i ujemnie nastawiony w stosunku do potrzeb duchowych kobiety, skarży się na „niedożywianie" intelektualne kobiet hinduskich.

Inna działaczka i uczona hinduska podnosi kwestję opóźnienia wieku małżeństwa, gdyż pomimo wczesnego dojrzewania wiek lat 12 dla zamążpójścia dziewcząt, dopuszczalny przez prawodawstwo angielskie w Indjach, prowadzi do powolnego osłabienia narodu i do przeludnienia. Zwróćmy bowiem uwagę, że wszyscy Hindusi i Hinduski muszą, według zwyczaju, wstąpić w związek małżeński, o ile nie rozpoczną życia „Sanyasi", t. j. w dobrowolnej czystości w tej lub innej organizacji zakonnej.

Aktualnym problemem, który w Indjach jest na drodze do pomyślnego załatwienia, to możliwość dla wdów powtórnego zamążpójścia, co dotąd było zwyczajowo zabronione.

Wreszcie przytoczę pogląd poetki Anindity Devi: „Kobieta zachodniej kultury, aby zabawić i podobać się mężczyźnie, stworzyła modę, której stała się niewolnicą, nawet po wyzwoleniu z jarzma mężczyzny.

Anindita Devi jest, oczywiście, zwolenniczką wolności całkowitej i równouprawnienia kobiet hinduskich na każdem polu, ale ostrzega je, aby nie powtórzyły błędu zachodnich sióstr i nie zmaterjalizowały całkowicie życia.

Wszyscy zaś, czy to mężczyźni czy kobiety, zajmujący wybitniejsze naczelne stanowiska w życiu narodowem hinduskiem, są zdania, że łańcuch społeczny można wykonać tylko w oparciu na mocne indywidualne ogniwa, zdrowe fizycznie i moralnie, stąd punktem wyjścia edukacji narodowej musi być jednostka, a nie jak w obecnej Europie — zbiorowość.

Gdy ogniwa będą słabe, łańcuch musi pęknąć a społeczeństwo rozpaść się.

Reasumując więc to wszystko, co się słyszy i czyta w Indjach o kobietach, musimy uznać niezmiernie wysokie postawienie samego ideału kobiety, jak i głębokie ujęcie problemu kobiecego w skali nietylko narodowej, lecz i wszechświatowej.

„Matka" jest wcieleniem najczystszej nie egoistycznej miłości dla matki żadna ofiara nie jest zbyt wielką w imię jej dzieci. Każda zaś kobieta jest symbolem matki.

Toteż w umyśle kobiety hinduskiej **nie mieści się pojęcie rozwodu**, tak prostego, tak często egoistycznie nadużywanego na Zachodzie. To może oznacza często ofiarę z jednej lub drugiej strony, ale rodzina i naród stoją w Indjach na niezmiernie mocnych podstawach. Ideałem i dumą przeciętnej kobiety hinduskiej jest być przedewszystkiem dobrą matką. Czy istnieje więc zasadnicze niebezpieczeństwo przez wejście kobiety na arenę pracy zarobkowej, społecznej, politycznej?

— Nie, — odpowiada moralista Hindus, — jeśli kobieta nie zatracą jednocześnie swego przyrodzonego idealizmu wogóle. Przeciwnie, w tym wypadku wniesie ona na każdą arenę pracy swą intuicję, miłość i ofiarność, jeśli pozostanie... kobietą, a nie wytworzy „chłopczycy" o nieokreślonej płci i właściwości. Jej aktywność na każdem polu działalności może przysporzyć nowe wartości dla społeczeństwa, zamiast, jak obecnie, tworzyć chaos ekonomiczny.

„Patrzcie na każdą kobietę, jako na symbol matki" — radzi nam europejczykom starszy brat hinduski, — podnieście ideał kobiecy, a uratujecie się od społecznej zguby. „Takiej kobiety nie obawiając się, nie krępujcie jej w niczem, niech ona sama decyduje o polu swej działalności"...

Pozostawiam ocenie każdego z czytelników i czytelniczek wartość tych wynurzeń i opinij Hindusów i Hindusek w odniesieniu do naszych ekonomicznych i społecznych warunków. Starałem się je streścić wiernie i objektywnie.

Osobiście mogę tylko dodać: w podróży odniosłem wrażenie, że przeciętna Hinduska jest szczęśliwsza, aniżeli jej zachodnia siostra. Ale też bo i cały naród hinduski ma w sobie jakiś wrodzony optymizm, który sprawia, że oblicze duchowe Indyj musi być szkicowane jasnemi, pogodnemi i ciepłemi barwami.

W. LOGA.

Belur, listopad 1933 r.
(Indje)

Po Trzech Królach

Ludność Czechosłowacji

Nowa statystyka narodowościowa i wyznaniowa

Czeskosłowacki państwowy urząd statystyczny opublikował w tych dniach dalsze dane, uzyskane na podstawie spisu ludności 1930 roku. Statystyka dotyczy narodowościowego i wyznaniowego składu Czechosłowacji.

Ogółem Czechosłowacja liczyła obywateli: w r. 1921: 13.373.463, w r. 1930: 14.479.565.

Z tego przypadało na:

	w r. 1921:	w r. 1930:
Czechów i Słowaków	8.764.213	9.688.770
Rusinów	461.449	549.169
Niemców	3.123.624	3.231.688
Węgrów	744.621	691.923
Żydów	180.504	186.642
Polaków	75.987	81.732
Rumunów	11.174	13.044
Chorwatów	2.107	3.113
Cyganów	8.478	32.209
innych	1.306	1.310
obcokrajowców	239.961	249.971

Według tych danych Czesi i Słowacy stanowią większość dwóch trzecich. Ubytek wykazują Węgrzy, Niemcy wykazują przyrost, tak samo jak i Polacy. Spis ludności zresztą — jak wiadomo — część osób narodowości polskiej zapisał do rubryki Czechów.

Znaczny jest przyrost ludności cygańskiej, co przypisać należy temu, że przy ostatnim spisie ludności w roku 1930 ludność cygańska otwarcie podawała narodowość cygańską, podczas gdy w roku 1921 ludność ta deklarowała się przeważnie jako Węgrzy (Słowaczyzna i Ruś Podkarpacka).

Pod względem wyznaniowym ludność Czechosłowacji dzieli się następująco:

	1921	1930
rzymsko-katol.	10.385.983	10.831.096
grecko-kat. i orm.-kat.	532.355	585.041
ewangelików	991.960	585.041
wyznania czechosłow.	523.364	793.383
prawosławnych	73.086	143.598
starokatolików	20.253	22.712
Żydów	353.978	365.830
innych wyznań	4.935	9.878
bezwyznaniowców	724.528	854.638

Przyrost zatem wykazują rzymsko-katolicy oraz ewangelicy. Wzrosła również liczba wyznawców kościoła narodowego, czeskosłowackiego, jak również liczba bezwyznaniowych.

Pielgrzymka Narodowa do Ziemi Świętej

Wielka Pielgrzymka do Ziemi Świętej organizowana przez instytucje katolickie pod kierownictwem ks. biskupa polowego Gawliny wyrusza już w lutym. Pielgrzymka ta wyjedzie polskim statkiem „Polonia". Wobec tego, że liczba miejsc jest ściśle ograniczona — lista uczestników może być zamknięta już w końcu stycznia. Program pielgrzymki jest bardzo ciekawy i przewiduje poza zwiedzeniem miejsc ściśle związanych z nazwą Ziemi Świętej — zwiedzenie Konstantynopola i Aten oraz nadprogramowo ważniejszych zabytków Egiptu. Zapisy przyjmuje Liga Katolicka w Katowicach i P. B. P. „Francopol" w Warszawie, Mazowiecka 9.

Nowi posłowie

Warszawa. (PAT.) W poniedziałek, dnia 8 stycznia o godz. 12 p. Nobubumi Ito, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Japonji, złożył panu Prezydentowi Rzeczypospolitej swe listy uwierzytelniające na uroczystej audjencji na zamku królewskim.

Warszawa. (PAT.) W poniedziałek, dnia 8 stycznia o godz. 13 p. Nader Mirza Arasteh, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Persji, złożył panu Prezydentowi Rzeczypospolitej swe listy uwierzytelniające na uroczystej audjencji na zamku królewskim.

Wypowiedzenie umowy na Śląsku

Warszawa. (Tel. wł.) Związek pracodawców w ciężkim przemyśle na Górnym Śląsku wypowiedział umowę zbiorową pracownikom umysłowym. Wypowiedzenie umowy obowiązuje od 1 kwietnia r. b. (w)

Eksmisja

Kraków (Tel. wł.) Zarząd kasy chorych w Krakowie wytoczył sprawę o eksmisję wszystkim organizacjom socjalistycznym, mieszczącym się w t. zw. Domu Socjalistycznym przy ul. Dunajewskiego 5. Powodem skargi były zaległości w opłacie komornego.

Ujęcie szpiega

Paryż. (PAT.) „Echo de Paris" donosi za „Eclaireur de Nice", że niejaki Marjusz Fini, monter włoski, naturalizowany we Francji, aresztowany przez policję za pijaństwo, wyznał w stanie nietrzeźwym, że posiada fotografje fortyfikacyj francuskich i zdjęcie nowego modelu mitraljery. Fini zatrudniony był przy pracach fortyfikacyjnych. Dotychczas jednak policji nie udało się znaleźć dowodów, obciążających rzekomego szpiega.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

KALENDARZYK

Wtorek, 9 stycznia 1934.
Słońce: wschód 8.01; — zachód 15,59; — długość dnia 8 godz. 58 min
Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn: Wtorek, godz 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 1 st. C., pochmurno, wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 759 mm. W ub. dobie temperatura najwyższa plus 5 st C., najniższa plus 1 st. C.
Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu Dziś plus 0,12 m.
Kal. rzk.: Marcjanna P i M.; jutro Paweł, Agaton. Wilhelm.
Kal. słow.: Władymir; jutro Dobrosław.

Z POZNANIA

SZCZAWNICKA JÓZEFINA pomaga w katarach. Tg 68

— * **Kradzieże i włamania.** Ub. nocy dopuszczono się kradzieży z włamaniem w biurach Chrześcj. Zjednoczenia Zawodowego przy ul. Skarbowej 12. Łupem włamywaczy padły dwie maszyny do pisania marki „Mercedes" i marki „Underwood", wartości 800 zł. — P. Zdzisława Skarbek z Poznania (ul. Rolna 43) doniosła policji, że gdy powracała do domu od przystanku tramwajowego w pobliżu koszar saperów pewien nieznany osobnik uderzył ją w rękę, tak, że jej upadła torebka. Napastnik zabrał torebkę z zawartością 40 zł i wykazem osobistym, poczem zbiegł. — Z mieszkania p. Zofji Łukowiczówny (ul. Fr Ratajczaka 11 a) skradziono sygnet złoty z łańcuszkiem i bransoletką złotą z koralem. Kradzieży tej dopuścił się pewien osobnik, który wszedł do mieszkania pod pozorem wynajęcia pokoju. (kl.)

— * **Aresztowania.** Jako podejrzaną o kradzież 100 złotych p. Alwinowi Strunkowi z Chodzieży osadzono w areszcie policyjnym Stanisławę Dutkiewicz z Poznania (G Wilda 82) i Felicję Effers (ul. Półwiejska 8). — Za usiłowane włamanie się do mieszkania p. Emilji Nowickiej w Poznaniu przy ul. Granicznej 12, ujęto 20-letniego Alojzego Donarskiego z Poznania (ul. Łąkowa 7). (kl.)

— * **Nagłe zasłabnięcie.** Na ul. Gwarnej w Poznaniu zasłabł nagle ogrodnik Walter Szuto z Ostrowa Szlachetnego. Choremu udzielilo pierwszej pomocy pogotowie ratunkowe i odstawiło go do szpitala miejskiego, jako umysłowo chorego. (kl)

— * **Kradzieże rowerów.** Kronika ostatnich kradzieży rowerów dowodzi, że złodzieje rowerowi nie próżnują i w zimie. Nieraz modernizują je, a nierzadko bywa, że usuwają numer i znak fabryczny. Policja przytrzymała już kilku takich specjalistów, którzy mieli pewnego rodzaju warsztaty, obliczone na przeróbkę rowerów i motocykli W ostatnich dniach skradziono rower p. Hugonowi Weberowi z Pniew marki „Duerkopp" z nr. rejestracyjnym „Szamotuły 550". — W Skokach skradziono z mieszkania rower i 6 kur u p Mieczysława Sznajdra. — W Bukówcu Górnym, w pow. leszczyńskim, skradziono rower męski z nr. rej. „Leszno 4038" p. Stanisławowi Samolowi — W Gościejewie, w pow. obornickim skradziono rower p. Kazimierzowi Ratajczakowi. — W Opalenicy skradziono rower damski p. Józefowi Zapaleńskiemu. — Z urzędu skarbowego w Międzychodzie skradziono pozostawiony tam przez krótszy czas rower p. Władysławowi Napierale z Głażewa. (kl.)

Zatwierdzenie prorektora Uniw. Pozn.

Minister w. r. i o. p. zatwierdził wybór na prorektora Uniwersytetu Poznańskiego dr. fil. Zdzisława Krygowskiego, profesora zwyczajnego matematyki.

Komornik obłożony aresztem

W poniedziałek, 8. b. m. sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę Franciszka Mikstackiego, b. komornika sądowego w Jarocinie, pozostającego od 13 miesięcy w więzieniu i oskarżonego o sprzeniewierzenie większych sum pieniężnych na szkodę skarbu państwa, związków komunalnych i osób trzecich.

Oskarżony tłumaczył się tem, iż kierownictwo biura powierzył swej żonie, miał bardzo wiele wyjazdów i nie mógł sam prowadzić ksiąg, poza tem rewizje ksiąg dokonywane co miesiąc w latach od 1930 do 1932 nie wykazały żadnych uchybień. Obrońca adw. Korboński wnosił o uwolnienie, względnie zaliczenie dotychczasowego aresztu, jako kary wystarczającej. Sąd apelacyjny w Poznaniu skazał nieuczciwego komornika za sprzeniewierzenie z chęci zysku na 3 lata więzienia. (S)

Nieznany starzec powiesił się na klamce

W hotelu „Victoria" w Lublinie popełnił przed kilku dniami samobójstwo pewien gość hotelowy, wieszając się na klamce u drzwi. Przy zmarłym nie znaleziono żadnych dokumentów, z którychby można było ustalić jego tożsamość. Do księgi hotelowej wpisał się on jako buchhalter Ludwik Czapelski z Łodzi (ul. Piotrkowska 68). Przeprowadzone jednak na miejscu dochodzenia nie przyczyniły się do wyjaśnienia sprawy. Okazało się, że zmarły pod wskazanym adresem nie mieszkał i nie jest tam znany. Jest to mężczyzna w wieku lat około 70, o długiej białej brodzie, siwych krótko strzyżonych włosach i charakterystycznej twarzy, o ostrych rysach. Władze prowadzą dochodzenia w celu wyjaśnienia tej sprawy. R-r.

Z POZNAŃSKIEGO

— * **CZARNKÓW.** (Uroczystość 10-lecia Tow. Kolejarzy). Tut Tow Kolejarzy obchodziło 10-lecie swego istnienia. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele parafjalnym, następnie odbyło się uroczyste zebranie na sali p. Grodzkiego

— (Napad rabunkowy). W tych dniach nieznani sprawcy napadli na pp. Mikeśkową i Kurowską. Jeden z napastników usiłował wyrwać z rąk p. M. torebkę, w której na szczęście znajdowało tylko 4 zł Na krzyk p. K. napastnik uderzył ją tak silnie w głowę, że straciła przytomność. Napastnicy zbiegli niepoznani.

— (Włamanie) Podczas nabożeństwa w kościele protestanckim włamali się złodzieje do mieszkania p. Wohlfiel i zabrali rozmaite drobnostki.

— (Nieszczęśliwy wypadek). W tych dniach wydarzył się nieszczęśliwy wypadek autobusowy. Autobus, kursujący na linji Poznań-Szamotuły-Czarnków najechał wieczorem na wóz, jadący w przeciwnym kierunku. Spłoszony koń wleciał na chłodnicę i wybił szyby Winę ponosi woźnica, który jechał wieczorem bez światła. Ofiar w ludziach nie było.

— * **KĘPNO.** (Zebranie nowej rady miejskiej). 5 bm odbyło się w sali magistratu pierwsze zebranie nowej rady miejskiej, któremu przewodniczył p burmistrz Kokociński. W krótkiem przemówieniu zaapelował p. burmistrz do radnych, by wytrwałą i ofiarną pracą przyczynili się do rozkwitu m. Kępna, poczem odebrał od nich zobowiązanie, że pracować będą dla dobra narodu, miasta i państwa. Na zebraniu wybrano komisję rewizyjną, administracyjną i opieki społecznej.

— (Z Koła Podofic Rezerwy). Po 7-letniej przerwie zreorganizowano tutaj i powołano na nowo do życia Koło Podoficerów Rezerwy. Wybrano tymczasowy zarząd w składzie pp.: Kozaczek — prezes, Sopart — sekretarz, Menzel — skarbnik.

— (Zadanie Komitetu Funduszu Pracy). Powstały tutaj powiatowy Komitet Funduszu Pracy przyjął jako główne zadanie swoje odwodnienie Kępna na linji Kępno-Bralin, budowę łazienek i stadjonu sportowego.

— (Nowi rejenci). Osiedlili się tutaj nowo mianowani rejenci pp. Gantkowski i Kędzierski.

— (15-lecie powstania wlkp). Tow Powst. i Wojaków urządziło ostatnio w bardzo skromnym ramach obchód ku uczczeniu rocznicy powstania wlkp. Treściwy referat na temat powstania wygłosił prezes miejscowego towarzystwa p. Fengler. Niestety publiczność kępińska nie dopisała, dając tem samem dowód, że sprawy ogólne mało ją interesują. Po właściwej uroczystości odegrano arcywesołą komedję Zbierzchowskiego p. t. „Małżeństwo Loli" Czysty zysk przeznaczono na spłacenie długu, zaciągniętego przy budowie pomnika poległych

— * **KŁECKO.** (Z obchodu 15-lecia powstania wlkp.). Z inicjatwy Tow. Powst i Wojaków odbył się obchód 15-lecia powstania wlkp. Przy dźwiękach orkiestry 17 p. a. l. z Gniezna ruszył pochód organizacyj społecznych z dziedzińca szkolnego do kościoła parafjalnego na nabożeństwo, które odprawił ks. kan. Koncewicz. Po nabożeństwie udano się na cmentarz, gdzie pod pomnikiem obrońców Ojczyzny złożono okazałe wieńce, poczem chór „Jedność" wykonał żałobne pienia Wieczorem odbyła się uroczysta akademja, na której okolicznościowe przemówienie wygłosił p. Łapis.

— * **KORONOWO.** (15-lecie powstania wlkp.). Odbył się tu obchód 15 rocznicy powstania wlkp. Po nabożeństwie za poległych tow. powstańców i wojaków złożono wieniec na grobie nieznanego żołnierza. Wieczorem odbył się w sali hotelu p. Nowaka odczyt p. mjr. Kapelli.

— (Prymicje). Ks. Edwin Graczyk z Koronowa odprawił swoją pierwszą mszę św. w kościele Panny Marji.

— (Strzelanie o nagrody). Tow. Powst. i Wojaków zakończyło strzelanie z broni małokalibrowej. Pierwszą nagrodę otrzymał p Jachczyk, drugą Kleybor Szczepan, trzecią p. Kowalski.

— (Obchody gwiazdkowe). Tow. śpiewu im. św. Cecylji urządziło obchód gwiazdkowy, który zagaił prezes tow. p Popa poczem przemówił w serdecznych słowach ks. prob. Milarecki wyjaśniając symboliczne dzielenie się opłatkiem. Po obchodzie odbyła się zabawa taneczna.

— Żeńskie Stow. Młodzieży Polskiej urządziło obchód gwiazdkowy z udziałem p. dyr. Bajerowej i p. naczeln. Nowakowskiej. Po deklamacjach i śpiewach obdarzono młodzież darami.

Męskie Stow. Młodzieży Polskiej urządziło swój obchód oddzielnie.

— (Zebranie inwalidów wojennych). Na zebraniu inwalidów wojennych prezes koła p. Leonard Nowacki wygłosił okolicznościowy referat z okazji 15 rocznicy powstania wlkp. Drugi referat, dotyczący inwalidów, wygłosił sekretarz koła, p. Myk. Po wysłuchaniu tego referatu uchwalono odpowiednią rezolucję.

Młodzi przy Stron. Narodowem urządzili 6 stycznia w lokalu p. Oszczaka obchód gwiazdkowy przy licznym udziale sympatyków ruchu narodowego.

— * **KROTOSZYN.** (15-lecie oswobodzenia Krotoszyna). 15 rocznica oswobodzenia Krotoszyna rozpoczęła się uroczystem nabożeństwem w kościele farnym, poczem odbyła się na Rynku defilada wojska i towarzystw. Miasto było udekorowane chorągwiami.

— (Z kroniki sądowej). Głośna swego czasu sprawa o przemyt sacharyny, a wyolbrzymiona przez prasę „sanacyjną", jakoby działacz narodowy p. Hieronim Durski był hersztem bandy przemytników sacharyny, wskutek czego aresztowano p Durskiego w Krotoszynie, znalazła swój epilog w sądzie, który uwolnił oskarżonego od winy i kary nakładając koszta na skarb państwa. P Durskiego bronił adw. Greiner z Ostrowa.

— (Posiedzenie nowej rady miejskiej). 4 stycznią odbyło się inauguracyjne posiedzenie rady miejskiej. Tegoż dnia o godz 9 rano odbyło się w kościele farnym nabożeństwo za dusze zmarłych członków rady miejskiej.

— (Wybór wiceburmistrza i ławników). Na skutek zarządzenia starosty powiatowego wyznaczone zostało na poniedziałek, 8 stycznia rb. na godz 18 posiedzenie rady miejskiej, celem dokonania wyboru wiceburmistrza i trzech ławników.

— * **KRUSZWICA.** (Uroczystość gwiazdkowa). Kat. Tow. Robotników Polskich urządziło jak rok rocznie w ub niedzielę swoją tradycyjną uroczystość gwiazdkową na sali p. Daleszyńskiego o godz. 17 Słowo wstępne wygłosił przewodniczący p. Pietrzak, przedstawiając zebranym cel dzisiejszej uroczystości, poczem nastąpiła deklamacja, wygłoszona przez Leona Lewandowskiego p. t. „Dwa tysiące lat już blisko", którego nagrodzono hucznemi oklaskami. Dzieci odśpiewały kilka kolend a wicepatron ks. Musiał mówił o „Dzieciątku Jezus", wzruszając do głębi serca obecnych. W dalszym ciągu wygłoszono deklamacje przez pp. Kornacką i Zofję Pietrzakównę oraz odśpiewano ponownie kilka pieśni. Na zakończenie podziękował p przewodniczący obecnym jak również gościom i honorowym członkom za łaskawe przybycie, zaś ofiarodawcom, którzy przyczynili się do uświetnienia tej uroczystości, składa zarząd Tow. serdeczne „Bóg zapłać". Wspólnym śpiewem „W żłobie leży" zakończono uroczystość.

— (Z zabawy „Sokoła"). W Nowy Rok urządziło Tow. gimn. „Sokół" zabawę publiczną na sali p. Daleszyńskiego o godz. 8 wieczorem. Gości było dość dużo, bawiono się w wesołym nastroju do godz. 5 rano.

— (Noc Sylwestrową) zakończono w kawiarni „Goplance" bardzo wesoło. Już o godz. 21 rozpoczął się dancing. Goście tańczyli przy dźwiękach doborowej orkiestry miejscowej ochoczo i w wesołym nastroju powitano Nowy Rok.

— (Z Urzędu Stanu Cywilnego) W Urzędzie Stanu Cywilnego zanotowano w mies. grudniu ub. roku: Urodzeń 10, w tem 5 dziewcząt i 4 chłopców, zgonów 4, w tem 2 dzieci i 2 starców, ślub zawarli wdowiec Michał Kośnikowski z służącą Adaminą Zybertówną, oboje z Kuszwicy.

— * **MIŁOSŁAW.** (Magistrat w. zastawie). Z Miłosławia donoszą nam: W dzisiejszych czasach nazbyt częste są wypadki, że urzędy zajmują przedmioty obywateli, nie było chyba jednak w Polsce zdarzenia, aby obywatel zajął... urząd! Stało się to w Miłosławiu na zakończenie starego roku z tamt magistratem.

Magistrat miłosławski, który nie posiada ratusza, odnajmował lokale w nieruchomości „Bazar". Zwyczajem niektórych lokatorów nie płacił od dwóch lat czynszu dzierżawnego, z powodu czego urosła zaległość, przekraczając kwotę 2000 złotych. Właściciel monitował o tę pretensję kilkakrotnie, zawsze jednak bezskutecznie. Wreszcie umilkła obustronna na ten temat „wymiana myśli" i magistrat z chwilą wygaśnięcia kontraktu najmu z całym spokojem zabierał się do przeprowadzki... Tymczasem pech chciał, że w tej chwili nadjechał czujny właściciel i, wziąwszy paru ludzi, na mocy par. 561 k. c. bez pomocy komornika zajął magistrackie maszyny do pisania i inne ruchomości, przysługujące mu tytułem ust. prawa zastawu

Powstała mała awantura, obydwie strony zażądały pomocy policji, która stanęła po stronie magistratu i, spisawszy odpowiedni protokół, zażądała wydania zajętych przedmiotów. Właściciel oparł się żądaniu policji i po dłuższej obustronnej „interpretacji" odnośnego paragrafu doszedł z policją do względnego porozumienia. Właścicielem „Bazaru" jest p. Tadeusz Hernes z Borzykowa, znany nam zresztą także skądinąd...

— * **OBORNIKI.** (Nowy notarjusz). Objął tutaj urzędowanie notarjusz p. Marjan Skołdrski z Poznania.

— (Gwiazdka) Stacja opieki nad matką i dzieckiem urządziła gwiazdkę dla biednych dzieci i matek, obdarzając ich odzieżą, łakociami i zabawkami.

— (Wykład przeciwgruźliczy). 7 bm. odbył się na sali p. Narożyńskiego wykład przeciwgruźliczy.

— (Opłatek). S. M. P. (męskie) obchodziło 6 bm uroczystość łamania się opłatkiem. W czasie uroczystości ks. patron Tomczak zajął się łamaniem opłatka. Po wspólnej kawie nastąpiły monologi deklamacje oraz kolendy. Podczas uroczystości wręczono nagrody za obowiązkowść dh. Lonkowskiemu (I nagroda), Czerniejewskiemu (II nagr.), Koralewskiemu (III nagr.) i Szachtowi (IV nagr.).

Miejscowe koło śpiewu im. św. Cecylji obchodziło również w ostatnich dniach bardzo uroczyście tradycyjny opłatek.

— (Uroczystość 15-lecia powstania). — Z inicjatywy Tow. Powst. i Wojaków im. śp. Wawrzyńca Kasprzaka urządzono 6 b. m. uroczystość 15 rocznicy oswobodzenia miasta i pow. obornickiego z pod jarzma pruskiego Po złożeniu hołdu poległym bohaterom udano się do świątyni na mszę św., którą celebrował ks. wik Tomczak. Patrjotyczne i pełne dumy narodowej kazanie wygłosił ks. wik. Michalak. Dalszy ciąg obchodu odbył się w Strzelnicy, gdzie uroczystemu zebraniu przewodniczył prezes Tow., p. Mieczysław Łukanowski. Następnie uczczono pamięć poległych bohaterów, poczem wygłosił przemówienie prezes tow., wznosząc okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Jej Prezydenta. Referat o powstaniu wlkp. wygłosił por. rez. p. Czesław Rosochowicz podkreślając zasługi kompanji obornickiej — Po przemówieniu ks. prob. Szymańskiego, podnoszącego wysiłki powstańców przed 15 laty, burmistrz miasta Kuehn złożył życzenia dalszego rozwoju towarzystwu. — Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty". — Wieczorem na sali Strzelnicy odbyło się przedstawienie amatorskie p t. „Opieka wojskowa".

— * **OSTRÓW.** (500-lecie istnienia kościoła parafjalnego). W tym roku kościół parafjalny obchodzić będzie 500-lecie swego istnienia. Z zachowanych dokumentów historycznych wynika, że w 1404 r. stanął w Ostrowie skromny drewniany kościółek, narazie jako filjalny parafji Wysockiej. 30 lat później, a więc w r. 1434 odłączono miasto Ostrów z najbliższą okolicą od probostwa Wysockiego i utworzono samodzielną parafję ostrowską. W roku 1782 zniesiono pierwszy kościół, a wystawiono drugi kościół, cały z drzewa, zbudowany w formie bazylikowej. Z powodu wzrostu parafji w r 1904 i ten kościół rozebrano, a wystawiono nową świątynię w stylu romańskim. Dzięki niezwykłej zabiegliwości b. prob. ostrowskiego ks. Zamysłowskiego, pomimo ciężkich warunków finansowych świątynia przyozdobiona została piękną i bogatą polichromją. — Świątynia okazuje się jednak za szczupła, to też druga jest w Ostrowie niezbędna.

— (Koło absolwentek przy gimnazjum żeńskiem). W tych dniach odbyło się zebranie organizacyjne absolwentek liceum i gimn. żeńskiego Uchwalono utworzenie Koła b. wychowanek ostrowskich zakładów naukowych. Zarząd tworzą kol.: Droszczowa, Pawłowska, Droszczówna, Gwizdków-

Kronika karnawałowa

Tow. Gimn. „Sokół" Poznań IV — Św. Łazarz urządza w sobotę, dnia 13 bm zabawę karnawałową w salach restauracji przy Parku Wilsona, ul Marsz. Focha 42 Wszystkich członków oraz sympatyków uprasza się o łaskawe nadesłanie adresów tak swoich jak i znajomych do druha M. Dolatkowskiego, M Focha 3 wzg. do druha St. Kowalskiego, ul Marsz. Focha 61. zg 5071/2

Czarna kawa-dancing-bridge. Dnia 10 stycznia w środę, o godz 17 odbędzie się w salonach Adrji, Plac Wolności zebranie towarzyskie połączone z dancingiem i bridgem. Całkowity dochód ze wstępnych (99 gr. od osoby) przeznacza się na osiedle szkolne Państwowej Uczelni im Dąbrówki. Komitet Rodzicielski nie wątpi, że liczni sympatycy szkoły, jak też byłe wychowanki Uczelni im Dąbrówki tłumnie zapełnią salony Adrji, aby łącząc miłe z pożytecznem przyczynić się do zrealizowania tak pięknej, a na gruncie poznańskim nowej myśli, jaką jest stworzenie osiedla szkolnego. Wszyscy, którzy jeszcze nie otrzymali zaproszenia, proszeni są o zgłaszanie się po takowe w Sekretarjacie Uczelni Młyńska 10 między godz 10—13. zg 5040

na, Łukaszewska i Majwakówna. Protektorką jest p. Bojdzińska, kuratorką zaś p. prof. Bojarska.

— (Wypadek). Na ul. Wrocławskiej skutkiem gołoledzi upadła p. Poprawina, właśc. składu bławatów w Rynku, i doznała złamania ręki.

— * **POBIEDZISKA.** (Obchód powstania.) 15 rocznica powtsania wlkp. urządzona została staraniem Tow. Powst. i Woj. i rozpoczęto ją uroczystem nabożeństwem w dniu 27 grudnia ub. r. z udziałem wszystkich miejscowych tow. za wyjątkiem „Strzelca". Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. prob. Walich. Po skończonem nabożeństwie wyruszył pochód na cmentarz celem złożenia wieńca na grobie poległego powstańca. Dalszy ciąg uroczystości odbył się 1 stycznia rb., przyczem w godz. wieczornych odbyła się na sali p. Kowalskiego wieczornica, połączona z pięknemi deklamacjami, występami chóru kościelnego oraz referatem o powstaniu wlkp., który wygłosił wiceprezes okręgu i Związku Powst. i Woj. p. Bolński z Poznania. Na zakończenie odegrano „Warszawiankę" Wyspiańskiego. Wypełniona po brzegi sala była dowodem wielkiego zainteresowania się uroczystością całego miejscowego społeczeństwa.

— (Gwiazdka ubogich.) Staraniem Tow. Pań Miłosierdzia urządzona została doroczna gwiazdka dla najbiedniejszych przyczem obdarowano przeszło 70 ubogich odzieżą oraz żywnością. Również miejscowe Tow. Powst. i Woj. obdarzyło swoich bezrobotnych członków żywnością.

— * **ROGOŹNO.** (Zabawa Z. M. N.) W wieczór sylwestrowy urządziło miejscowe gniazdo Z. M. N. w sali Hotelu Polskiego nader miłą i sympatyczną zabawę dla członków i sympatyków. Podczas zabawy urządzono wspólną kawę, w czasie której wspaniałe przemówienie wygłosił prezes p dr. Woźny.

— (Z życia „Sokoła".) Przed kilku dniami urządziło Tow. gimn. „Sokół" opłatek dla swych członków i członkiń.

— (Strzelanie o nagrody.) Tow. gimn. „Sokół" w Rogoźnie zorganizowało strzelanie z wiatrówek o cenne nagrody. — Strzelanie odbywa się trzy razy w tygodniu, t. j. w niedziele od godz. 14, wtorki i czwartki od godz. 19 począwszy oraz w święta, w lokalu p. Jarosza. Regulamin wyłożony jest do przeglądu podczas strzelania.

— (Jubileusz powstańców.) 7 bm. tut. Tow. Powstańców i Wojaków obchodzi 10-lecie swego istnienia, połączone z rocznicą oswobodzenia miasta.

— (Z sądu.) Sąd okręgowy z Poznania na swej sesji wyjazdowej w Rogoźnie skazał Dameckiego z Rogoźna za fałszywe doniesienie do prokuratury na trzy miesiące więzienia z zawieszeniem na 3 lata. Małysza Stanisława, robotn. z Promnic, za uraz cielesny na osobie Heleny Miotłównej na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata. Molskiego Br., syna rolnika z Przybychowa, za sfałszowanie dokumentów na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata, koszta postępowania i konfiskatę dokumentów.

— * **SWARZĘDZ.** (Gwiazdka). Staraniem Stow. Św. Wincentego a Paulo urządzona została pod przewodnictwem ks. prob. Koźlika gwiazdka dla biednych, którą otrzymało około 250 osób.

— (Zebranie nowej rady miejskiej). — Zebraniu nowej rady miejskiej przewodniczył p. burm. Staniewski, który wprowadził w urząd radnych, poczem podał do wiadomości rozporządzenie min. spraw wewn. w sprawie regulaminu wyborczego do zarządu miejskiego. Na tem zebranie zamknięto.

— (Walne zebranie S. M. P.). Na rocznem walnem zebraniu S. M. P. wybrano następujący zarząd pp.: prezes — Stanisław Cieślewicz, sekretarz — J. Jaśkowiak, skarbnik — Konwiński, gospodarz — Z. Konwiński, bibljotekarz — W. Rzadkiewicz.

— * **SZAMOCIN.** (Gwiazdka). Staraniem Stow. Pań św. Wincentego a Paulo odbyła się w ub. piątek gwiazdka dla ubogich. Obdarzono około 70 ubogich.

— (15-lecie powstania wlkp.) 27 ub. mies. urządziło Tow. Powst. i Wojaków wspólnie z „Sokołem" obchód ku uczczeniu 15 rocznicy powstania wlkp. Rano odbyło się nabożeństwo za poległych, w którem wzięły udział Stow. Młod. Polek, S. M. P., Powstańcy i Wojacy z Margonina, „Sokół" i Powstańcy i Wojacy im K Rzepeckiego. Wieczorem w sali „Concordia" odbyła się wieczornica, którą zagaił prezes „Sokoła" p. Pawlicki. Na program wieczornicy złożyły się deklamacje, referat p W. Gapińskiego z Chodzieży oraz epizody walk powstańczych. Na zakończenie wzniesiono okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, poczem odśpiewano „Rotę". Po wieczornicy odbył się skromny wieczorek wigilijny.

— * **ŚMIGIEL.** (Wesele Fonsia.) 1 bm. Tow. Miłośników Sceny wystawiło arcywesołą krotochwilę „Wesele Fonsia".

— (Opłatek S. M. P.) S. M. P. urządziło tradycyjny obchód wigilijny, który zagaił prezes p. Dratwiński. Obchód zaszczycili swą obecnością ks. Nowak, ks. patron Bogucki, członkowie patronatu oraz licznie zebrana młodzież.

— (Gwiazdka ubogich.) Z okazji świąt Bożego Narodzenia urządzono dla biednych i ubogich tut. miasta gwiazdkę. Po przemówieniu ks. prob. Nowaka nastąpiło obdarowanie biednych darami.

— (Przedstawienie S. M. P.) S. M. P. żeńskie i męskie urządza 6 bm. „Jasełka" p. t. „Gdy się Chrystus rodzi".

— (Wykrycie złodzieja.) Policja z Wielichowa wykryła u Jana Floryszczaka w Kluczewie kryjówkę złodziejską, w której znajdowało się mięso ze skradzionej świni i wiele innych rzeczy.

— (Osobiste.) 1 bm. opuścił nasze miasto sędzia grodzki p. Włodzimierz Dzięciołowski, obejmując stanowisko sędziego grodzkiego w Wolsztynie.

Tutejszy długoletni adwokat p. Zbigniew Smyczyński osiedla się w Kościanie z dniem 1 bm.

— * **WĄGROWIEC.** (Wystawa gołębi rasowych). W dniach od 6 do 8 bm. odbyła się w Domu Miejskim pierwsza wielka wystawa gołębi rasowych, na której wystawiono około 1000 cennych eksponatów. Wystawę zwiedziło około 3 tys. osób.

Puhar wędrowny, nagrodę jubileuszową zdobył kupiec Jan Heldtke z Tczewa. Ponadto przyznano szereg medali złotych i srebrnych

— (Obchód powstania wlkp.) Obchód 15 rocznicy powstania wlkp. poprzedził capstrzyk, urządzony w przeddzień uroczystości. Po przemówieniu przed pomnikiem powstańców organizatorzy (oczywiście „sanacyjni") udali się na kolację do Kunkla, jakby nie było dosyć polskich restauracyj. Następnego dnia odbyła się uroczysta msza św. i defilada. Na czele pochodu kroczyła „sanacyjna" organizacja powstańców, która notabene nic wspólnego z akcją powstańczą wągrowiecką nie miała A ci powstańcy, którzy rzeczywiście oswobodzili nasze miasto od Niemców, dostali miejsce na samym końcu pochodu. Jedynie sztandar ich niesiono na czele.

— (Wypadek). Uczennica ćwiczeniówki przy seminarjum Krystyna Metziżanka złamała sobie na lodzie prawą rękę.

— (Wieczornica). W święto Trzech Króli dzieci sierocińca i ochronki urządziły wieczornicę z bardzo urozmaiconym programem.

— (Z rady miejskiej). Ostatnio odbyło się pierwsze posiedzenie nowej rady miejskiej, któremu przewodniczył komisaryczny burmistrz p. Kuchczyński. Zebranie trwało niespełna pół godziny. Na zebraniu dokonano wyboru wszystkich komisyj

— * **WYSOKA.** (Opłatek „Sokoła") — Tow. gimn. „Sokół" urządza w niedzielę, 14 bm. w sali p. Stankiewicza wieczór opłatkowy. Program wieczoru obejmuje koncert, łamanie się opłatkiem, wspólną kawę, przedstawienie amatorskie i zabawę taneczną.

— (Zmiana w urzędzie pocztowym). — Dokonana ostatnio zmiana w przewozie poczty pozwoli otrzymywać wszelkie przesyłki tego samego dnia jeszcze, a nie, jak dotychczas, następnego dnia.

— * **ŻERKÓW.** (10-lecie „Sokoła" w Biezdziadowie). 6 stycznia obchodziło tow. gimn. „Sokół" w Biezdziadowie 10-lecie swej pracy. Uroczystość rozpoczęła się mszą św., odprawioną w kościele parafjalnym w Żerkowie przez ks. wik. Polanowskiego, w której towarzystwo brało gremjalny udział. Po południu odbyło się w Biezdziadowie uroczyste zebranie członków „Sokoła" z udziałem gości. Zebranie zagaił dh. prezes Antoni Walczak, poczem po odczytaniu porządku obrad nastąpiły deklamacje, a następnie sprawozdanie z 10-letniej działalności, które przedstawił prezes dh. Walczak Jak wynika ze sprawozdania, towarzystwo miało wiele trudności podczas swego istnienia lecz pokonało te przeszkody i dziś patrzy z zadowoleniem na spełnioną pracę. Obecny zarząd tworzą dh.: Walczak Antoni — prezes, Pawlak Franciszek — zast., Wlazik Stanisław — sekretarz, Majchrzak Ignacy — skarbnik, Pawlak Antoni — naczelnik Życzenia towarzystwu składali m. in. ks. dziekan Chrzan, p. Fiebig z Żerkowa oraz prezes z sąsiedniego gniazda z Żerkowa dh Latusek. Na zakończenie odśpiewano „Boże coś Polskę" i hymn „Sokoła".

Z POMORZA

— * **GRUDZIĄDZ.** (Powrót na łono kościoła katolickiego). W roku ubiegłym wróciło na łono kościoła katolickiego 56 innowierców, w czem 20 protestantów i 23 zwolenników Hodura. Resztę stanowią prawosławni, żydzi itd.

— (Wypadek przy obchodzeniu się z bronią). W Hannowie strzelał na wiwat niejaki K. Fedrau przed domem swej narzeczonej Gertrudy W., poczem z niezabezpieczonym rewolwerem w kieszeni udał się do jej mieszkania. Podczas rozmowy padł strzał, który zranił F. w bok, przerywając mu mięśnie między żebrami Ciężko rannego F. odstawiono do szpitala powiatowego. Broń, którą F. nosił nielegalnie, skonfiskowała policja.

— (Pożar). W Skarszewach pod Grudziądzem wybuchł w nocy pożar w domu rolnika Machnikowskiego. Ogień strawił doszczętnie budynek, kryty słomą.

— (Wieczór karnawałowy). Urządzony staraniem grudziądzkiego koła akademików wieczór karnawałowy cieszył się wielkiem powodzeniem. Zabawa przeciągnęła się w miłym nastroju do samego rana.

— (Wyróżnienie straży pożarnej) Nagrodę Ubezpieczalni w Poznaniu, wyznaczoną dla najlepszych straży pożarnych na Pomorzu, zdobyła straż pożarna w Pniewitach. Nagrodę stanowi sikawka wartości 4 tys. złotych.

— * **NOWE** nad Wisłą. (Napad na kobietę). Na powracającą do domu z jarmarku 63-letnią Paulinę Dunajską napadł jakiś osobnik, który wyrwał staruszce torebkę i uciekł Na krzyki napadniętej zbiegli się ludzie i pochwycili opryszka, którym okazał się Jan Kraiński z Płochocinka.

Wobec nowej taryfy tramwajowej

Zebranie zarządów kół rodzicielskich wszystkich szkół średnich i seminarjów nauczycielskich miasta Poznania, odbyte w gimnazjum im. Bergera 6 b. m. 1934 r., uchwaliło w sprawie podwyżek opłat tramwajowych rezolucję, w której czytamy m. in.:

Wprowadzona obecnie taryfa tramwajowa, wynosząca za każdy przejazd dziecka 10 groszy z dodatkowem zaostrzeniem wyzyskania bloczka 14-biletowego w przeciągu jednego tygodnia, jest w stosunku do opłat z dnia 1 stycznia 1932 podwyżką, wynoszącą około 200 proc. (Miesięczne bloczki tramwajowe na 2-krotny przejazd dziennie kosztowały bowiem wtedy 2,15 zł, wprowadzone zaś po 1 stycznia 1932 r. karty sieciowe, używane bez ograniczenia ilości przejazdów, czasu i linij, wynosiły 3 zł miesięcznie za każde dziecko).

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że w życiu gospodarczem ostatnich 2 lat, zaznacza się zdecydowanie spadek cen i także różne instytucje państwowe, jak np. kolej i poczta, w interesie swych przedsiębiorstw stale obniżają taryfy, to podwyżka, zastosowana przez Poznańską Kolej Elektryczną w ostatnich dwóch latach już po raz trzeci, jest dla sfer rodzicielskich zupełnie niezrozumiała i budzi w szerokich warstwach społeczeństwa naszego jak najostrzejsze protesty i zastrzeżenie. Podwyżki P. K. E. zbiegają się bowiem nietylko z ogólną tendencją zniżkową w życiu gospodarczem, ale także ze stopniowem a stałem zmniejszaniem się dochodów urzędników państwowych, komunalnych i prywatnych, które w tym samym okresie wyniosło około 40 proc.

Podwyżki przejazdów tramwajowych obciążą rodziców także dlatego, że w myśl nowych programów młodzież szkół średnich zajęta będzie w szkołach również w czasie popołudniowym (język nadobowiazkowy, zajęcia praktyczne, praca w kółkach naukowych i organizacjach uczniowskich i t. d.), przez co rodzice skazani będą na dodatkowe świadczenia na rzecz Poznańskiej Kolei Elektrycznej.

Zebrani delegaci Kół Rodzicielskich poznańskich szkół średnich i seminarjów nauczycielskich stwierdzając, że wobec nowych podwyżek wielu rodziców zniewolonych będzie odebrać dzieci swe ze szkoły, inni zaś przestaną kupować bilety tramwajowe i przez to narażać będą dzieci swe na stratę czasu i zdrowia, stanowczo protestują przeciw nowej taryfie tramwajowej i proszą radę nadzorczą Poznańskiej Kolei Elektrycznej o ponowne rozpatrzenie zarządzenia dyrekcji P. K. E. i pozostawienie dla przejazdów młodzieży szkolnej opłat dotychczasowych, które i tak już — z powodu dawniejszych podwyżek — są zbyt wygórowane, tudzież o wprowadzenie kart miesięcznych po cenie nie wyższej, jak 4 zł.

WYROK ŻYCIA

OSTATNIE 2 dni

DZIŚ i JUTRO w KINIE METROPOLIS

ng 4 217

Strajk w cukrowni

Zduny, 9 stycznia.

Strajk demonstracyjny w cukrowni w Zdunach trwa w dalszym ciągu. — Głodujący nie przyjmują żadnego pożywienia i nie opuszczają terenów cukrowni. Liczba głodujących wynosi 370 osób

Ze starostwa przybył ostatnio urzędnik, który spisał postulaty głodujących.

Groźny pożar pod Tczewem

Tczew, 9 stycznia.

W poniedziałek, 8 stycznia w godzinach rannych wybuchł groźny pożar w zabudowaniach gospodarczych rolnika Pawła Węglikowskiego w Mieścinie pod Tczewem. Dzięki natychmiastowej akcji ratunkowej dzielni strażacy uratowali od zagłady domy mieszkalne i oborę. Pastwą płomieni padła stodoła wraz z całorocznym zbiorem, maszynami i narzędziami rolniczemi. Straty obliczane są na ok. 22 tys. zł. Przyczyna pożaru nie została ustalona.

Sprawa upadłości „Rolnika" kaszubskiego

Tczew, 9 stycznia.

Zamiejscowy wydział karny sądu okręgowego w Starogardzie rozpatrywał przez dwa dni głośną sprawę upadłości spółdzielni rolniczo-handlowej „Rolnik Kaszubski" w Starogardzie.

Akt oskarżenia zarzucał b. długoletniemu kierownikowi „Rolnika" p. Mieczysławowi Sykuterze sprzeniewierzenie 37,200 zł, sfałszowanie bilansów i ksiąg „Rolnika Kaszubskiego" w Starogardzie. Ks. prob. Jarzębskiemu z Dąbrówki (pow. Starogard) b. prezesowi „Rolnika Kaszubskiego" zarzucano aktem oskarżenia rzekome świadome tolerowanie machinacyj oskarżonego Sekutery i niedbalstwa w nadzorze. Po przesłuchaniu biegłego Kamińskiego i odczytaniu orzeczenia biegłego Leika z Poznania przesłuchano 16 świadków, przeważnie rolników. Sąd wydał wyrok uwalniający obu oskarżonych z braku dowodu winy.

Uzupełniające wybory do rady miejskiej w Grudziądzu

Grudziądz, 9 stycznia.

Nowowybrana rada miejska nie prędko przystąpi do pracy, albowiem w jednym okręgu wyborczym miasta muszą się odbyć nowe wybory. Jak wiadomo ugrupowania opozycyjne wniosły 9 protestów przeciw grudziądzkim metodom wyborczym, z których p. wojewoda dwa uznał za słuszne i to w okr. X. w całości, a w II. częściowo. W drugim okręgu unieważniony został wybór dr. Kazimierza Korzeniowskiego z listy nr. 1, ponieważ wymieniony nie mieszkał od roku na obszarze miasta. W tym okręgu wejdzie automatycznie zastępca z listy nr. 1. W okr. X odbędą się natomiast nowe wybory, ponieważ główna komisja wyborcza niesłusznie unieważniła ilstę kandydatów, wysuniętą przez N. P. R.

Śmierć pod kołami pociągu

Chojnice, 8 stycznia.

W poniedziałek o godz. 15,36 wydarzył się na torze kolejowym Skarszewy—Starogard, w pobliżu stacji kolejowej Bączek, nieszczęśliwy wypadek. Pociąg osobowy idący w kierunku Starogardu najechał idącego torem robotnika Józefa Litza, liczącego lat 39, zamieszkałego w Czarnocińskich Piecach. Nieszczęśliwiec poniósł śmierć na miejscu z powodu rozbicia czaszki.

L. prawdopodobnie, z powodu ostrego zakrętu, nie zauważył zbliżającego się pociągu. (d.)

Proces o strajk szkolny w Wielu

Wiele, 9 b. m.

Dnia 12 b. m. odbędzie się na sesji wyjazdowej w Brusach rozprawa o strajk szkolny w Wielu. Oskarżeni ks. prob. Wrycza i p. Lewiński.

Rozprawa budzi na całem Pomorzu ogromne zainteresowanie.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Żurowski, Potasze, 2 zł. — Edw. Suszyński 2 zł. Razem z poprzednio pokwitowanemi 59,30 złotych.

Na chleb św. Antoniego: S. H. procent od pensji 3 zł.

Na odnowienie bazyliki wileńskiej: A. P. 5 zł.

Na ognisko na „Wesołem Miasteczku" im. śp. ks. prof Masłowskiego: A. P 5 zł.

Na flotę narodową: Julja Filipkowska 12 zł

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Surowa krytyka naszej polityki gospodarczej

Celowość środków polityczno-gospodarczych, mających przełamać kryzys, podlega krytyce z różnych punktów widzenia. Krytykę taką, bardzo ciekawą, ujawniło jedno z ostatnich zebrań T-wa Ekonomistów i Statystyków w Warszawie, na którem prof. Edward Lipiński, dyrektor Instytutu Badania Konjunktur, wygłosił referat p. t.: „O idee kierownicze w polskiej polityce gospodarczej".

Prelegent, dając piękny dowód niezależności myśli, bynajmniej nieskrępowanej względem na swe urzędowe stanowisko, poddał rewizji wszystkie niemal idee kierownicze obecnej polityki gospodarczej.

Uznając tezę o konieczności uprzemysłowienia kraju, prof. Lipiński wypowiedział pogląd, że nowa taryfa celna stanowi jedną z największych przeszkód rozwoju produkcji krajowej, zwłaszcza, że jest związana z systemem kontyngentowania przywozu. Zasadą obecnej polityki celnej jest rozprowadzanie szczupłych zasobów kapitału na największą liczbę gałęzi produkcji, co jest błędem. Ochrona celna, taką jaką mamy dzisiaj w Polsce, faworyzuje powstawanie placówek przemysłowych w kraju, nie mających po temu podstaw naturalnych. Uogólnienie ochrony celnej niszczy jej korzystne skutki: nie powstają bowiem reszty różniczkowe, zachęcające do produkcji.

Wadę systemu kontyngentowania prelegent widzi przedewszystkiem w fakcie, iż producent-przetwórca nie może kupować w kraju tańszym i wtedy, gdy ceny są dla niego korzystne, jest bowiem skrępowany zarówno co do wyboru kraju pochodzenia, jak i co do czasu zakupu.

Również kartelizacja w obecnej swej formie przeciwstawia się rozwojowi uprzemysłowienia kraju. Wysokie ceny węgla, żelaza i t. d. uniemożliwiają powstawanie i rozwój przemysłów przetwórczych.

Klasycznym w swej prostocie i jasności jest pogląd prelegenta na przyczyny powstania i skutki istnienia kartelu.

Przyczyny powstania kartelu leżą w przeinwestowaniu, w nadmiernym aparacie wytwórczym, ale ponieważ kartel to rzecz niestała, poszczególni wytwórcy rozszerzają swe fabryki w okresie wysokich cen i zysków kartelowych, gotując się do przyszłej walki konkurencyjnej. Wobec zwiększenia zdolności wytwórczej zachodzi konieczność forsowania eksportu. Kartel nie może powiększyć zbytu wewnętrznego, bo zrujnowałby swoje ceny, które dają mu zysk większy, aniżeli niskie ceny przy dużym zbycie. Forsowny eksport doprowadza do spadku cen na rynkach zagranicznych: eksport wtedy staje się deficytowy. Skutki są takie, że dla ratowania eksportu podnosi się ceny wewnętrzne, obcina zarobki robotnikom, obniża taryfy kolejowe, — dochodzi w końcu do tego, że niektóre przedsiębiorstwa stają się niezdolne do eksportu. Wysokie cła — kartel — wysokie ceny wewnętrzne — forsowanie eksportu i skutek ostateczny: zmniejszenie eksportu. Oto etapy. Wynik: mały import i mały eksport czyli zubożenie kraju.

Prof. Lipiński nie ograniczył się do omówienia sprawy taryfy celnej i kartelizacji, ale i przedstawił swój pogląd na kwestje bilansu płatniczego, deficytu skarbowego oraz akcji pomocy dla rolnictwa, wykazując na wszystkich tych odcinkach „frontu gospodarczego" niedoskonałość przedsiębranych środków ratowniczych. Krytyczne uwagi prelegenta znalazły żywy oddźwięk wśród zebranych, powodując gorącą dyskusję, której echa zapewne odbiją się na łamach prasy.

Z WYDAWNICTW

(w) **Gospodarka Narodowa.** Ukazał się już nr. 1 niezależnego dwutygodnika gospodarczego „Gospodarka Narodowa". Na treść numeru składają się artykuły Stefana Bączkowskiego p. t. „Ograniczona odpowiedzialność", Bohdana Łączkowskiego p. t. „Buchalterja złożona", Kazimierza Sokołowskiego „Ilość i jakość". Numer zawiera poza tem aktualne uwagi oraz notatki.

Pieniądz i papiery wartościowe

Uwaga międzynarodowych sfer giełdowych koncentrowała się w tygodniu ubiegłym na spodziewanem orędziu prezydenta Roosevelta do Kongresu. Oczekiwały one odpowiedzi na jedno zasadnicze pytanie, czy Roosevelt będzie stabilizował dolara, czy też nie. Oświadczenie prezydenta zawiodło oczekiwania sfer giełdowych i finansowych świata. Nie daje ono bowiem jasnej odpowiedzi na to pytanie. Naogół giełdy przyjęły orędzie prezydenta jako zapowiedź inflacji.

Giełda nowojorska wykazywała w związku z powyższem przeważnie nastrój mocny. Popularniejsze papiery osiągnęły zwyżkę notowań w granicach 1 do 3 dol. Równie papiery polskie miały usposobienie lepsze. W dniu 5 bm. notowano (w nawiasach cyfry z 2 bm.) 8 proc. Dillona 70,12½ (67,12½), 7 proc. Poż. Stab. 91,00 (88,00), 6 proc. Poż. Dol. 59,00 (58,00), 7 proc. Poż. m. Warszawy 51,50 (51,75), 7 proc. Poż. Śląska 52,12½ (52,62½). Giełda londyńska ujawniła pewną depresję, która odbiła się szczególnie na papierach angielsko-amerykańskich. Jednakże w końcu tygodnia dało się zauważyć ożywienie obrotów i ogólna poprawa kursów. Na giełdzie paryskiej przeważał nastrój mocny, przyczem dobrym popytem cieszyły się renty i akcje bankowe. Na giełdzie berlińskiej po kilkudniowem ożywieniu wywołanem większemi zleceniami ze strony publiczności, nastąpiło osłabienie obrotów. Kursy przodujących papierów, które przez szereg dni pod wpływem wzmożonego popytu stale zwyżkowały, uległy wskutek realizacji zysków dość dużej zniżce. Koniec tygodnia przyniósł zupełne uspokojenie. Giełda wiedeńska wykazywała tendencję niejednolitą, przeważnie słabą.

Giełda warszawska nie otrząsnęła się z „normalnej" martwoty. Transakcje na rynku akcyj były nadal minimalne a jedynie papiery o stałem oprocentowaniu wykazywały większe ożywienie. Obroty na giełdzie dewiz były nieco słabsze niż w tygodniu poprzednim. Dolary miały w tygodniu sprawozdawczym naogół usposobienie słabsze. Kursy ich na rynku prywatnym obniżyły się z 5,69 do 5,56, podnosząc się w środku tygodnia do 5,65 i obniżając się wkońcu do 5,61. — Czeki New Jork spadły równocześnie z 5,71 do 5,61, a kabel z 5,72½ do 5,62. W dziale dewiz europejskich obniżył się Londyn z 29,06 na 28,90, i Amsterdam z 357,50 do 357,40, spadł również poważnie Berlin z 212,34 do 211,55. Czerwońce sowieckie notowano 1,45—1,40. Dolary złote obniżyły się z 8,95 na 8,93½, natomiast ruble złote po chwilowym spadku do 4,64, osiągnęły kurs z poprzedniego tygodnia 4,66.

Rynki zbożowe

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	1. 1.	2. 1.	3. 1.	4. 1.	5. 1.	6. 1.
Pszenica						
Warszawa	—	—	21.00	21,00	21.00	—
Poznań	—	18,25	18,50	18.75	19,00	—
Bydgoszcz	—	—	18,50	18,75	19,00	—
Łódź	—	—	—	21.00	21,25	—
Żyto						
Warszawa	—	—	14,75	14,75	14,75	—
Poznań	—	14,75	14.75	14,75	14.75	—
Bydgoszcz	—	—	14,50	14,50	14.50	—
Łódź	—	—	—	14.00	14.00	—
Jęczmień						
Warszawa	—	—	14.00	13.50	13 50	—
Poznań	—	14,00	14,00	14,25	14,25	—
Bydgoszcz	—	—	—	—	—	—
Łódź	—	—	—	13,50	13,50	—
Owies						
Warszawa	—	—	13.25	13.25	13,00	—
Poznań	—	12,75	12,50	12,50	12,50	—
Bydgoszcz	—	—	—	—	—	—
Łódź	—	—	—	13,75	13,50	—

Pierwszy za rok bieżący tydzień sprawozdawczy nosił na sobie jeszcze piętno świąteczne. Na giełdach polskich był on n. p. o 2 dni krótszy, niż normalnie. Zagranica nie zanotowała żadnych większych zmian. O ile w Chicago ceny nieco się osłabiły, co przypisuje się wzmożeniu podaży rosyjskiej i argentyńskiej, w Kanadzie naodwrót notowania doznały pewnego wzmocnienia wobec przewidywanego wzrostu eksportu. Mimo bardzo poważnej nadwyżki zbiorów w Argentynie, narazie nie zauważono z tej strony większego nacisku na rynkach. Polityka eksportowa Rosji przedstawia się dość tajemniczo. Z przeszłości wiadomo, że towar rosyjski pojawia się na rynkach w chwili najkorzystniejszej z punktu widzenia kształtowania się cen. W każdym razie sowiecka polityka eksportowa charakteryzuje się wielką oględnością i ostrożnością. Z Australji donoszą ponownie o znacznym ubytku w zbiorach Drugie prywatne szacowanie określa je na 150 milj. buszli (wobec 205 w roku ubiegłym).

Na giełdach polskich zaznaczyła się pewna fluktuacja cen. Pszenica n p. zwyżkowała w Poznaniu o 75 gr. Jęczmień w Poznaniu również zwyżkował o 25 gr., w Warszawie natomiast obniżył się o 50 gr, ceny owsa spadły w Poznaniu i Warszawie o 25 gr. Czytelnikom naszym zwracamy uwagę, że spóźnione ogłaszanie cedułу giełdy zbożowej w Poznaniu spowodowane jest względami od nas niezależnemi.

KRONIKA GOSPODARCZA

ZJAZD EKSPORTERÓW JAJ

W dniu 3 i 4 stycznia toczyły się w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie pod przewodnictwem dyrektora Izby Poznańskiej p. dr. St. Waschki obrady ogólnopolskiego zjazdu eksporterów jaj z udziałem delegatów izb przemysłowo - handlowych oraz przedstawicieli najpoważniejszych eksportowych firm jajczarskich. Na zebraniu tem, po szczegółowej dyskusji, uchwalono wystąpić do czynników rządowych z memorjałem. uzasadniającym konieczność wprowadzenia pomocy dla wywozu jaj. przyczem wypowiedziano się za ustaloniem zgóry wysokości i zakresu tej pomocy na dłuższe okresy czasu, co umożliwiłoby przeprowadzenie racjonalnej kalkulacji handlowej. Celem utrzymania wywozu jaj conajmniej na dotychczasowym poziomie, zjazd uchwalił wzmocnić istniejące regjonalne organizacje zawodowe oraz powołać do życia ogólnopolską organizację dla reprezentowania interesów całego polskiego eksportu jaj. Głównym zadaniem tej organizacji będzie badanie nowych możliwości zbytu jaj zagranicą oraz utrzymywanie stałego ścisłego kontaktu z czynnikami rządowemi i samorządem gospodarczym.

WZROST DŁUGÓW PAŃSTWOWYCH NA CAŁYM ŚWIECIE

„DAILY TELEGRAPH" z dnia 30 ub. m. stwierdza, że w ostatnich latach prawie we wszystkich krajach świata długi państwowe wzrosły. Przyczynił się zaś do tego nie tylko silny ubytek przychodów państwowych, lecz także stały wzrost wydatków na bezrobotnych. Oto tabela, uwidaczniająca zadłużenie 15-tu najważniejszych państw:

Kraj	1930	1931	1932
	w miljonach waluty danego kraju.		
W. Brytanja	6 642	6 605	6 632
St. Zjednoczone	16 026	17 823	20 802
Francja	266 643	271 089	285 486
Italja	89 876	93 024	97 049
Niemcy	10 375	12 090	12 137
Hiszpanja	18 408	18 311	20 466
Japonja	6 219	6 333	7 000
Holandja	2 727	2 876	3 094
Belgja	37 414	37 956	11 170
Czechosłowacja	36 965	37 551	37 969
Polska	4 414	5 008	4 964
Szwajcarja	2 073	2 093	1 963
Szwecja	1 805	1 851	2 203
Austrja	2 398	2 592	2 797
Węgry	1 681	1 717	1 621

Z tabeli powyższej wynika, że zadłużenie najsilniej wzrosło w St. Zjednoczonych. Zaznaczyć wszelako należy, iż przytoczone cyfry zawierają tylko zadłużenie rządów centralnych nie zaś poszczególnych prowincyj względnie krajów. Na uwagę zasługuje atoli fakt, że z powodu deprecjacji walut, zadłużenie licznych państw zmniejszyło się.

Z KRAJU

(k) **Znakowanie pochodzenia przy imporcie drobiu do Anglji?** Przedłożony parlamentowi angielskiemu projekt ustawy o znakowania drobiu bitego, importowanego z zagranicy, przewiduje, że znakowanie ma odnosić się nietylko do momentu importu, ale również sprzedaży zarówno hurtowej, jak i detalicznej. Drób bity, nieżaopatrzony w znak kraju pochodzenia, nie będzie mógł być importowany do Anglji. Projekt ustawy tej łączy się z zamiarami rządu angielskiego, zdążającego do wprowadzenia ograniczeń importowych artykułów produkcji rolnej. Mianowicie w angielskich kołach gospodarczych krążą pogłoski, że rząd ma zamiar wpłynąć na ograniczenie przywozu drobiu i jaj, podobnie, jak wprowadził kontyngenty importowe na bekony.

(k) **Z Poznańskiego Związku Zawodowego Rolników i Leśników.** Przyszłe zebranie sekcji racjonalizacji produkcji roślinnej oddziału Poznańskiego Polskiego Związku Zawodowego Rolników i Leśników z wyższem wykształceniem odbędzie się 11 stycznia w sali Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu i poświęcone będzie m. in. omówieniu zagadnienia produkcji roślin oleistych. Referaty wygłoszą pp. Antoni hr. Czarnecki z Przybysławia, p. dyr. Jażdżewski z Nieczajny i inż. Fr. Chełkowski z Poznania.

(k) **Ze Związku Zawodowego Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P. Okręg Poznański.** W czwartek dnia 11 stycznia 1934 r. w lokalu Związku przy ul. Podgórnej 8 odbędzie się o godz. 8 wiecz. nadzwyczajne zebranie członków Związku, na którem wygłosi generalny sekretarz zarządu głównego Związku w Warszawie p. Stanisław Kotoński referat p. t. „O ostatnich zmianach w ustawodawstwie socjalnem, dotyczącem pracowników umysłowych". Liczne przybycie pożądane.

(k) **Układ włosko - polski w sprawie pożyczki tytoniowej.** Gazzetta Ufficiale" ogłasza tekst dekretu królewskiego z dnia 14 grudnia 1933 r., wydanego w wykonaniu postanowień układu włosko - polskiego z dnia 30 października 1933 r. w sprawie klauzul pożyczki tytoniowej z marca 1924 r. Na mocy tego dekretu, rząd polski nie wpłacił na poczet funduszu rezerwowego rat, przypadających na terminy 1 maja i 1 listopada ub. r., a jednocześnie został uprawniony do podjęcia sum, niezbędnych w celu normalnej spłaty procentów i obligacyj, wylosowanych w terminie 1 listopada 1933 r. oraz 1 maja i 1 listopada 1934 r z tegoż funduszu rezerwowego.

(z) **Zakup koni remontowych w Rawiczu i Kępnie.** Związek Hodowców Konia Szlachetnego w Wielkopolsce podaje do wiadomości pp. hodowcom koni, że ministerstwo spraw wojsk., kierownictwo remontu koni, zatwierdziło dodatkowe zakupy koni remontowych, które odbędą się: a) w Kępnie dnia 12 stycznia 1934., o godz. 13,45; b) w Rawiczu dnia 19 stycznia 1934 r., o godz. 10,45.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Sprzedaż mięsa a podatki.** W praktyce skarbowej powstała kwestja, jak traktować należy pod względem podatku obrotowego sprzedaż mięsa z uboju bydła oddanego przez kupca celem zabicia do obcej rzeźni. Z istoty skupu zawodowego wynika, że firmy winny towar odsprzedawać w tym samym stanie. w jakim go nabyły, przyczem conajwyżej towar poddać mogą pewnym czynnościom mającym na celu zapewnienie lepszej konserwacji. oczyszczenie i t. p. Według opinji kół fachowych zmiana zewnętrznego stanu towaru nie powinna jednak stanowić okoliczności, uzasadniającej opodatkowanie według wyższej stawki niż ½ %, przewidzianej dla handlu hurtowego, gdyż skoncentrowanie uboju w rzeźniach podyktowane jest interesem porządku publicznego i względami sanitarnemi Sprzedaż mięsa należy w tym wypadku uznać za handel hurtowy w rozumieniu art. 7 ustawy o podatku przemysłowym i przewidziana stawka ulgowa w podatku obrotowym powinna mieć zdaniem niektórych izb p.-h. zastosowanie pomimo że ubój mięsa odbywa się w rzeźni t. j. w obcem przedsiębiorstwie. Zastosowanie pełnej stawki 2% podatku obrotowego byłoby, jak jedna z izb p.-h. nadmienia w swej opinji dla ministerstwa skarbu. sprzeczne z intencja obniżenia kosztów wymiany tak ważnym artykułem, jak mięso. (l.).

Z ZAGRANICY

(z) **Jugosławja znosi wszystkie kartele.** W najbliższych dniach, stosownie do zarządzenia czynników miarodajnych, ma nastąpić w Jugosławji zniesienie wszelkich przemysłowych karteli. Kilka z tych karteli zostało już rozwiązanych i zarządzenie powyższe wejdzie całkowicie w życie jeszcze przed 1 marca r. b.

(z) **Poprawa gospodarcza w Szwecji.** W raporcie skierowanym do rządu brytyjskiego, attache handlowy angielski w Sztokholmie zwraca uwagę na mocną pozycję Banku Narodowego i na zastanawiającą stałość poziomu cen na rynku wewnętrznym w Szwecji. Wskazuje on na poprawę, jaka nastąpiła w 1933 r. w wielu głównych przemysłach Szwecji i podkreśla, że bilans handlowy. który przez długi czas był dla Szwecji ujemny wykazuje obecnie nadwyżkę eksportu nad importem.

(z) **Nowe bony skarbowe we Włoszech.** Główne instytucje bankowe we Włoszech z Banca d'Italia na czele utworzyły syndykat bankowy, który ma za zadanie ulokowanie nowych 9-letnich bonów skarbowych na sumę 4 miljardów lirów. Wypuszczenie tych bonów, oprocentowanych w wysokości 4 proc. w stosunku rocznym, ma na celu uzyskanie niezbędnych funduszów dla wykupienia bonów 9-letnich w terminie, przypadajacym w bieżącym roku. Subskrypcja rozpocznie się w dniu 10. b. m.

(z) **Znaczna podwyżka cła na węgiel we Francji.** Donoszą z Paryża, że na mocy rozporządzenia francuskiego ministerstwa finansów stawki celne na węgiel importowany do Francji podniesione zostały z dwa na cztery franki. Równocześnie rząd francuski zastrzegł sobie prawo zredukowania przyznanych już kontyngentów na import węgla, o 10%.

Prezent w rocznicę ślubu

Zbliżała się już pora obiadowa, a sztuka mięsa twarda była jeszcze, niczem serce zbrodniarza. Również i pieczeń nie okazywała żadnej skruchy. Dorzuciła więc pani Janina kilka drobniejszych bryłek węgla do pieca, aby na większym ogniu przyśpieszyć proces gotowania. Następnie zamierzała zająć się nakryciem stołu, gdy znów, bodaj że już dziesiąty raz tego dnia, zadźwięczał dzwonek.

— Czyż końca dziś nie będzie z temi dzwonkami — rozgniewana pomyślała. I postanowiła nikomu więcej nie otwierać.

Ale ten ktoś za drzwiami ani myślał o ustąpieniu. Bo oto dzwonek odezwał się po raz drugi, za chwilę znów się rozległ dźwięk, tylko bardziej przeciągły i natarczywy, aż wreszcie zniecierpliwiona pani Janina podeszła do drzwi z zamiarem, aby dać należytą odprawę natrętowi. Otwarła... spojrzała... Stała przed nią skulona w sobie biednie odziana i trzęsąca się z chłodu dziewczyna, mająca mniej więcej dwanaście lat.

— Jestem sierota — ozwała się pokornie i płaczliwie. — Trzy dni już nic nie jadłam... I zimno mi bardzo.

Pani Janina zapomniała o swem postanowieniu. Uległszy uczuciu litości, wpuściła dziewczynę do przedpokoju i, polecając jej chwilę zaczekać, udała się do sypialni. Pani Janina miała bowiem parę bucików, prawie nowych, które były jej za małe. Wzięła je więc i wróciła chcąc je oddać biednej sierocie. Lecz w przedpokoju nikogo nie zastała. Wyjrzała na korytarz, mniemając, że może dziewczyna tam oczekuje na datek. Nie, niema jej i tu. Tknięta złem przeczuciem, spojrzała na wieszak... Struchlała! Brak zimowego płaszcza. Coś ścisnęło jej serce. Uczuła brak powietrza. Oparła się plecami o ścianę. Wtem zatrzask zgrzytnął, drzwi się otwarły i wszedł mąż. A widząc żonę przerażoną, zapytał:

— Co ci się stało, Janeczko?

Wtedy pani Janina rozpłakała się i opowiedziała wszystko. To, jak codzień w porze obiadowej nachodzą ją żebracy i że właśnie dlatego spóźniała się zawsze z obiadami, i to, jak niektórzy z nich natrętnie domagają się jałmużny, a nawet czasem grożą wreszcie i to, że przed chwilą ją okradziono.

— A co tu taki swąd? — lekko pociągając nosem, zapytał mąż.

— Boże! — krzyknęła przerażona pani Janina. To pewnie pieczeń się pali — rzuciła, biegnąc do kuchni.

Istotnie pieczeń się zwęgliła.

A mąż tymczasem, kiedy pani Janina starała się wodą ratować spalone mięso, niepostrzeżenie wyszedł na miasto. Zanim jednakże zdążyła strapiona pani Janina usmażyć kotlety cielęce, które miały zastąpić nieszczęsną pieczeń, mąż zdążył już wrócić do domu. Po krótkiej chwili zasiedli oboje do stołu i w milczeniu jęli spożywać obiad. Dopiero przy drugiem daniu pani Janina cichym głosem ozwała się:

— Wybacz mi, Leszku, dzisiejszy... no, wiesz... to wszystko. Ale tak bardzo pragnęłam dziś nie spóźnić się i żeby obiad był trochę lepszy, bo przecież dziś jest rocznica naszego ślubu. No, i płaszcza mi żal...

— Uspokój się, Janeczko, naprawdę ci współczuję. Oczywiście, płaszcza szkoda.

— Więc nie gniewasz się na mnie? — zapytała pani Janina.

— Cóż znowu! Raczej mojej jest tu więcej winy, niż twojej. Powinienem wcześniej temu zapobiec. Ale od dziś już nie będziesz miała kłopotu z tymi żebrakami.

— Przypuszczasz? — z powątpiewaniem odparła pani Janina.

— Nie przypuszczam, a mówię z całą pewnością. Posłuchaj, co ci powiem: chciałem pójść dzisiaj z tobą do opery, jako że w rocznicę naszego ślubu, ale w ostatniej chwili zmieniłem zamiar. Wolałem pieniądze te obrócić na cel dla nas praktyczniejszy. Rzekłszy, podał żonie tabliczkę, na której czarną emalję na białem tle widniał napis:

CZŁONEK POZNAŃSKIEGO OKRĘGU „CARITAS".
JAŁMUŻNĘ WYDAJE ZA MNIE BIURO „CARITAS", UL. PODGÓRNA 10 A.

— Po obiedzie przybije ją na drzwiach — dodał mąż i nie będziesz już nigdy i przez nikogo napastowaną.

Pani Janina serdecznie i szczerze podziękowała mężowi za ten prezent.

Tajemnica głowy drewnianej która zakpiła z Napoleona

W Budapeszcie wrą gorączkowe przygotowania do uroczystego obchodu obecnie w styczniu drugiego stulecia „niezwyciężonej maszyny szachowej". W 1734 r. niejaki Farkas Kempelen zbudował maszynę, która była zdolna pokonać najlepszego nawet szachistę. W owych czasach, gra w szachy cieszyła się olbrzymiem powodzeniem i nie było rzeczą trudną dla wynalazcy znaleźć amatora dla sfinansowania wynalazku w samym cesarzu Józefie II Habsburgu, który postanowił, by Kempelen zademonstrował swą cudowną maszynę na wszystkich dworach Europy.

Maszyna składała się ze skrzyni, wielkości wielkiego biurka, a przy niej siedział drewniany człowieczek, ubrany po turecku, który kierował pociągnięciami na szachownicy lewą ręką. Przy każdem posuwaniu figur, drewniany „magik" kiwał głową, jakby z zadowolenia. Gdy n. p. następował szach królowej, przytakiwał dwukrotnie głową, gdy królowi — trzykrotnie. Gdy natomiast przypadkowo przeciwnik dokonywał nieprawidłowego pociągnięcia, lub chciał poprawić ruch już wykonany, człowiek o drewnianej głowie wyrażał swe niezadowolenie, poruszając energicznie głową. Człowieka mechanicznego trzeba było nakręcać co dwa poruszenia. Kempelen, który umierając podarował swą maszynę i tajemnicę cesarskiej rodzinie Habsburgów, zjawiał się przy każdej rozgrywce zaopatrzony w drugą szkatułkę, wielkości pudła do kapeluszy. Jeśli jednak powstały podejrzenia o łączności między maszyną a szkatułką, nik jej nie umiał wykazać.

W 1809 r. na zamku Schönbrunn Napoleon, wkroczywszy triumfalnie do Wiednia, chciał się zmierzyć i ze słynną maszyną szachową, i pobity sromotnie, wpadł w taką złość, że uderzył pięścią człowieka o drewnianej głowie, rozbijając go doszczętnie. S. F.

Przy imieninach, zaręczynach, ślubach i jubileuszowych i innych uroczystościach używajcie tylko telegramów T. C. L.

Zginął na szubienicy

Niebezpieczny dla społeczeństwa wogóle, lecz szczególnie niebezpieczny dla towarzystw ubezpieczeniowych osobnik zginął w tych dniach na szubienicy w Budapeszcie.

Kilka miesięcy temu wielkie węgierskie towarzystwo ubezpieczeniowe w Budapeszcie otrzymało od jednego ze swych klijentów list nast. treści: „Proponuję panu tranzakcję którą będziecie zmuszeni przyjąć we własnym interesie. Ja, Michał Deteny, ubezpieczony na życie w waszem przedsiębiorstwie na 200 tys. pengo, oraz na 300 tys. w razie nieszczęśliwego śmiertelnego wypadku, pragnę z wami zawrzeć kompromis. Potrzebuję natychmiast jednorazowo 50 tys. pengo. Jeśli mi tej sumy nie wypłacicie — spotka was wkrótce niemiła niespodzianka, za którą będziecie zmuszeni zapłacić pół miljona pengo, gdyż, w razie odmowy z waszej strony, ja... zrzeknę się życia".

Po otrzymaniu tak niezwykłej propozycji, towarzystwo przeprowadziło wywiad, który stwierdził, że p. Deteny jest człowiekiem kochającym bardzo życie i że nie ma żadnych poważnych powodów, by obawiać się przyszłości. Opierając się na tych informacjach, towarzystwo odmówiło proponowanej mu likwidacji i odrzuciło wniosek klijenta. Deteny, który w istocie potrzebował pieniędzy, zwrócił się wówczas do przyjaciela, celem uzyskania pożyczki. Gdy ten mu jej odmówił, Deteny następnego dnia zakradł się do jego mieszkania, zamordował go i okradł. Aresztowany i oddany pod sąd, Deteny został skazany na śmierć i powieszony. Obecnie spadkobiercy zaskarżyli towarzystwo ubezpieczeniowe, a sąd cywilny przyznał im pełne prawo do otrzymania kwoty, na jaką był ubezpieczony stracony morderca. Łącznie zatem z kosztami, jak donosi prasa budapeszteńska, zbrodnia Deteny'ego kosztowała towarzystwo ubezpieczeniowe przeszło pół miljona pengo. S. F.

Szkoci między sobą

Dwaj Szkoci spotykają się.

— Hallo, Peters, nie widzieliśmy się osiem lat! Musimy wejść do baru i wypić po szklaneczce na nasze zdrowie!

— Słuchaj no, — odpowiada Peters, — ale ostatnim razem ja płaciłem za piwo.

SPORT

Kolarstwo

Nadzwyczajne zebranie członków klubów kolarskich zwołane przez Pozn. Okr. Zw. odbyło się przy licznym udziale uczestników pod przewodnictwem prezesa p. Bączkowskiego. Chodziło o omówienie i przygotowanie wniosków na walne zebranie P. Z. T. K., mające się odbyć w marcu w Warszawie, oraz ustalenie wniosków na walne zebranie okręgu zwołane na 21 bm. W szczególności omawiano sprawę zniżki składek i wstępnego, nagród wędrownych oraz toru kolarskiego. (wz)

Z oddziału kolarskiego „Sokoła". W salce na boisku, odbyło się walne zebranie oddziału kolarskiego Sokoła. Obradom przewodniczył p. Wrzesiński. Przedłożone przez członków zarządu sprawozdania zobrazowały intensywną pracę organizacyjną i sportową kolarzy, którzy w roku ubiegłym przejechali przeszło 5 tys. kilm. Praca zasługuje na szczególniejsze podkreślenie, gdyż wielka część członków żyje w trudnych warunkach materjalnych, a niektórzy nawet od dłuższego czasu dotknięci są bezrobociem. Sprawozdanie przedłożył sekretarz p. Grycza, kasowe p. Mańczak, a w imieniu komisji rewizyjnej referował p. Tadkiewicz. Prezesem oddziału Sokoła wybrano na rok następny p. Wrzesińskiego (ul. Szamarzewskiego 1), przodownikiem p. Kozierowskiego, zast. przodownika p. Kordela, sekretarzem p. Grycza, (ul. Dąbrowskiego 83/85) i skarbnikiem p. Aleksego Mańczaka (ul. Mostowa 30). (kl)

Nowa placówka. Dowiadujemy się, że przy Polskim Touring Klubie powstaje sekcja kolarska, która jako główny cel wytknęła sobie propagandę i rozwój turystyki kolarskiej w Polsce. Obecnie są w toku prace nad organizacją sekcji, — która będzie się mieścić w lokalu Polskiego Touring Klubu, Warszawa, Kredytowa 5. (kom)

Lekka atletyka

Mistrzostwa Europy. W Budapeszcie odbyło się specjalne zebranie Międzynarodowego Komitetu Lekkoatletycznego. Udział wzięli przedstawiciele Włoch, Niemiec i Węgier. Delegaci Szwecji i Francji usprawiedliwili swą nieobecność. Polskę reprezentował kpt. Misiński. Postanowiono, że mistrzostwa Europy odbędą się w dn. 7, 8 i 9 września br. w Turynie. Do każdej konkurencji dopuszczeni będą dwaj zawodnicy z poszczególnych państw. Do biegów sztafetowych można zgłosić tylko jedną drużynę. Ustalono, że przed zawodami odbywają się rozgrywki kwalifikacyjne, przyczem jako minima umożliwiające udział w zawodach przyjęto następujące wyniki: w wyż — 1.80 m, w dal — 6.80 m, tyczka — 3.60 m, trójskok — 13.60 m, kula — 14 m, dysk 43 m, oszczep 58 m. Ogółem w zawodach mają wziąć udział przedstawiciele 27 narodów. Zgłoszenia będą przyjmowane do dnia 20 maja. (PAT)

K. S. „Warta" sekcja lekkoatletyczna komunikuje, że po przerwie świątecznej odbywają się treningi co wtorki i piątki od godz. 19 do 21 w hali ośrodka, wejście z ul. Bukowskiej przez korty tennisowe. Kierownictwo apeluje o pilne uczęszczanie na treningi, kierowane przez instruktora p. chor. Adamczaka. (kom)

Pływanie

Roczne zebranie oddziału pływackiego K. S. „Astra" (Krotoszyn) wybrało zarząd w mało zmienionym poniższym składzie pp.: kierownik — Włodarczak J. (czwarty ra), wicekierownik — Lesiński St., sekretarz — Klemczak Z. (czwarty raz), gospodarz — Nowak W., kapitan sport. — Liberski W., przedst. pań — Rosadzianka St. Jak wykazały wyczerpujące sprawozdania, oddział zrobił dalszy krok naprzód, zwłaszcza pod względem rozwoju wszerz. W punktacji P. Z. P. zajmuje trzecie miejsce za „Unją" i „AZS". Wśród klubów prowincjonalnych jest on nadal pierwszy również pod względem ruchliwości. (wz)

Życie organizacyjne

Walne zebranie okręgowego kolegjum sędziów odbędzie się 14 bm. w lokalu „Piwnicy Ratuszowej" o godz. 10 w pierwszym i o godz. 10.30 w drugim terminie. Na zebraniu poza sprawozdaniami omawiane będą zmiany regulaminu. (kom)

Dnia 8 stycznia 1934 r. zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., nasz najukochańszy, najtroskliwszy, nigdy niezapomniany mąż, ojciec, syn, brat, zięć, szwagier, wujek i stryjek, ś. p.

Stanisław Remlein

w 39 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 11 bm., o godz. 14-tej z Zakładu Przemienienia Pańskiego na stary cmentarz św. Jana. Nabożeństwo żałobne nazajutrz o godz. 8-mej w kościele Ks. Ks. Zmartwychwstańców na Wildzie, o czem donoszą

w nieutulonym smutku pogrążeni

Poznań-Wilda, Rataje, Brazylja.

żona, dzieci, matka i rodzina.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 8 stycznia 1934 r., zgasł po krótkich, a ciężkich cierpieniach, kilkakrotnie opatrzony Sakramentami św., w sile wieku, ś. p.

Stanisław Remlein

współwłaściciel F-my „Drutownia — Poznań".

Przedwcześnie Zmarły był nam Szefem o nawskroś szlachetnym charakterze, wzorem obowiązkowości i pracowitości.

Pamięć i żal po Nim zachowamy długo w sercach naszych.

Personel biurowy
firmy „Drutownia — Poznań".

zg 5085

W dniu 8 stycznia 1934 r., zmarł po krótkiej, ciężkiej chorobie, opatrzony Sakramentami św., Szef nasz, ś. p.

Stanisław Remlein

współwłaściciel F-my „Drutownia — Poznań".

W ś. p. Zmarłym straciliśmy Przełożonego, który świecił nam zawsze przykładem zacności i pracowitości.

Cześć Jego pamięci!

Pracownicy fabryczni
firmy „Drutownia - Poznań".

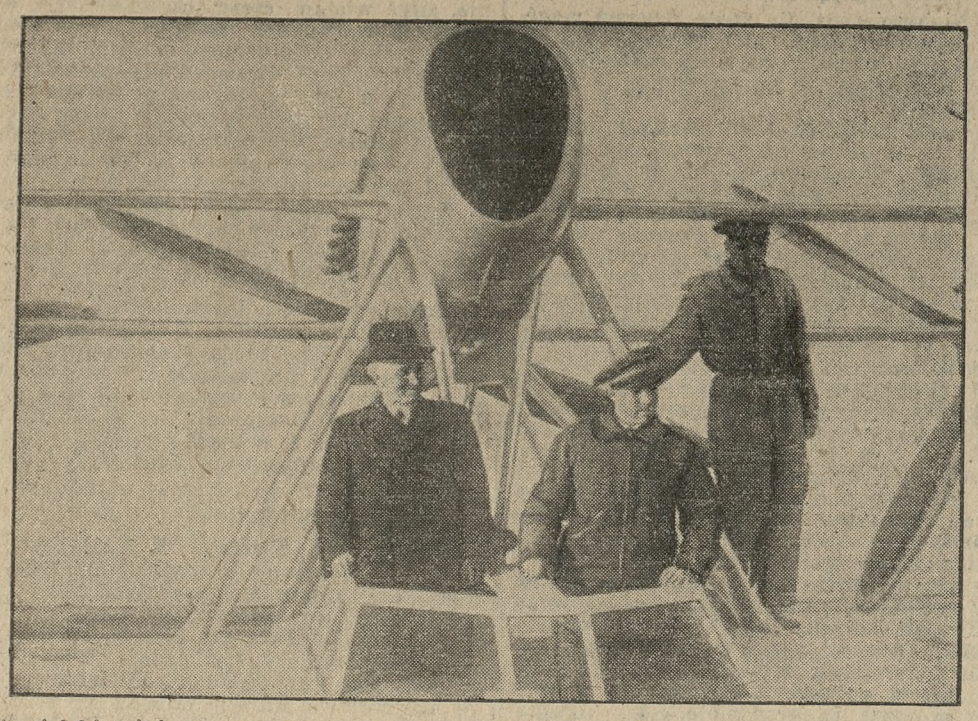

Angielski minister spr. zewn., sir John Simon, lądował na Capri w celu odbycia narad z Mussolinim.

Spotkanie z angielskim okrętem

Wakacje w Pireneach — Grzybobranie — Opowieść starego leśnika

W r. 1899 — opowiada Emile Henriot — miałem dziesięć lat. Wakacje spędzałem w odległej przełęczy w Pireneach. Tam poznałem człowieka, który na własne oczy widział — Napoleona! Był to dziewięćdziesięcioletni leśnik. Za młodych lat służył marynarzem, a na starość zamieszkał w swej rodzinnej wiosce Mauléon, położonej wysoko w górach. Starzec zabierał mnie często na grzybobranie do lasu. Chodził wolno i mówił mało. Tem niemniej opowiedział mi „swoje zdarzenie" które jest tak piękne, że powtórzę je tak, jak je słyszałem, nic nie dodając i nic nie ujmują.

— Wiosną 1815 r. zaciągnąłem się jako chłopiec okrętowy na bryg „L'Indolent", którego kapitanem był wuj mój Beautirous. Żaglowiec odbywał swe rejsy wzdłuż wybrzeży afrykańskich i każda podróż trwała kilka miesięcy. Życie na barce było monotonne i jedynem zagadnieniem interesującem załogi był stan pogody i kwestje kierunku wiatrów. W końcu czerwca, „L'Indolent" znajdował się w St. Louis, a w miesiąc później okrążył Przylądek Palmowy, kierując się do Benin. Po wyładowaniu swego ładunku i zabraniu partji kości słoniowej, bryg nasz w końcu sierpnia wypłynął znów na morze.

Dnia 20 września znajdowaliśmy się w pobliżu Guineji i tam dostaliśmy się w strefę sztormów ekwinokcjalnych, z któremi przyszło nam zmagać się przez parę tygodni; przez cały ten czas barka nasza nie zdolna była ruszyć z miejsca. W końcu jednak wichry ucichły, morze wygładziło się i rozpogodziło niebo. Około południa, wartownik zameldował duży okręt ukazujący się na horyzoncie. Gdy odległość obu statków dostatecznie się zmniejszyła, kapitan Beautirous, za pomocą lunety ustalił, że zbliżający się statek jest wojennym okrętem angielskim, prującym fale morskie całą siłą swych rozpiętych żagli. Na głównym maszcie powiewała czerwono-biała flaga.

Kapitan Beautirous nie lubił tego rodzaju spotkań. Toć od lat dwudziestu istniał stan wojenny pomiędzy Francją i Anglją, a perfidni Anglicy nie gardzili nawet najmniejszym stateczkiem francuskim, jako zdobyczą wojenną, uważając się od dnia zwycięstwa pod Trafalgarem za wszechwładnych panów mórz świata! O ucieczce przed okrętem nieprzyjacielskim nie mogło być mowy ze względu na niedostateczną szybkość naszej barki, którą celna kula armatnia łacno mogła posłać na dno morskie. A wreszcie, w najgorszym nawet razie, tylko ładunek kości słoniowej mógłby paść ofiarą zachłanności wroga! Gdy się zbliżano na odległość strzału, kapitan nasz — zgodnie z przyjętym zwyczajem — wywiesił flagę francuską, w odpowiedzi na co otrzymał, wygłoszony przez tubę rozkaz spuszczenia na wodę szalupy i przybycia z papierami okrętowemi na pokład krążownika. Wuj zabrał mnie ze sobą i po upływie kilkunastu minut, łódź nasza znalazła się u boku angielskiego giganta. Olbrzymie rozmiary okrętu i liczne czarne, przyczajone lufy armatnie, wzbudziły we mnie grozę i zdumienie. Czegoś podobnego w życiu jeszcze nie widziałem! Na tylnej części potwora wyczytałem napis „Northumberland". Z największem zaciekawieniem wspinałem się za mym wujem po drabinie linkowej. Przecież to było „zdarzenie" co się zowie, gdyż od wielu miesięcy byliśmy całkiem odcięci od cywilizowanego świata, pozbawieni wszelkich wiadomości z Europy, nie widząc nic prócz wody, nieba, chmur i — dzikusów w portach afrykańskich.

Stanąwszy na pokładzie, otoczeni zostaliśmy natychmiast przez zbrojnych marynarzy i wtenczas ujrzeliśmy ów niesamowity obraz: na cytadeli okrętowej stał, bez ruchu, z rękami w tył założonemi, w charakterystycznym swym kapeluszu i szarym surducie — cesarz Napoleon!...

Boże wielki! Nasz cesarz na angielskim okręcie, otoczony strażą, tu na dalekim oceanie?! Z najwyższem przerażeniem kapitan Beautirous utkwił swe źrenice w ten niesamowity obraz. Toć kiedy w maju opuszczał Francję, Napoleon powrócił był z Elby i znów zasiadł na tronie! Beautirous nie wiedział nic o Waterloo i o tem wszystkiem co się później stało...

Przeszedł jakiś oficer francuski; smutnie skinął głową, w oczach miał łzy... Tymczasem kapitanowi naszemu zwrócono papiery a wartownicy naglili do opuszczenia okrętu.

Kapitan Beautirous płakał...

Kr.

Hitleryzm w Holandji

W Amsterdamie odbyła się pierwsza publiczna manifestacja ruchu hitlerowskiego. Na zdjęciu przywódca hitlerowców holenderskich Mussert.

Przykre skutki równoimienności

Zabawny wypadek rozpatrywał w tych dniach sąd w Pradze czeskiej. Antoni Janda, syn Piotra, zbieg z domu poprawczego, odpowiadał przed sądem za liczne kradzieże z włamaniem, popełnione od czasu swej ucieczki. Sąd miał już zawyrokować surową karę dla niepoprawnego przestępcy, gdy oskarżony, poprosiwszy o głos, zwrócił sądowi uwagę, że nazywa się wprawdzie Antoni Janda, lecz jest synem Franciszka i znajdował się na ławie oskarżonych jedynie za czynną obrazę policjanta.

Zaskoczony tem oświadczeniem, sąd postanowił przeprowadzić dochodzenia i sprawdzić twierdzenia oskarżonego. Wreszcie dowiedziano się, że Jandów Antonich — lecz różnych ojców było w istocie dwóch, i obaj byli w areszcie śledczym. Naczelnik więzienia potwierdził oświadczenia oskarżonego, dodał jednak zarazem, że włamywacza zwolniono z aresztu dnia poprzedniego, na rozporządzenie sędziego śledczego, który—jak się okazało — miał na myśli zwolnienie tego, który obraził policjanta, gdyż przestępstwo tego rodzaju nie przewiduje aresztu prewencyjnego. Nie pozostało wobec tego sądowi nic innego, jak wyrazić swe ubolewanie oskarżonemu i wypuścić go na wolność, nakazując równocześnie przyaresztowanie Antoniego Jandy, syna Piotra, bujającego tymczasem po świecie.

Sprawa jednak miała dalsze przykre następstwa dla Jandy numer drugi. Gdy w wieczór wigilijny policja śledcza poszukiwała zbiegłego Jandę, napotkała uczciwego obywatela Antoniego Jandę syna Franciszka, w pewnej cukierni Pragi gdzie biedak opowiadał znajomym przykre przygody, jakie go spotkały. Nie bacząc na protesty pechowca policja zaprowadziła go znowu do więzienia — gdzie z powodu trzech dni świątecznych pozostał aż do następnej środy, podczas gdy poszukiwany przestępca spędził wesoło i spokojnie przynajmniej okres świąt.

S. F.

Generał bryg. Fritsch, następca generała Hammersteina na stanowisku szefa III okr. wojskowego.

Wyprawa na poszukiwanie skarbów zakopanych na wyspie Cocos

Donoszą z Londynu, że wyprawa zorganizowana dla odnalezienia olbrzymich skarbów, zakopanych na wyspie Cocos, na Oceanie Spokojnym wyruszy z Anglji w pierwszych dniach lutego r. b. O bajecznych bogactwach rzekomo ukrytych na tej wyspie wspominano niejednokrotnie i dwa razy już probowano je odnaleźć, posługując się ku temu nawet jednostkami wojennej marynarki brytyjskiej.

Główny organizator tej nowej wyprawy, podróżnik Stratford Jolly, spędził ub. roku dziesięć miesięcy na wyspie Cocos, celem dokonania wstępnych spostrzeżeń i zebrania informacyj, a po powrocie zorganizował skład wyprawy, do której należą ludzie poważni i zaszczytnie znani, jak komandor Frank Worsley, wybitny znawca bieguna północnego i południowego, kapitan Joseph Rossel Stenhouse, który wraz z pierwszym brał udział w wyprawie Shakletona. Wyprawa zamierza zlokalizować skarby sposobem wyłącznie naukowym i nie będzie się opierała na starożytnych dokumentach, jak to uczyniono poprzednio. Z tego powodu w skład wyprawy wchodzą inżynier kanadyjski, geolog, geofizyk i lotnik. Miast staremi romantycznemi pergaminami, przekazywanemi z pokolenia na pokolenie zawierającemi tajemnicze i niezrozumiałe znaki, uczeni będą się posługiwali elektromagnetycznym przyrządem precyzyjnym, który powiadamia o bliskości kruszców.

Worsley oświadczył na łamach prasy, że jest pewny istnienia skarbów, uchodzących za skarby Inkasów, a zawierających również złoto i klejnoty obrabowanych świątyń hiszpańsko-amerykańskich. Także liczne rękopisy bibljoteki Foreign Office potwierdzają istnienie skarbu, nie podają jednak bliższych szczegółów. Organizatorzy są zdania, że jeśli nawet wśród dokumentów wspominających o skarbach na wyspie istnieją wskazówki o położeniu jaskini, w której miały być zachowane, wskazówki takie nie posiadają już obecnie żadnego znaczenia gdyż kształty wyspy w ostatnich stuleciach uległy znacznym zmianom i jest prawie pewnem, że jaskinie, o których mowa, zapadły się doszczętnie.

Jeśli zajdzie potrzeba, wyprawa pozostanie na wyspie Cocos dwa lata, a gdyby tam skarbów nie odnalazła, poszukiwania będą przeniesione na wyspy pobliskie. Wartość bogactw zakopanych w ziemi przekracza sumę 500 miljonów złotych.

S. F.

Ruch budowlany

Główny Urząd Statystyczny opracował ciekawe dane, dotyczące ruchu budowlanego w miastach z ludnością ponad 20 tys. mieszkańców w trzecim kwartale 1933 roku. W okresie tym ukończono ogółem 1.071 nowych budynków, w tem 9[illegible] budynków mieszkalnych, 47 przemysłowych i handlowych, 8 gmachów użyteczności publicznej, oraz 49 innych budynków. Ponadto ukończono 132 nadbudówek i dobudówek, w tem 106 mieszkalnych, 14 przemysłowych i handlowych, 4 użyteczności publicznej, oraz 8 innych. W nowoukończonych budynkach znajduje się ogółem 2.523 mieszkań o ogólnej liczbie 7.273 izb. Z ogólnej liczby nowych mieszkań 265 przypada na 1-izbowe, 794 na 2-izbowe, 761 na 3-izbowe, 629 na 4 i 5-izbowe i 74 na większe mieszkania.

Wycofanych z użytkowania zostało w trzecim kwartale 1933 r. ogółem 110 budynków.

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dziś we wtorek operetka „Palestrant" z Fontanówną. Dyryguje Wiktor Buchwald.

W środę opera „Lakmé", w której rolę tytułową kreować będzie po raz pierwszy Olga Olgina, inne partje odtworza: Hupertowa, Musielewska, Nochowicz, Czarnecki, Urbanowicz, Wiśniewski i Warchalewski. Tańce układu kier. choreograficzn. Statkiewicza wykona balet na czele z primaballeriną Zofją Grabowską. Dyryguje kapelmistrz Stefan Barański.

Koncert symfoniczny w Teatrze Wielkim

W czwartek, dnia 11 b. m. odbędzie się w Teatrze Wielkim VII koncert symfoniczny orkiestry miejskiej pod wytrawnem kierownictwem kapelmistrza Adama Dołżyckiego. Solista wieczoru znakomity skrzypek-wirtuoz Zdzisław Jahnke, dyrektor Państwowego Konserwatorjum Muzycznego w Poznaniu odegra z akompanjamentem koncert Beethovena. Z utworów orkiestrowych odegrane zostaną: Beethovena uwertura „Leonora III" i Skriabina symfonja nr. II.

Z Teatru Polskiego

Dziś arcywesoła krotochwila **„On i jego sobowtór"**, która odegrana będzie po raz 32. **„Dom otwarty"** Bałuckiego. W nadchodzącą sobotę prapremjera ostatniej nowości z repertuaru scen europejskich **„Arleta i zielone pudła"** Acrementa. Komedja ta nie grana jeszcze była na żadnej scenie polskiej. Obsadę stanowią czołowe siły zespołu Teatru Polskiego.

Z Teatru Nowego

Dziś po raz ostatni rekordowa farsa „Zgorszenie publiczne" z J. Zaklicką. Farsa ta mimo wielkiego powodzenia schodzi z repertuaru, ustępując ostatniej nowości „Pieniądz nie jest wszystkiem".

W środę z powodu montażu dekoracji do premjery czwartkowej teatr nieczynny. W czwartek premjera przebojowej komedji w 2 częściach 19 obrazach Bus Feketego p. t. „Pieniądz nie jest wszystkiem". Świetna ta komedja odegrana będzie w tym tygodniu tylko dwa razy, a to w czwartek i w piątek, poczem wróci na afisz dopiero od poniedziałku przyszłego tygodnia.

Firma Helios

przeciwko kartelowi żarówkowemu

Dnia 29 grudnia ub roku, do prokuratora Sądu Okręgowego wpłynęła skarga właściciela górnośląskiej fabryki żarówek pod firmą „Helios" — p. Weisberga, przeciwko kilkunastu kupcom z branży elektrotechnicznej. W skardze p. Weisberg twierdził, że właściciele niektórych sklepów sprzedawali pod nazwą „Helios" bezwartościowe regenerowane żarówki, albo, że mówili kupującym, i żarówek firmy „Helios" nie mają.

Sprawa ta wynikła na tle pogłębiającego się z dniem każdym konfliktu, pomiędzy skartelizowanym przemysłem żarówkowym, a fabryką „Helios" która sprzedaje swe lampki po cenach kilkakrotnie niższych, niż inne związkowe fabryki.

W sprawie tej był zatrzymany jeden z głównych asów w tej branży, inż. Natanson, dyr. Fabryki Żar. „Tautris", którego jednak zwolniono na drugi dzień i oddano pod dozór policji.

Obecnie naskutek usilnych starań obrony, środek zapobiegawczy wobec p. Natansona został zmieniony na deklarację o niewydalaniu się

Dochodzenie w toku Przynosi ono podobno szereg szczegółów niepomyślnych dla akcji wspomnianych właścicieli sklepów, pragnących zgnębić outsidera, jakim była firma „Helios".

jg 623

28 Loterja Państwowa

(Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnienia 4 klasy wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł na nr.: 165550.

Po **10.000 zł** na nr. nr.: 41682 127494.

Po **5.000 zł** na nr. nr.: 64594 99010 127449 131092 155113.

Po **2.000 zł** na nr. nr.: 6618 48222 74667 76303 90052 93203 109963 110588 137273 137946.

Po **1.000 zł** na nr. nr.: 6477 7217 8413 8942 11827 13067 26494 28933 36351 39847 43323 47817 48594 56884 59008 59009 59417 69795 70304 72817 87449 94662 96420 97173 97273 97865 116038 116079 119751 120318 120344 120991 124016 128687 137105 140787 142632 150474 150938 153367 164837.

Po **200 zł** na nr. nr.: 35 287 345 452 70 506 11 14 49 898 920 52 62 92 1273 79 657 762 838 83 2038 120 280 313 440 45 592 645 913 38 3057 191 411 17 64 531 792 932 4038 57 12 024 60 249 566 766 5061 148 54 269 301 404 926 6039 99 179 239 40 63 73 305 429 88 528 93 613 29 68 79 702 902 7002 84 128 67 280 472 75 501 89 99 653 70 980 904 88 8056 152 85 315 534 656 729 845 9068 236 93 557 65 634 873 10203 430 651 727 59 11204 393 419 509 27 649 59 708 37 903 32 12088 122 387 481 716 828 13016 20 156 98 401 57 613 765 77 95 847 68 907 14053 69 94 175 263 65 97 336 417 560 641 744 955 73 15031 72 307 37 410 610 55 807 908 91 16063 199 228 601 61 67 722 50 937 17015 48 195 258 385 644 64 905 50 18099 125 60 84 287 356 78 462 683 936 19031 70 79 124 73 367 76 477 569 674 857 934 48 20398 453 688 732 21194 96 219 86 302 16 580 93 878 95 22100 30 77 200 29 447 595 794 860 903 23 74 23029 380 433 47 81 583 840 953 96 24021 52 223 443 61 75 509 31 680 865 25004 149 288 417 645 06 858 64 921 26007 45 70 248 303 686 854 27197 323 72 506 712 19 851 62 945 80 93 28199 327 82 406 36 550 669 808 990 29513 35 709 19 46 888 928 46 30008 32 54 65 220 26 83 368 426 733 91 919 44 31080 172 322 554 73 804 30 32084 88 125 62 95 252 354 414 45 70 568 892 928 63 33110 212 71 402 510 62 664 82 703 81 92 846 908 67 34019 45 56 242 331 47 585 89 609 703 805 22 23 34 35060 796 36069 216 48 319 62 552 53 773 852 37151 300 29 404 40 57 528 632 48 757 78 97 846 64 946 63 97.

38029 118 89 247 333 538 630 808 51 87 923 53 58 39055 84 169 244 314 21 47 411 532 623 89 883 959 40006 137 326 402 36 639 726 37 91 825 41020 23 85 86 129 85 88 282 370 412 92 624 748 828 930 42120 282 305 84 542 92 43165 67 240 94 302 437 713 24 53 867 44014 46 67 194 214 41 419 31 34 518 988 45019 20 357 95 408 76 532 830 95 973 46023 32 78 186 246 481 501 652 87 821 47027 220 331 77 94 407 9 511 22 24 66 682 849 959 48120 70 288 457 540 86 662 63 921 49063 130 43 288 326 474 548 721 804 20 982 50054 64 84 142 92 467 774 80 51058 67 115 22 214 348 51 65 509 616 30 719 70 832 970 52060 485 528 67 613 14 849 921 50 64 53060 154 426 694 708 36 832 62 72 54237 504 602 64 785 805 55009 22 312 44 51 96 875 80 56095 165 289 329 55 479 627 717 805 913 88 57046 83 168 96 203 322 444 504 733 60 821 42 926 71 58383 403 38 43 553 752 59019 339 57 535 600 754 70 919 75 60025 52 94 396 502 633 97 850 92 957 61432 52 502 99 690 708 801 43 48 73 62164 350 63001 417 530 87 701 30 42 82 992 64013 129 34 242 551 618 720 60 94 854 65326 41 513 638 80 748 877 922 66149 247 412 720 85 804 20 25 96 962 67134 281 395 424 28 562 710 891 934 41 68049 254 399 409 10 549 839 919 69035 56 189 90 309 84 91 406 503 6 603 701 3 881 84 993 70361 427 79 563 621 53 909 71017 64 112 19 41 210 57 95 470 81 760 66 72005 178 95 258 360 84 435 583 98 750 882 989 73107 206 348 55 419 42 605 55 74 766 885 935 50 63 74059 108 216 423 56 621 870 928 75005 371 486 600 7 945.

76133 34 374 403 66 511 58 606 18 823 87 936 92 77257 452 713 78018 21 399 656 764 826 915 74 78 82 85 79122 81 92 416 75 536 912 80010 30 194 306 38 65 421 537 612 40 72 978 81001 25 41 222 78 363 84 581 641 96 931 82359 98 478 941 83126 238 314 28 62 421 39 796 804 956 92 84013 144 210 519 653 756 85096 179 381 85 843 75 939 51 86115 224 32 371 757 71 811 31 87044 114 845 96 98 903 30 70 88060 74 217 88 320 76 87 439 657 825 909 89027 185 205 351 73 466 89 564 648 90069 104 209 17 24 345 519 31 33 68 819 26 72 78 965 91026 40 277 461 517 601 15 748 813 20 69 928 92177 203 33 85 913 93008 138 260 362 513 688 94132 38 86 96 222 26 364 429 627 69 727 55 67 94 838 50 78 99 923 30 44 95011 211 28 319 423 722 41 921 49 92 96032 58 193 98 230 96 352 447 81 842 952 97071 147 394 469 847 98011 13 93 129 95 210 353 59 410 22 638 84 945 99193 96 206 89 384 459 78 501 3 92 932 100086 99 231 341 64 74 743 58 89 911 101006 21 127 41 482 779 879 102039 120 2 7 301 29 57 530 58 631 705 76 836 48 103071 113 26 205 304 37 418 22 47 97 708 67 831 909 104552 678 955 105098 100 46 207 658 874 98 936 106128 370 92 551 696 86 792 815 49 933 107080 96 446 668 707 79 807 56 78 913 17 40 108197 381 546 645 745 871 94 903 109000 78 376 549 903 110052 170 298 350 418 35 504 17 665 79 775 111045 66 230 336 496 594 695 720 826 978 112129 84 99 334 429 60 569 626 951 66 113035 372 529 609 782 851.

114091 170 505 702 37 824 36 115060 107 27 70 434 515 81 629 987 116149 241 86 462 68 513 78 973 117180 260 414 44 501 11 16 57 698 816 118005 115 69 200 43 52 336 438 83 714 50 824 46 98 119103 319 426 570 731 814 37 40 932 74 93 120142 294 349 532 89 623 39 740 121034 57 68 518 56 59 99 652 96 717 41 855 939 97 122001 12 136 91 235 94 531 44 71 85 628 40 54 73 706 53 817 912 123029 459 517 23 615 48 765 836 37 99 931 124021 99 103 223 391 590 125027 96 171 335 613 803 95 126027 206 85 417 42 750 98 127014 53 108 29 73 254 350 491 92 504 670 700 22 38 88 821 953 83 128232 62 69 440 533 93 624 73 898 129365 95 642 741 845 130037 131 35 232 43 331 527 54 946 131099 305 28 87 410 67 598 628 818 956 132039 155 86 218 44 309 31 462 71 643 858 970 133162 211 495 740 134104 97 413 801 63 948 66 135078 127 35 391 539 630 38 865 81 82 94 95 136046 58 260 86 315 427 38 543 643 69 78 759 919 137020 51 68 102 288 373 430 642 64 701 2 59 81 804 41 931 138579 640 69 826 80 942 139375 498 623 713 81 823 993 140002 177 355 594 760 811 39 141072 96 353 67 603 737 68 946 98 142008 240 389 628 85 704 878 983 85 143244 310 588 805 144151 400 460 99 560 720 44 854 145016 229 52 65 492 513 89 614 80 791 920 146443 587 662 736 859 147159 255 446 681 84 704 813 53 998 148165 447 505 16 91 695 727 49 800 904 149019 199 261 65 620 764 838 69 969 150056 277 534 647 791 857 151127 84 304 76 457 643 709 94 902 60.

152028 170 211 354 74 479 800 84 916 153022 60 467 556 695 733 858 85 961 154141 290 371 427 501 903 155131 34 281 667 85 723 56 845 156019 150 218 329 65 432 691 706 21 27 74 78 815 952 67 157035 60 174 462 772 817 19 158056 130 250 357 88 858 929 74 159106 50 237 325 64 84 602 45 160271 401 30 92 642 91 713 865 973 161002 92 163 227 548 633 35 69 952 162036 287 92 625 769 89 946 163138 46 589 702 954 164150 77 81 231 393 576 606 815 967 165210 99 384 90 443 560 803 907 64 166045 212 27 31 347 567 892 910 69 83 167012 104 20 201 350 84 442 690 830 918 168175 81 244 323 27 462 513 609 921 169050 82 124 85 258 331 55 67 439 85 258 331 55 67 439 85 626 75 670.

CIĄGNIENIE POPOŁUDNIOWE.

Zł 15.000 na nr. 10241.

Po **5.000 zł** na n-ry: 18096 25133 34092 34270 84335 110141.

Po **2.000 zł** na n-ry: 5059 30796 33351 51506 52304 59880 60682 88420 93627 100825 103106 130756 154428 159641 168278.

Po **1.000 zł** na n-ry: 4902 5783 11573 21106 25815 28048 28849 29247 36724 42919 49177 49236 51760 51883 56464 58734 62452 67459 85523 85528 90987 92264 93712 96049 97607 97697 98836 100319 109972 120202 124995 125220 126834 126889 141733 143525 144721 145930 152940 159250 160553 160591 168241 169342.

Po 200 zł na n-ry:

42 101 14 360 461 605 80 745 827 92 903 1106 61 2128 429 762 94 98 937 65 3135 201 26 62 300 54 555 619 35 711 93 825 924 56 41211 48 227 301 27 421 526 720 5137 341 490 557 681 724 892 942 90 6260 90 808 522 47 856 7223 340 453 694 87 994 8075 392 418 32 93 533 9098 120 327 613 742 848 10113 14 45 578 766 832 11024 275 574 704 32 79 90 849 67 12146 263 324 44 52 66 457 71 77 87 675 955 13163 219 326 400 12 37 675 746 47 826 959 79 81 14162 423 70 531 33 643 869 88 96 15119 30 304 94 499 631 786 90 97 960 16016 177 344 707 97 901 10 17019 42 74 205 305 517 29 34 685 764 978 18073 80 81 217 32 55 399 438 820 25 56 912 15 59 19121 326 34 668 712 935 36 20055 63 142 230 61 495 551 634 58 747 956 21066 85 299 342 409 536 56 804 22022 43 67 93 129 233 319 50 448 521 29 45 605 63 842 76 908 19 21 57 23021 168 208 23 24 385 437 97 703 880 24094 212 342 50 512 757 813 35 25126 367 41 67 68 814 29 903 50 66 26059 159 239 64 95 479 527 663 715 24 27121 63 211 30 68 315 41 79 400 59 64 622 67 821 46 938 28023 42 76 241 386 644 792 900 29020 317 10 733 70 90 386 411 48 65 565 629 48 767 917 29 30133 46 241 43 46 69 78 462 568 603 953 67 31111 405 544 77 654 68 723 879 961 67 88 32090 235 313 551 816 994 33051 91 200 335 60 91 522 32 600 88 89 746 901 34206 48 411 27 547 78 737 803 50 97 916 35189 257 316 59 554 664 91 709 62 815 36001 37 228 46 99 322 456 74 611 26 722 34 47 97 37152 398 423 520 25 31 676 704 822 31.

38006 28 43 57 63 366 441 64 83 662 772 83 881 900 35 89 39060 142 72 79 254 75 329 52 428 504 648 861 942 92 40059 248 339 508 42 44 810 60 979 41227 424 45 56 36 68 93 547 892 96 42026 276 81 457 63 93 95 43069 104 360 499 517 33 50 78 44162 75 239 92 361 572 641 50 66 730 53 959 45199 246 353 418 505 41 608 719 92 46049 147 75 93 97 230 351 519 50 785 899 47064 136 449 71 607 742 852 77 79 92 973 48139 205 690 824 98 906 49072 88 152 208 391 443 500 895 987 50071 92 116 421 61 547 94 600 717 898 905 75 51002 65 256 81 414 68 727 45 73 846 87 93 901 52014 165 67 254 82 842 570 705 18 19 44 863 938 98 53051 134 350 462 68 517 616 855 54250 75 513 552 73 611 778 833 52 62 937 54 55044 135 227 706 13 84 933 36 56083 481 88 57000 128 87 241 51 545 710 75 58011 36 171 288 94 373 407 29 549 608 24 703 843 59188 350 406 35 39 629 776 60138 53 528 62 609 13 14 74 803 23 41 87 61023 70 221 89 323 758 833 62119 93 201 429 770 811 77 80 63027 172 434 610 31 64257 341 527 691 704 5 56 867 905 66 79 65060 124 66 283 586 615 757 925 66183 257 301 532 65 889 994 67089 131 433 520 54 67 682 731 82 823 906 84 68493 535 635 94 753 55 917 65 69074 200 45 443 68 514 17 42 722 849 71 943 70012 42 298 582 664 881 71142 297 347 84 443 48 607 08 754 56 77 97 910 72010 11 88 108 281 406 22 42 675 802 03 916 51 73009 244 354 92 413 97 565 427 46 65 842 74016 323 82 796 823 903 83 75013 75 134 245 84 301 72 567 745.

76035 195 375 431 60 77776 889 902 77035 147 288 557 683 855 935 98 78047 103 495 551 662 79062 159 228 839 80121 71 417 49 563 653 89 741 872 81076 120 29 35 488 741 43 82361 79 567 772 993 83155 93 244 676 803 84201 12 436 686 85166 386 492 548 699 846 49 86341 565 640 55 735 810 99 975 85 87135 69 313 442 508 80 625 825 905 88010 17 158 89 60 283 397 503 657 838 39 59 962 81 89233 47 92 330 435 651 837 61 90426 529 95 613 798 816 921 91249 401 21 630 92228 444 514 622 854 72 978 93239 50 56 58 328 84 89 97 439 98 606 24 871 900 94010 136 227 49 60 325 479 91 588 99 834 63 64 900 95196 245 75 323 467 91 96273 93 319 62 64 89 517 24 667 79 798 97046 148 88 247 558 625 792 98275 397 407 540 689 766 970 99094 259 465 528 798 801 992 100077 261 338 67 78 550 101016 101 67 403 52 648 56 827 925 95 102031 67 13[illegible] 63 263 306 532 66 601 708 57 812 929 103090 269 344 77 431 625 104031 126 256 92 390 464 599 772 105040 118 33 236 597 645 63 546 106079 119 60 204 11 50 318 712 43 859 903 81 99 107056 67 84 144 351 55 490 622 25 736 94 958 108128 321 465 638 703 872 109087 137 38 414 32 639 40 76 922 110016 141 74 96 291 421 594 762 99 915 111036 70 431 562 632 728 41 823 913 112055 56 438 85 570 674 835 113183 233 661 79 931.

114119 291 365 115134 317 89 464 703 39 40 63 816 47 908 57 89 116110 48 90 281 96 301 8 583 621 921 68 117048 82 263 74 394 429 531 848 118157 221 412 44 92 500 119051 282 566 616 724 33 862 907 91 120052 103 6 210 416 121028 320 512 726 898 122010 17 48 51 124 500 28 624 123100 221 320 457 602 799 814 958 87 124007 39 118 71 74 95 228 30 445 61 125031 407 71 559 686 770 824 927 74 126027 75 80 227 94 352 91 418 542 718 22 127106 70 80 294 348 70 442 771 813 95 919 50 74 128186 686 789 129082 103 230 362 425 529 605 39 821 36 982 130031 110 67 230 303 94 482 525 626 917 131012 116 376 427 757 87 803 47 52 89 98 950 132314 449 73 92 732 43 52 838 71 961 133269 322 467 555 739 80 89 134358 69 421 606 52 53 709 23 87 836 91 959 135123 91 432 586 776 884 947 136035 261 412 94 780 833 137185 302 503 46 77 651 65 782 138079 443 632 762 808 960 139008 52 169 219 597 650 725 70 882 927 67 140029 106 214 34 61 62 73 331 33 402 64 500 953 141019 23 51 79 147 204 42 434 71 618 56 834 62 142009 22 99 100 301 62 532 62 672 774 143159 230 43 320 455 508 9 67 691 726 38 76 933 144237 417 46 515 40 716 145239 70 429 56 762 985 146236 307 21 429 40 86 573 760 817 29 929 45 84 147045 180 275 76 616 148484 893 149032 413 36 81 678 150033 65 91 105 288 344 453 691 703 50 833 962 151102 360 461 73 593 755 70 92 811 70.

152101 238 331 556 73 89 99 711 153119 489 521 617 40 42 79 825 44 914 56 154088 258 87 483 573 719 803 155069 202 50 79 332 510 825 36 50 156208 56 325 529 59 679 801 46 157044 231 341 87 99 414 36 64 773 158241 46 70 366 556 636 756 848 77 159337 682 721 839 160094 152 643 953 161006 52 97 190 200 572 793 855 975 162037 137 284 97 332 410 72 858 933 163326 514 23 606 95 719 827 32 63 83 922 95 164423 27 517 60 71 81 724 888 165507 895 901 28 61 76 166101 266 352 77 435 576 714 917 167038 294 487 503 7 628 772 168064 179 253 74 416 84 923 169116 346 582 89 97 609 15 48 852 68 92.

Za późno

Istnieje pewien gatunek ludzi, w Polsce szczególnie rozpowszechnionych, których cechą charakterystyczną jest, że zawsze przychodzą i działają za późno.

Ci ludzie są niesumiennymi płatnikami we wszystkich dziedzinach handlu i przemysłu.

Do nich należy największa ilość zaprotestowanych weksli i czeków bez pokrycia.

Oni to przeciskają się pomiędzy napełnionemi rzędami krzeseł wówczas, kiedy kurtyna poszła do góry, albo koncert się już zaczął.

Na wszelkich uroczystościach zjawiają się wówczas kiedy brakuje zaledwie paru minut do zgaszenia świateł.

Na nich czekają zrozpaczeni gracze, którym brakuje czwartego do brydża.

A jeśli zobaczycie piękną kobietę, która w małej cukierence z niecierpliwością spogląda na zegarek, to nie ulega wątpliwości, że to właśnie jeden z nich nie nadchodzi.

Ci ludzie nie są w stanie nic postanowić, obracają się w sferze pobożnych życzeń i tych wątpliwych dobrych chęci, któremi, jak wiadomo, wybrukowana jest droga do piekła.

Chcieliby dokonać wszystkiego, ale wszystko co robią, robią za późno.

Za późno. Ileż to razy to słowo nabrzmiewa pogardą, lekceważeniem i jest ostatecznym wyrokiem na karygodne niedbalstwo. Ileż sposobności doskonałych, ileż szczęśliwych przypadków ginie na zawsze w mrocznej otchłani czasu dla tych, którzy przychodzą za późno.

Nie naśladujcie więc tych opieszałków pod żadnym pozorem.

Nie naśladujcie ich przedewszystkiem tam, gdzie chodzi o wasze szczęście i powodzenie.

Dnia 8 bm. zaczyna się ciągnienie IV klasy 28 Loterji Państwowej. Byłoby wielką lekkomyślnością z waszej strony, gdybyście nie wyzyskali tej doskonałej okazji, którą zaniedbaliście przez trzy klasy poprzednie.

Idźcie natychmiast do najbliższej kolektury i kupcie los, bo szczęście odwraca się z pogardą wówczas, kiedy wyciąga się po niego rękę za późno. ng agui

RADJO

Środa, dnia 10 stycznia 1934 r.

Poznań (335 m) **13.00** gramofon; **14.02** giełda; **14.10** kwadrans Tow. Ziemianek Wlkp.; **16.40** skrzynka pocztowa — wygł. p. Busiakiewicz; **17.50** „Regjonalizm jako nowy kierunek literacki" — wygł. dr. K. Troczyński; **22.00** „Dziennik, film i radjo" — wygł. red. J. Gutsche; **22.20** audycja karnawałowa.

Warszawa (1412 m) **7.00** audycja poranna; **12.55** dziennik południowy; **15.40** recital fortepianowy; **16.10** program dla dzieci; **16.40** skrzynka pocztowa; **16.55** koncert chóru „Harfa"; **17.20** recital wiolonczelowy Dezyderjusza Danczowskiego (tr. ze Lwowa); **17.50** „Skrzynka pocztowa rolnicza"; **18.00** odczyt z cyklu „Mędrcy i poeci starożytnej Grecji" pt. „Pandar"; **18.20** audycja wesoła ze Lwowa; **19.25** „Kwadrans o literaturze bułgarskiej"; **19.40** wiadomości sportowe; **19.47** dziennik wieczorny; **20.00** koncert w wyk. ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego z udziałem Janiny Gluzińskiej - Makuszyńskiej; **21.00** „Marmurowa elegja" — wygł. p. Stefanja Podhorska-Okołów (feljeton); **21.15** recital skrzypcowy Eugenji Umińskiej; **22.00** odczyt w jęz. esperanckim pt. „Sporty zimowe w Polsce" inż. Aleksandra Bobkowskiego; (tr. z Krakowa); **22.00** muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Wiedeń: 20.05 koncert symfoniczny; **Budapeszt:** 20.40 koncert symfoniczny pod dyr. Feliksa Weingartnera; **Daventry:** 21.00 występ orkiestry tanecznej Jacka Hyltona; **Londyn Regional:** 21.00 koncert symfoniczny, tr. z Queen's Hallu; **Paryż:** 21.45 koncert symfoniczny.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Puder Bebe Szofmana - Skarb dziecka i matki

Nr 4072

✝

W dniu 7 stycznia 1934 roku zmarła nagle w 77 roku życia, nasza najukochańsza matka, siostra, ciotka i babcia, ś. p.

z Iwanków

Barbara Włodarczakowa

W Zmarłej straciliśmy najtroskliwszą opiekunkę, która w Swym pełnym znoju żywocie była nam światłym wzorem pracowitości i sumienności. Pogrzeb odbędzie się w środę, 10. bm. o godz. 14,30 z kaplicy cmentarza parafji św. Marcina przy ul. Bukowskiej, o czem zawiadamia ciężko strapiona

rodzina.

zg 5079

Poznań, Krotoszyn

Za liczne dowody współczucia, okazane z powodu śmierci kochanej żony, matki, siostry, teściowej, bratowej, cioci i babki, ś. p.

Magdaleny Murzynowskiej

składamy na tej drodze wszystkim Krewnym, Znajomym, Tow. Gimn. Sokół III Wilda, Tow. Przemysłowców na Wildzie, Cechowi Blacharzy i Korporacji Instalatorów, Tow. Przemysłowców Jedność, Tow. Przemysłowców Sobieski, Stow. Samopomoc Doraźna i współlokatorom moje serdeczne

Bóg zapłać!

zg 5077

Ig. Murzynowski z rodziną.

Poznań, Pamiątkowa 7.

Lokal handlowo-przemysłowy

skład — biuro oraz ca. 220 m² suteryn wprost od gospodarza natychmiast do wynajęcia. Ul. Wroniecka 16. zg 5075

STARSZA EKSPEDJENTKA

od kilku lat pracująca w hurtowni towarów krótkich i pończoszniczych na kierowniczem stanowisku, pracując poprzednio w poważnem składzie detalicznym, obznajmiona dobrze z klientelą, szuka odpowiedniej posady najchętniej do hurtowni. Łask. oferty Kurjer Poznański zg 5078.

Transporty samochodowe

Przeprowadzki

wykonuje korzystnie

firma spedycyjna

W. Mewes Nast.

Św. Wojciech 1. Tel. 23-35

zg 5 080

Dom

piekarnie kolonjalne, ogród sprzedam lub wydzierżawię. Paszkiewicz, Starołęka Wielka pod Poznaniem. zd 12 632

Niniejszem podaję do łask. wiadomości, że dla udogodnienia Szan. Odbiorców nastąpi
w środę, dnia 10 stycznia rb. o godzinie 10-tej rano

otwarcie

Fabrycznego Składu Hurtowej Sprzedaży Wyrobów

Fabryki Czekolady A. Piasecki s. A. Kraków

przy ulicy Woźnej nr. 14 — Tel. 35-46

Na intencję pomyślnego rozwoju nowej placówki odbędzie się tegoż dnia o godz. 9-tej msza św. w kościele Farnym. Pg 2 229-53.33

Marjan Wacław Gliński
Generalny Reprezentant na miasto Poznań.

---

4 pokojowe mieszkanie

przy Al. Przybyszewskiego 41 zaraz do wynajęcia. Szczegóły
w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych
Plac Nowomiejski 8. ng 4215

J. W. Panu Dr. K. Alchimowiczowi
naczelnemu lekarzowi i chirurgowi Zakładu św. Józefa w Poznaniu
dziękujemy
za świetne przeprowadzenie operacji naszej córeczki.
zg 5073 **Józefostwo Mułkowscy z Plewisk.**

Piękne ubikacje handlowe

Zamkowa 4 dawniej restauracja od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia do Spółdzielni Kredytowej, Sew. Mielżyńskiego 23, telef. 52-74. zg 5076

---

2 mieszkania 2½ izbowe z łazienką
3 mieszkania 1½ izbowe bez łazienki

są do wydzierżawienia w domach Ubezpieczalni Krajowej przy ul. Szamarzewskiego 56 i 60. O mieszkania mogą się ubiegać ubezpieczeni w Ubezpieczalni Krajowej i w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych. dg 624

Podziękowanie.

Szanownym Przyjaciołom i Sympatykom Towarzystwa naszego, którzy przyczynili się bądź to współpracą, pełną poświęcenia, bądź też ofiarną, lub bezinteresowną pomocą do sukcesu naszej wystawy gwiazdkowej i dobrej frekwencji w kawiarni naszej na wystawie, mianowicie:

Panu Fangratowi, za bezinteresowne stawienie nam do dyspozycji lokali na I piętrze swej cukierni przy Al. Marcinkowskiego 8 wraz z światłem i opałem.

Panu J. Wrembiowi, Św. Marcin 66/67 za artystyczne wykonanie plakatów reklamowych, które dostarczył nam gratis

Dyrekcji Ogrodów Miejskich za wypożyczenie drzewek i kwiatów na dekorację lokali,

Szanownym Ofiarodawcom, którzy zasilali bufet nasz w domowe pieczywo i zakąski, oraz Paniom, które pracowały bezinteresownie na wystawie,

Szanownym Gościom, którzy zwiedzali wystawę i uczęszczali do naszej kawiarni, czyniąc imprezy te dochodowemi składamy na tej drodze w imieniu zubożałej inteligencji, korzystającej z opieki naszego Towarzystwa, nasze najserdeczniejsze podziękowanie.

zg 5081 **Towarzystwo Pomocy dla Inteligencji i Komitet Wystawowy.**

Od 1 kwietnia 1934 r. Rzeźnia Miejska ma do oddania miesięcznie około

6 wagonów mierzwy

wzamian za słomę wzgl. za gotówkę. Oferty należy składać w Dyrekcji Rzeźni Miejskiej do dnia 1 lutego 1934 r.
ng 4216 **Dyrekcja Rzeźni Miejskiej.**

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1. KAMIENICE

Kamienicę
w Jarocinie w pobliżu Rynku sprzedam. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 1. ng 4204

Potrzebny
administrator domów, kaucja 10 tysięcy gotówką, zabezpieczenie hipoteczne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 073

Poszukuję
kupna domu komfortowego w Poznaniu tylko od właściciela. Oferty szczegółowe Kurjer Poznański zdg 11 272

Kupię
w Poznaniu dom czynszowy rentowy wprost od właściciela przy wpłacie 80 tys. zł. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 11 273

Kamienicę
w Poznaniu (mniejszy objekt) z wolnym składem i mieszkaniem kupię, gotówki 30—50 000 zł. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 803

Kamienicę
nową, ogród, dochód 3 800 sprzedam 25 000. Metelski, Ratajczaka 11, I. zdg 12 887

Kamienicę
dochód 9 300, wpłaty 40 000 za 63 000. Małecki, Rybaki 20a. zdg 12 818

2. PIENIĄDZ

5 000 zł
wypożyczę pod pewny zastaw. Oferty wyczerpujące. Kurjer Poznański zdg 12 213

Pożyczki
2 000 zł poszukuje za zabezpieczeniem hipotecznem na I miejscu. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 12 661

Do
dobrze zaprowadzonej wytwórni bielizny poszukuję celem powiększenia wspólnika lub wspólniczki minimum 5 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 699

1 000—5 000 zł
poszukuje, procent ewent. posada. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 960

Pożyczki
Pożyczkowa Spółka Akcyjna — przyjmuje tylko pewne wnioski na pożyczki. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 901. Znaczek.

4. OSOBISTE

Obrączkę
H. M. 586 znaleziono. Zgłosić do Kurjera Pozn. zdg 12 665

zdg 12 421
proszę odpowiedzieć. Kurjer Poznański zdg 12 779

Przefasonowania
z powodu likwidacji składu odbierać proszę w mieszkaniu 4, Focha 38, Centrala Fasonowania zdg 12 131

Prawnika
„Warty" bal 04 proszę spotkanie, miejsce umówione, 18 godzina, dziesiątego. zdg 12 833

Obelgę
rzuconą na p. Ryszczyńskiego cofam. N. Zuberowa. zdg 12 824

6. OŻENKI

Fryzjer
samodzielny własny interes poszukuje panny do lat 23 celem ożenku. Panie fryzjerki mają pierwszeństwo. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 630

Panna
posiadająca 5 000 zł. wyjdzie zamąż Panowie w starszym wieku mogą się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 797

Panna
lat 35, posiadająca 2 000, wyprawę pozna pana, niższego urzędnika, kolejarza lub wojskowego celu matrymonjalnym. Wdowiec jednem dzieckiem nie wykluczony. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 720

Kawaler
kupiec, po wojskowości, posiadający majątek wartości 25 tysięcy, poślubi pannę z odpowiednim kapitałem gotówkowym. — Łaskawe oferty z fotografją proszę skierować do Kurjera Poznańskiego pod zdg 12 987

7. SPRZEDAŻE

Biały Tydzień rozpoczęłem W. Nadolski Stary Rynek 90
Jedyna okazja taniego zakupu: płócien, stołowizny, inletów firan. dg 612

Meble najtaniej J. Baranowski
Poznań Podgórna 13. Pg 5871-23.59

Meble najkorzystniej kupisz u Andrzejewskiego Poznań
ul. Wrocławska 4. dg 586

Antyki
wyprzedaje Pocztowa 22. zdg 12 265

Obudowania
do kanap, garnitury klubowe, materace, tapczany szyfonierka najtaniej Dom Komisowy Wronicka 6/8. Pg 5865-43,44

Skład kolonjalny
tanio sprzedam. Główna, Smolna 4, m. 3. zdg 12 647

Skrzydło
koncertowe sprzedam lub zamienię. Słowackiego 35 — 5. zdg 126 652

Radjo
głośnik Telefunken sprzedam lub zamienię na pokój kuchnia śródmieściu od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 660

Dom
4 mieszkaniowy, skład korzystnie sprzedam Osiedle. Adres Kurjer Poznański zdg 12 680

Wagę
wskaźnikową prawie nową tanio sprzedam godz. 4—7. Niegolewskich 10 a, m. 21. zdg 12 695

Radjo
4 lampowe, głośnik, aparat anodowy sprzedam. Stroma 7, m. 3. zdg 12 704

Restaurację
kawiarnię mieszkaniem sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdg 12 706

Rower
męski wyścigowy. Żupańskiego 4, m. 15. zdg 12 708

Parcele
ulica Bukowska tanio sprzedaje „Osadopol", Rzeczypospolitej 9. zdg 12 713

Kwiat nabożeństwa
przepiękna książka do nabożeństwa Księgarnia Katolicka, Poznań, Jezuicka 5. zdg 12 583

Okazyjnie
suknie wieczorowa koloru lila, mało noszona wzrost średni. Staszica 1, m. 7. zdg 12 588

Antyki
Młyńska 4 stolarnia zdg 99 397

Wiatrak
kompletny do użycia na miejscu lub na rozbiórkę sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdg 12 739

Korzystnie
skład kolonjalny, magiel, pokój, centrum powodu choroby spiesznie sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 12 589

Smoking
prawie nowy na jedwabiu na średnią figurę, aparat fotograficzny „Ica" 9×12, koszule wizytowe smokingowe i frakowe, prócz średnich wielkości tanio. Ul. Podgórna 2 a, m. 5. zdg 12 747

Pralnię
sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdg 12 597

Dom
nowy pod dachówką, 3 pokoje kuchnia, duży chlew, morga ogrodu w Lasku pod Poznaniem. — Sprzedam zaraz z powodu choroby Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 12 601

Interes
fryzjerski mieszkaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 602

Sukienki
szczupła figurę sprzedam. Grunwaldzka 15, mieszkanie 6, 3—5. zdg 12 607

Piec
kąpielowy na węgiel używany. Leśniak, Fr. Ratajczaka 20. zdg 12 800

Dobry
motocykl „A. J. S." tanio sprzedam. Obejrzeć 12—4. „Tews" — Poznań, Ogrodowa 14. zdg 12 766

Skład
kolonjalny owoców, śródmieście wraz towarem, objęcie około 4500 kasa miesięcznie 4 000. Górny, Aleje Marcinkowskiego 25. zdg 12 761

Underwood
jak nowa, tanio sprzedam. Zgłoszenia telefon 10-21. zdg 12 777

Foxterrierki
Wielkie Garbary 7, skład węgla. zdg 12 775

Parcele
Puszczykówko blisko dworca. — Korzystnie sprzeda Juska, Woźna 14, parter. zdg 12 751

Pianino
sprzedam. Długa 16, m. 1. zdg 12 725

Pianino
tanio sprzedam. Dąbrowskiego 56 parter, lewo. zdg 12 784

Dom
śródmieściu 27 000. Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. zdg 12 728

2 domy
piekarnia, wymiana, handel zboża, opałem natychmiast sprzedam za 16 tys. zł. wpłaty 10. Właśc. Byrdziak, Rawicz, 3 Maja 21. ng 4 181

Dom
składem, ogrodem chlewem, dobrem położeniu 7 700 zł gotówką sprzedam. Pawlak, Jarocin, Ciświca. n 4 173

Skład
papieru na prowincji okazja dla introligatora tanio sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 12 615/6

Wózki
wyprawki niemowlęce. Ul. Gwarna 11, dom tylny. zdg 12 543/4

Parcela
2 700 kwadratowych metrów — 700 złotych, 18 klm od Poznania, kierunek Zbaszyń sprzeda Maciejewska, Stary Rynek 16/17. Kapelusze. rg 1099/100

Dom
składem, główna ulica, mieście sprzedam, wpłata 5 000 lub zamienię na interes, gospodarstwo. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 905/6

Motocykl
nowy model, pieciokonny, przyczepka lub bez sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 921/2

Kolonjalka
urządzenie, towar, 400 złotych, pokój kuchnia. Żabikowo, Kolejowa 12. zdg 12 969

Pianino
koncertowe zagraniczne do sprzedania. Szamarzewskiego 8, m. 4. zdg 12 858

Skład rzeźnicki
w pełnym biegu, z urządzeniem, warsztat, mieszkanie, stajnia i wjazd, za zgodą gospodarza tanio do objęcia. Zgłoszenia Florjan Pokora, Grudziądz, Szewska 11. ng 4 013

Maszynę
do pisania tanio. Szkolna 7/8 — 8 zdg 12 883

Bursztynowy
piękny garnitur za bezcen. Focha 80, mieszkanie 10. dg 618

Rzeźnictwo
w centrum Poznania zapędem elektrycznym i przyległem mieszkaniem na sprzedaż. Kwiatowa 8 rg 1090

Rower
tanio sprzedam. Mostowa 26, m. 5 rg 1098

Wózek
sportowy w dobrym stanie tanio Św. Wojciech 8, m. 9. zdg 12 836

Ubranie
smokingowe i frakowe na średnią figurę tanio. Wierzbięcice 39a, m. 4. zdg 12 821

Bernardyna
ostrego sprzedam. J. Szymczak, Krzyżowniki. zdg 12 820.

Stolik toaletowy
piecyk żelazny, 4 krzesła balkonowe. Kwiatowa 5, m. 6 zdg 12 816

Motor
elektryczny prąd zmienny 1½ konia sprzedam. Górna Wilda 108, Malcherek. zdg 12 930

Podwozia
samochodowe, osobowe, ciężarowe sprzedam tanio. Dąbrowskiego 100. zdg 12 918

Platformę
wagę. Mickiewicza 32 — 5. zdg 12 917

Zakład fryzjerski
lub wolny skład, elektryczność, gaz, woda, centrum Jeżyce. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 915

Leżankę
szafy, kuchnię tanio Stolarnia, Bukowska 9. zdg 12 902

Kolonjalkę
sprzedam tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 12 897

Regał
oszklony 225×215 tanio. Kraszewskiego 26. zdg 12 970

Mama!
kilka tuzinów sprzedam. — Wielka 2 — 3, m. 4. zdg 12 975

Sprzedam
lub zamienię domek sześć ubikacyj, ogród 500 kw. m. Poznań Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 12 951

Sprzedam
korzystnie lub zamienię moją czynszową dobrą kamienicę na majątek ziemski od 200 — 500 mórg. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 12 984

Fortepian
skrzydło czarne, krótkie, tanio sprzedam. Zagórze 14. zdg 12 992

Interes
bezkonkurencyjny, ruchliwy, z zaprzęgiem i koncesją na Wielkopolskę i Pomorze, czysty dochód 20—30 zł dziennie, nadaje się dla młodego człowieka z powodu podeszłego wieku zaraz. — Bachora, Żnin (Wlkp.) zdg 12 981

Pierwszorzędny
skład owoców, warzywa, zapraw etc., jedyny w obecnym czasie prosperujący interes dobre położenie, natychmiast okazyjnie do nabycia Suchorski, Chojnice (Pomorze). zdg 12 980

2 domy
korzystnie sprzedam, cena według ugody, wpłata 4—5 000 zł. Skoracki, Leszno, Kościelna 6 zd 12 651

11. KUPNA

Kwity
lombardowe oraz srebro, złoto, kryształy porcelanę meble, dywany, kupuje „Lamus" Strzelecka 1. Pg 64 571-58.120

Maszynę
do pisania kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 11 962

Foteliki
kupię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 12 636

Kupię
radjo nowoczesne na prąd zmienny. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 554

Parcelę
kupię. Oferty podaniem wielkości, ceny, położenia do Kurjera Poznańskiego zdg 12 563

Kupię
stół, 10 krzeseł zwyczajnych używanych oraz komplet klubowy. Skarbowa 14/8, „Europa". zdg 12 573

Dywan
około 5×3 m (ewentualnie perski) kupię. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdg 12 738

Kupię
koła do ciężarówki z oponami albo masywy na obręczach 59—61 średnicy między obręczami i masywy 850. Oferty Kurjer Pozn. zdr 12 406

Parcelę
Poznań lub domek kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 600

Wózek
dziecięcy, używany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 609

Kupię
motor 20—30 K. M. 440 Volt. — Otto Rott, Chojnice, — Pomorze, Gdańska 6. zdg 12 617

Domek
z ogrodem ewentl. składem w granicy Poznania kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 619

Kufer
walizę kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 681

Kupię
kiosk ruchliwem miejscu, większem mieście podanie warunków. Oferty pod „kiosk". Agencja Oredownika, Wronki. ng 4214

Formy
do kuwertury 1 — 2½ — 5 kg i większe potrzebne Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 12 868

12. DO WYNAJĘCIA

3 — 4
pokoje, przynależnościami, balkon (nowa willa przy kościele łazarskim), bez podatku lokalowego zaraz do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 553

3 pokoje
z przynależnościami, elektryka, I piętro, za zwrotem kosztów remontu. Graniczna 13, m. 11 od 4—6. zdg 12 673

2 pokoje
kuchnia wydzierżawi gospodarz. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 12 598

Słoneczne
6 pokojowe mieszkanie od 1 lutego do wynajęcia. Zgłoszenia: Przecznica 9, I. p. m. 4. zdg 12 806

Wielkopańskie
7 pokoi zaraz. Seweryna Mielżyńskiego 23, „Strzecha" Budowniczych. zdg 12 767

3
pokoje kuchnia, łazienka, front, balkonem, elektryczność, meblami oddam zaraz zgoda gospodarza. — Oferty Kurjer Pozn zdg 12 627

Pokój
kuchnię wynajmę Łazarz. Teczowa 26. rg 1092

Dwa
duże pokoje do wynajęcia. Dębiecka 33, wskaże Paetz. rg 1103/4

Pokój
z kuchnią, w tem łazienka, gaz centralne ogrzewanie elektryczność, osobne wejście, z używaniem telefonu. Jako sublokator oglądać 12—3. Jasna 10, III piętro, dom ogrodowy. zdg 12 862

Dwupokojowe
trzypokojowe, czteropokojowe — pięciopokojowe wolne. Woźna 14b mieszkanie 12. zdg 12 886

Pokój
próżny, centrum, ewtl. małżeństwu, osobne wejście zaraz 20 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 850

2
pokoje kuchnia, 4 piętro, front. Graniczna 14, miesięcznie 50 zł. zdg 12 840

Komfortowe trzypokojowe
willa centrum od gospodarza. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 828

Jednopokojowe
25, dwupokojowe 35, trzypokojowe 50, czterypokojowe 80,— Seida, Młyńska 4, m. 2. zdg 12 827

Dwa
pokoje, dzierżawa zgóry, gospodarz. Chwaliszewo 71. zdg 12 966

Mieszkanie
pokój kuchnia na Jeżycach — wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 896

2
pokojowe, centrum, czynsz 40, zgóry i remont. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 889

Czteropokojowe
łazienka, czynsz 90. Trzypokojowe 60. Dwupokojowe 28. Jednopokojowe 18, od gospodarza wynajmie zaraz „Pawilon", Marszałka Focha 15. zdg 12 955

13. SZUKA MIESZK.

3—4 pokojowego
mieszkania komfortowego z dobrą komunikacją poszukuję, zapłacę komorne za pół roku zgóry Oferty z dokładnemi warunkami Kurjer Poznański zdg 12 534

Kolejarz
poszukuje pokoju kuchni wprost od gospodarza, zapłaci zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 701

Mieszkania
2—3 pokojowego zgóry pół roku Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 12 748 z podaniem czynszu najchętniej bliżej śródmieścia.

Pokoju
kuchni od gospodarza zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 438

3 pokojowego
w pobliżu Szkolnej, Starego Rynku, Pl. Sapieżyńskiego i Placu Wolności. Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 610

Pokoju
z kuchnią dam dzierżawę rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 613

Emeryt
pewny płatnik, poszukuje 2 pokoi kuchnia od gospodarza — ewentl. administracje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 12 875

2
pokoje kuchnia poszukuje pobliżu Grunwaldzkiej wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 690

Mieszkania
2 pokoi z kuchnią, bliżej śródmieścia front, I lub II piętro, wprost od gospodarza poszukuje młode bezdzietne małżeństwo. Zapłaci czynsz rok zgóry. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 11 153

Dwupokojowego
kuchnia, łazienka, śródmieście — wprost gospodarza od 1. 4. 34 — szuka emerytowany urzędnik. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 689

Mieszkania
trzy do pięciopokojowego poszukuje poważny reflektant. Woźna 14 b, mieszkanie 12. tel. 14-45 zdg 12 885

Szukam
pokoju kuchni wprost od gospodarza, pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 849

Emeryt
3 pokoje, przynależności, niedaleko centrum, tylko od gospodarza. Spieszne oferty Radca Petrass, Puszczykówko. zdg 12 961

1 pokój
kuchnią rok zgóry potrzebny. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 934

Czteropokojowego
centrum rok dzierżawy. Oferty Oferty Kurjer Poznański zdg 12 919

Mieszkania
2—3 pokojowe, możliwie śródmieście, Łazarz lub Wilda, wprost od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański dg 578

Lekarz
szuka w centrum 6. 5. 4 lub 2 pokoje na ordynację. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 13 007

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Czteropokojowe
ładne, słoneczne, balkonem, łazienką, II piętro, Łazarz, zamienię na 3 pokojowe łazienką centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 443.

2
z kuchnią. Półwiejska na 3 z przynależnościami, śródmieście. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 734

15. POKOJE UMEBL.

Dwuosobowy
elegancki. Jackowskiego 11, m. 3. zdg 2 152

Dwuosobowy
utrzymaniem tanio. Różana 4. m. 4. zdg 12 211

Pokój
Skryta 1, m. 1. zdg 12 216

Szamarzewskiego
11, m. 7. pokój dwuosobowy. zdg 12 334

Wierzbięcice
50, 4 panom. zdg 12 323

Zaraz
jedno — dwuosobowe pokoje dobrze umeblowane. Bukowska 33, m. 2. zdg 12 400

Pokój
elektryczność, centralne ogrzewanie. Spokojna 5 a. zdg 12 386

Frontowy
elektryczność. Matejki 54 — 11. zdg 12 545

Pokój
wynajmę. Gwarna 18, mieszk. 17. zdg 12 546

Przyjezdnym
słoneczny, niekrępujący, utrzymaniem, centralne. Dąbrowskiego 23, mieszkanie 7. zdg 12 548

Dwuosobowy
słoneczny, niekrępujący, utrzymaniem, centralne. Dąbrowskiego 23, mieszkanie 7. zdg 12 549

Dwuosobowy
Jeżycka 45, mieszkanie 3, nar. Mickiewicza. zdg 12 551

Frontowy
niekrępujący. Skarbowa 4, mieszkanie 15. zdg 12 552

1 — 2 osobowy
frontowy, słoneczny, elektryczność, telefon 15. I. Marcin 61, mieszkanie 7, 3—5. zdg 12 561

Dwuosobowy
panom lub paniom ewentl. używanie kuchni, światło elektryczne. Matejki 36, Nowak. zdg 12 566

Niekrępujący
1—2 osobowy zaraz wolny, światło elektryczne. Mickiewicza 18, mieszkanie 7. zdg 12 569

Mickiewicza
2/25 m. 1. Ciepły pokoik dla pracującej pani. zdg 12 646

1 — 2
pokoje Wierzbięcice 31, I. piętro, lewo. zdg 12 653

Elektryczność
Łazarz, Kossaka 21, mieszkanie 4 narożnik Wyspiańskiego. zdg 12 664

Frontowy
elektryczność, utrzymaniem (bez). Wielka 18 — 12a. zdg 12 677

2 pokoje
używaniem kuchni. Górna Wilda 47, m. 5. zdg 12 691

Niekrępujący
Długa 4, podwórze, prawo, — 26. zdg 12 694

Wspólny
Kwiatowa 11, m. 5. zdg 12 705

Dla
dwóch. Wierzbięcice 16, m. 7. zdg 12 709

Studentom
gimnazjastom pokój — utrzymaniem — bez — tanio. Małeckiego 19, m. 3. zdg 12 771

Pokój
Skarbowa 2, m. 11. zdg 12 715

Dwuosobowy
Zielona 3, m. 5. zdg 12 717

Pokój
ładnie umeblowany, elektryczność Wierzbięcice 38, m. 7. zdg 12 622

Pokój
tani studentki. Żupańskiego 3, m. 5. zdg 12 625

Niekrępujący
ciepły. Czesława 8, m. 18. zdg 12 746

Pokoik
Poznańska 27, m. 6. zdg 12 633

Inteligentnemu
panu utrzymaniem — bez, od 15. u samotnej pani. Marszałka Focha 64, mieszkanie 5. zdg 12 482

Most Teatralny
frontowy, ciepły, solidnym. Dąbrowskiego 15, m. 3. zdg 12 383

Dwuosobowy
utrzymaniem — bez. Kręta 22 — 6 zdr 12 499

Śniadeckich
17, mieszkanie 6, dwuosobowy. zdg 12 685

Utrzymaniem
bez. Zygmunta Augusta 2 — 11 zdg 12 814

Pokój
ewentl. łączne dwa. Grunwaldzka 3, I. zdg 12 813

Małżeństwu
urzędniczkom, elegancki. Piekary 13 b, pierwsze piętro, mieszkanie 15. zdg 12 812

Pokój
umeblowany. Św. Wojciech 28, m. 2. zdg 12 810

Dwuosobowy
jedno, utrzymaniem — bez. Kraszewskiego 4 — 9. zdg 12 809

Duży
ciepły, kuchenka gazowa. Wojciecha 16 — 7. zdg 12 807

20 zł
pokoik wynajmę. Małeckiego 23, parter, prawo. zdg 12 805

Pokój
2 panom wynajmę po 15 zł. Strzelecka 21, m. 7. zdg 12 804

Elegancki
Szkolna 13. — 5. zdg 12 770

Solidnemu
elektryczność. Szewska 19, m. 4. zdg 12 769

Dwuosobowy
Pocztowa 28, m. 6. zdg 12 765

Śródmieście
dwuosobowy. Aleje Marcinkowskiego 17a, m. 7. zdg 12 763

Pokój
Długa 18, m. 3. zdg 12 762

Pokój
do wynajęcia. Łąkowa 4b, m. 11 zdg 12 757

Pokój
Wały Jagiełły 18, m. 1. zdg 12 756

Aleje
Marcinkowskiego 20, tylny dom, 36, małżeństwu. zdg 12 786

Pokój
klatki Gwarna 8 — 12. zdg 12 776

Pokój
Spokojna 27 — 10. zdg 12 773

Panience
wspólny. Kręta 22, m. 12. zdg 12 772

Frontowy
1—2 Poznańska 27a m. 6. zdg 12 753

Centrum
małżeństwu używaniem kuchni. Ślusarska 2, m. 13. zdg 12 752

Umeblowany
pokój, dwie osoby utrzymaniem od 15-go. Cieszkowskiego 6, m. 6. zdg 12 718

Dwuosobowy
elektryczność od 15. Reya 5, m. 5. zdg 12 724

Jedno-
dwuosobowy pokój. Chełmońskiego 10, m. 3. zdg 12 729

Panu
panom. Strzelecka 11, m. 8. zdg 12 730

Dwu-
trzyosobowy, elektryczność. Półwiejska 24, m. 8. zdg 12 731

Elegancki
dwu — jednoosobowy utrzymaniem — bez. Kossaka 21, — 3, narożnik Wyspiańskiego. zdg 12 732

Studentom
Matejki 65a, m. 7. zdg 12 736

Góra przemysława
4, I. panu, wygody, telefon. zdg 12 798

Dwuosobowy
frontowy, słoneczny. — Patrona Jackowskiego 9, m. 6. zdg 12 795

Elegancki
duży, ciepły. Pocztowa 21, m. 4. zdg 12 873

Dwuosobowy
słoneczny. Zielona 3, m. 6. zdg 12 874

Pokój
utrzymaniem 2 panom (niem) zaraz. Marcina 4, m. 2. zdg 12 872

Pokój
utrzymaniem lub częściowem. — Marcina 66/67, m. 10. zdg 12 870

Pokój
kuchnia. Grottgera 4, mieszkanie 11. zdg 12 871

Dwuosobowy
Jeżycka 41 — 7. zdg 12 869

Nowomiejski
5, podwórze, lewo, mieszkanie 10, elegancki, duży, słoneczny. zdg 12 864

Centrum
studentkom, dwuosobowy, urzędniczkom. Wały Kościuszki 7—5. zdg 12 860

2 próżne
z klatki. Adres Kurjer Poznański zdg 12 856

Pokój
umeblowany. — Św. Marcin 56, m. 8 zdg 12 855

Niekrępujący
jedno — dwuosobowy inteligentnym. Półwiejska 6, m. 22. zdg 12 853

Kraszewskiego
8—21, panom. zdg 12 912

Dwuosobowy
Patrona Jackowskiego 29 — 8. zdg 12 911

Dwuosobowy
słoneczny. Grunwaldzka 13 — 9. zdg 12 910

Klatki
centralne, telefon, łazienka. Masztalarska 7 a, I piętro. zdg 12 908

Pokój
ogrzewaniem, światłem. Chełmońskiego 4, mieszkanie 4 dg 622

Pokój
niekrępujący, elektryczność. Piekary 8 a, m. 17. zdg 12 884

Niekrępujący
2 — 1 osobowy ciepły tani. Kanałowa 7, m. 8. dg 620

Gimnazjastów
na stancje najlepsze odżywianie pomoc nauce. Halina Berger, ul. Focha 80. dg 617

Inteligent
na wspólny frontowy utrzymaniem — bez. Wrocławska 3, m. 6 rg 1095

Frontowy
Grobla 30, m. 18, narożnik Wielkich Garbar. rg 1096

Pokój
Słowackiego 39 — 9. zdg 12 941

Pokój
jedno, dwuosobowy. Matejki 6. — m. 6. zdg 12 937

Niekrępujący
elektryczność panu. Wierzbięcice 17 — 9. zdg 12 936

Pokoik
niekrępujący światłem elektrycznym tanio zaraz. Dąbrowskiego 34, m. 8. zdg 12 935

1—2
kuchenka gazowa. Skryta 14, m. 3. zdg 12 846

Pokój
Matejki 66, m 6. zdg 12 845

Studentom
dwuosobowy, słoneczny, łazienka Kochanowskiego 24, m. 7, narożnik Jeżyckiej. zdg 12 844

Grobla
19 — 8 pokój. zdg 12834

Frontowy
Aleje Marcinkowskiego 14, m. 7. zdg 12 832

Stroma 27
m. 8, miły pokój. zdg 12 829

Rzeczypospolitej
5, m. 3. zdg 12 823

Śródmieście
utrzymaniem, bez. Wały Jana III. 11, parter, prawo. zdg 12 822

Pokój
Ratajczaka 11a, mieszkanie 101. zdg 12 819

Pokoje
Drużbackiej 8 10. zdg 12 957

Frontowy
Wierzbięcice 46, mieszkanie 6. zdg 12 958

Klatki
Małe Garbary 4. Wawer. zdg 12 962

Utrzymaniem
bez. Słowackiego 29, wejście Asnyka m. 3. zdg 12 933

Romana
Szymańskiego 9, m. 9. zdg 12 931

Centrum
Ratajczaka 39, m. 5. zdg 12 928

Ratajczaka
11 a, m. 83. zdg 12 926

Skromny
pokoik. Ratajczaka 9, m. 8. zdg 12 925

Dwuosobowy
Matejki 4, m. 7. zdg 12 924

Pokój
Strzelecka 5, I. lewo. zdg 12 904

Panience
Kantaka 8, m. 7. zdg 12 903

Jeden
dwuosobowy. Kręta 6, m. 2. zdg 12 899

Pokój
Jeżycka 45, m. 2. zdg 12 864

Dwuosobowy
elektryczność, łazienka. Śniadeckich 15, m. 5. zdg 12 967

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 12 968

Niekrępujący
Rynek Łazarski 10 a, mieszk. 2. zdg 12 974

Trzyosobowy
Wierzbięcice 11—9. zdg 12 817

Niegolewskich
7, m. 10. jedno- dwuosobowy tani. zdg 12 952

Jedno-
lub dwuosobowy frontowy. Długa 4, m. 10. zdg 13 018

Jedno-
dwuosobowe. Czesława 15. II. prawo zdg 13 019

16. SZUKA POKOJU

Adwokat
poszukuje na kancelarje 2 pokoi dużych również jako sublokator, okolica Stary Rynek, Nowa, Plac Wolności lub w pobliżu. Oferty z dokładnem podaniem warunków Kurjer Poznański zdg 12 533

Pokoju
poszukuje zupełnie niekrępującego. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 585

Pokoju
ciepłego, fortepian. Warunki Kurjer Poznański zdg 12 743

Dyskretny
lub klatki, cena pan. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 12 682

Dwuosobowego
niekrępującego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 811

Urzędnik
na wyższem stanowisku poszukuje pokoju zupełnie niekrępującego, komfort, okolica Plac Wolności — Nowomiejski. Warunki, cena Kurjer Poznański zdg 13 764

Pokoju
jako lokalu poszukuje korporacja akademicka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 782

2
studentki szukają pokoju bez utrzymania. Cena i oferty Kurjer Poznański zdg 12 774

Pokoju
2 i 1 osobowego poszukuje rodzeństwo. Cena, warunki Kurjer Pozn. zdg 12 796

Przyjezdny
poszukuje pokoju zupełnie niekrępującego, ciepłego raz tygodniu na parę godzin. Dzielnica Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 861

Zaraz
urzędnik z Gdyni rekonwalescent, poszukuje pokoju niekrępującego, lub klatki, najwyżej drugie piętro, miłego, ciepłego, pościel, elektryczność, tapczan. — Oferty opisem, cena portjerowi Szpitala Miejskiego. Chirurgja, pokój 45. zdg 12 852

Pokoju
z fortepianem poszukuje zaraz w śródmieściu (Wierzbięcice, Ratajczaka, Skarbowa, św. Marcin lub blisko tych). Oferty Kurjer Poznański dg 621

Pokoju
taniego urzędnik — piętnastego. Cena Kurjer Poznański zdg 12 792

2 pokoje
ewentualnie próżne, śródmieściu telefonem, małżeństwo. Wiadomość Hotel Polonia, pokój 429. zdg 13 892

Zaraz
starsza pani pokoju ciepłego, słonecznego u inteligentnej rodziny utrzymaniem; warunki centrum, wykwintne gotowanie, nie wyżej I. piętra. Oferty wyczerpujące, cena Kurjer Pozn. zdg 12 888

17. LOKALE

Lokale handlowe
250 m² na Iptr., 80 m² na II ptr. z mieszkaniami, jasne nadające się na hurtownie, pryncypalne miejsce Starego Rynku zaraz wydzierżawię korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 214

Skład
pokój nowowybudowany okolica Sołacza (50,—) wynajmę. Podolska 2. zdg 12 559

Skład
dla cholewkarza, biuro na wystawę wszelkich branż, składnicę itp. Drogerja, Szewska 19. zdg 12 620

1 — 2
pokoje poszukuje pracownia krawiecko-kuśnierska, centrum. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 638

Od 1. II.
taniego pokoju z obiadami poszukuje panienka. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 12 645

Mniejsza
ubikacja przemysłowa potrzebna. Oferty Kurjer Pozn zdg 12 574

Lokal przemysłowy
od zaraz do wynajęcia, na dogodnych warunkach, odpowiedni na drukarnię i t. p. ul. Dąbrowskiego 90. — Wyjaśnienia u stróżki, mieszkanie 13. zdg 12 703

Dwie
ubikacje parterowe, wejście z podwórza, na cele handlowe natychmiast do wynajęcia. H. Walter, Wodna 3. zdg 12 676

Ubikacja
na warsztat lub składnice. Rybaki 28, portjer wskaże. zdg 12 555

Lokal
na warsztat samochodowy, lakiernię lub przemysł do wydzierżawienia. Bukowska 9. Wiadomość u stróża. zdg 12 745

Składu
śródmieściu poszukuje. Zgłoszenia telefon 10—21. zdg 12 778

Szukam
pięcio- lub czteropokojowego mieszkania, komfortem, czystego. Oferty warunki Kurjer Pozn. zdg 12 719

Lokalu
śródmieściu na składnice poszukuje, czynsz do 70. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 940

Jasne
ubikacje warsztatowe. Górna Wilda 43, m. 6 zdg 12 696/7

18. DZIERŻAWY

Zadzierżawię
zaraz dom jednofamilijny, okolica obojętna. Warunki cena. Kurjer Poznański zdg 12 727

Plac
na Łazarzu do wydzierżawienia 200 zł. rocznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 735

32 morgi zabudowania inwentarze
cena 7 500, wpłaty 4 000 złotych. Blicharski, Poznań, Półwiejska 26 mieszkanie 48 zdg 12 944

92 morgi zabudowania inwentarze
15 000, wpłaty 6 000, reszta na 15 lat. Blicharski, Poznań, Półwiejska 26. zdg 12 945

Dzierżawa
młyn wodny, tartak, 600 mg. ziemi, jeziora, łąk, Pomorze, inwentarze do oddania. Przejęcie 32 000 Informacji: Szybatka, Bydgoszcz Cieszkowskiego 18. ng 4211

Plac
z szopą, stajnią, ubikacjami biurowemi. Kraszewskiego 26. zdg 12 971

Wydzierżawię
150 mórg wraz łąkami, budynkami, 6 km od Poznania. Józef Durda, Poznań, Jeżycka 26, gospodarz. zdg 12 973

Stajnia
na 2 konie do wydzierżawienia. Żórawia 8. rg 1091

Skład
kolonjalny, dobrze prosperujący, z dwoma pokojami i kuchnią od 1 marca 1934 do wydzierżawienia. Zgłoszenia przyjmuje Andrzej Włoszyński — Grodzisk (Wlkp.), ul. Kolejowa 16/17 zdg 12 983

Dzierżawy
około 600 mórg ziemi pszennej poszukuje rolnik z gotówką — Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 988

22. ZGUBY

Zaginął
pies doberman, proszę zwrócić go za wynagrodzeniem na ul. Marsz. Focha 49, mieszkanie 4. zdg 12 642

Pies - wilk
zbiegł. Dr. Wieleński, Mazowiecka 63, telefon 40-25. zdg 12 581

23. ROZMAITE

Hemoroidy
Czopki hemoroidalne „Varicol" (z kogutkiem). Usuwają ból, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zmniejszają guzy (żylaki). Sprzedają apteki. ng 4514

Na karnawał pończochy jedwabne
poleca J. Schubert, Wrocławska 3. Pg 2 067-52,36

Bieliźniarka
szyje wszelką bieliznę, szuka posady poza domem i w dom. — Oferty Kurjer Pozn zdg 12 942

Koncesję
butelkową sprzedaż wódek oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 637

Garderobę
dla dziewcząt i chłopców wykonuje solidnie i tanio. Św. Marcin 5, mieszkanie 11. zdg 12 580

Wdowa
prosi o płaszcz czarny za szycie poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 700

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada przyszłość z cyfr i kart, ulica Podgórna nr. 13, mieszkanie 10, front. zdg 12 780

Krawcowa
szyje wszelką garderobę, chłopięca, w dom poza dom. Turkiewicz, Kopernika 5. zdg 12 733

Akuszerka
Kleinwächterowa, Poznań, centrum, ulica Romana Szymańskiego 2, pierwsze piętro, lewo, drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdg 11 119/20/21

W miasteczku
niedaleko Bydgoszczy mógłby się osiedlić lekarz (Poznańczyk) władający dobrze jęz. niemieckim. Oferty do eksp. Kurjera Pozn. pod dg 615

Kto
wykona siatkę „file"? — Cena i adres Kurjer Pozn. zdg 12 560

24. NAUKA

Samochodowe kursy Jurkowskiego
ul. Dąbrowskiego 79, kształcą fachowo, szybko, tanio. zdg 12 164

Dla starszej
uczennicy gimnazjalnej poszukuje się stancji przy dobrej rodzinie. Opieka. Warunki Kurjer Pozn. zdg 12 662

Francuzka rodowita
udziela lekcji korepetycji. Młyńska 2, m. 7. zdg 12 702

Łaciny
udziela uczniom i uczennicom profesor oraz przygotowuje do wszystkich klas gimnazjalnych. Ceny umiarkowane. Plac Działowy 6, m. 5. zdg 12 740

Wzamian
za konwersację niemiecką — polską. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 744

Szkoła Tańców Szczurkówny
Wrocławska 14 zdg 12 591

Stancja
pomoc nauce. Grunwaldzka 17, — m. 3. I. zdg 12 683

Kursy kroju
szycia robót ręcznych warunki bardzo korzystne Marji Magdaleny 1 m 7 dg 2 028/9

Poznańskie Kursy Budownictwa
Kraszewskiego 17 — 15. Pg 2069-53,35

Kursy Tańców Wituszkowskich
Gwarna 19. Pg 2070-53,36

Magister
filozofji udzieli tanio korepetycji, polski, łacina, francuski. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 830

25. MUZYKA

Pianino
do ćwiczeń wolne. Mickiewicza 18, mieszkanie 7. zdg 12 568

Damskiego
tria lub kwartetu od 15. bm. poszukuje Kawiarnia „Savoy" Nakło n/W. ng 4210

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Pielęgniarka
z kursem i praktyką szuka posady do niemowlęcia zaraz. Barbara Marcinkowska, Kościan, ul. Kościelna 4, m. 5. zdg 12 201

Mistrz ceglarski
z dobremi świadectwami, na życzenie gwarancja poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 11 664

Lokaj - służący
dobre świadectwa i rekomendacje lat 30, bez środków do życia prosi o zaofiarowanie jakiejkolwiek pracy choćby za życie. Oferty Kurjer Poznański zdr 12 185

Panienka
inteligentna przyjmie posadę jako wychowawczyni do dzieci z pomocą w nauce lub jako towarzyszka do starszej pani. Irena Pilaczykówna, Kępno. zd 11 667

Emeryt
ślusarz - monter szuka zajęcia jako magazynier, portjer lub stróż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 11 137

Bufetowa
młodsza, przystojna poszukuje posady do bufetu i obsługi gości. Oferty Kurjer Pozn. zdg 11 616

Maturzystka
szuka posady nauczycielki, biurowej, innej. Napieralanka, Pawłowo Czerniejewo. zdg 12 248

Książkowa - bilansistka
z długoletnią praktyką, poleca się na zakończenie roku do przeprowadzenia zaległości, regulowania i zamykania kont, ustawienia bilansu oraz do wszelkich prac biurowych, za umiarkowanem wynagrodzeniem. — Adres wskaże Kurjer Pozn. dg 608

Osoba
z dobrej rodziny, lat 28 szuka posady kucharki — gospodyni z dobremi świadectwami oraz zna wszelkie domowe zajęcia. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 12 536

Dziewczyna
uczciwa, pracowita do wszystkiego, z prowincji poszukuje od zaraz miejsca lub posługi. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 12 547

Kucharka
do wszystkiego, czysta, uczciwa, tylko lepszy dom, poszukuje posady od 15. I. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 564

Praczka
poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 570

Biuralistka
polsko - niemiecka z własną „Remington" szuka posady zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 571

Aptekarska
siła pomocnicza, 10 lat praktyki, poszukuje posady. Warunki bardzo skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 6[illegible]

Restauratorka
była poszukuje zajęcia przy bufecie. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 12 641

Gospodyni - kucharka
poszukuje pracy w pensjonacie, kasynie lub wiekszym domu. Gotowanie pierwszorzedne, pieczenie konfitury, kompoty zimowe. Prace może objąć zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 649

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 654

Maszynistka
książkowa z szkoła gospodarcza (dobre świadectwa) przyjmie posade, ewentualnie początkującej. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 668

Gospodyni
kucharka pracowita oszczedna, umiejaca dobrze gotować, wypiekać, smażyć konfitury znajaca się na chowie drobiu. Wykwalifikowana w zakresie fachowem. Wymagania skromne. Poszukuje posady 1. 2. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 12 669

Dziewczyna
do wszystkiego z samodzielnem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 678

Panienka
poszukuje posady od 1. 2. 34 do dzieci 3-letnia praktyka, język polski i niemiecki, dobre świadectwa i polecenia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 671

Nauczycielka
poszukuje posady do dzieci. Miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 675

Kucharka
młodsza szuka posady na majatek od 15 lub później. Zna wszelką prace w gospodarstwie, sztywno prasuje, wolnych chwilach może się zająć szyciem. Oferty proszę do Kurjera Pozn. zdg 12 759

TEATRY

Poznań, wtorek, 9. 1.

TEATR POLSKI: Dziś — „On i jego sobowtór".
Środa, 10. 1. „Dom otwarty".

TEATR WIELKI: Dziś — „Palestrant".
Środa, 10. 1. „Lakme" — Czarnecki — Olgina.

TEATR NOWY: Dziś — „Zgorszenie publiczne", po raz ostatni, występ Jadwigi Zaklickiej.
Środa, 10. 1. Przedstawienie zawieszone z powodu montażu dekoracji do czwartkowej premjery.
Czwartek, 11. 1. „Pieniądz nie jest wszystkiem", premjera z udziałem Stefana Hnydzińskiego.
Piątek, 12. 1. „Pieniądz nie jest wszystkiem" z udziałem Stefana Hnydzińskiego.

KINA APOLLO METROPOLIS
NASZE KINA PROGRAMY
NAJTAŃSZE NAJLEPSZE
TEL. 11-55
W KAŻDY PIĄTEK
TYGODNIK WYDARZEŃ
Z CAŁEGO ŚWIATA W ŻYWYM SŁOWIE
NA EKRANACH
APOLLO i METROPOLIS
ng 4063

KINA

Poznań, wtorek, 9. 1.

APOLLO: „Sekret kobiety".
CORSO: „Zemsta Indjanenerów".
COLOSSEUM: „Pat i Patachon jako „Dzielni Wojacy".
METROPOLIS: „Wyrok życia".
MOJE: „Dziwoląg".
OŚWIATOWE T. C. L.: „Burza nad Zakopanem".
ORZEŁ: „Pionierzy Texasu"
PROMIEŃ: „Upiór w Operze".
RENAISSANCE: „Miłość i Zemsta Dońskiego Kozaka".
ROXY: „Muszę Cię zdobyć"
SŁOŃCE: „Obiad o 8".
SFINKS: „Każdemu wolno kochać" Adolf Dymsza.
TĘCZA-Łazarz: „Adjutant jego wysokości".
TĘCZA-Wilda: „Halka"
WILSONA: „Gdybym miał miljon".

Uczciwa
dziewczyna z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 789

Dziewczyna
uczciwa zaufana, z dobrem gotowaniem, dobremi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 670

Szofer
służący z dobremi świadectwami, poleceniem, obeznany światłem elektrycznem, centralnem ogrzewaniem, długoletnia praktyka szuka zaraz lub później posady. Stanisław Zajdel Poznań, Szwajcarska 23, m. 13. zdg 12 679

Sierota
poszukuje posady do wszelkiej pracy domowej za małem wynagrodzeniem zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 693

Młodsza
samodzielna uczciwa z dobrem gotowaniem poszukuje posady do samotnej osoby od 15. 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 698

Stenotypistka
adwokacka poszukuje zajęcia w godzinach wieczornych. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 12 582

Ogrodnik
młody 7 lat praktyki dzielny w swym zawodzie, mając chlubne świadectwa, również dobre polecenia, szuka posady jako kawaler lub żonaty od zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 587

Panna
inteligentna, uczciwa dobre świadectwa, doświadczona, zajmie się szczerze gospodarstwem samodzielnem samotnej osoby skromne wynagrodzenie. Chętnie wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 758

Młody
monter, lat 21, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 790

Panna
uczciwa, zna kuchnie i pielęgnacje szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 788

Dziewczyna
samodzielnem gotowaniem szuka posady najchetniej u 2 lub 1 osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 785

200 zł
kaucji dam, za otrzymanie jakiejkolwiek pracy. Oferty wraz z podaniem pensji do Kurjera Pozn. zdg 12 781

Kucharka
samodzielna poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 754

Posługaczka
poszukuje posługi, cały dzień. — najchetniej Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 726

Młoda
panienka, obejmie posade jako wychowawczyni dzieci. Zna dobrze język niemiecki-polski muzykalna zna także wszelkie robótki. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 109/10

Ekspedjentka
z branży bławatów, konfekcji szuka jakiejkolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 624

Panienka
wykształcona szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 12 590

Posługaczka
młoda poszukuje posługi z praniem Oferty Kurjer Poznański zdg 12 603

Kowal
maszynista, podkuwacz koni, pracował na pługach parowych poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 604

Kucharka
starsza wszelka praca poszukuje posady od 15 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 608

Krawczyni
szyje wszelka garderobe bielizne męska szuka posady po domach 2.50 dziennie na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 614

Dziewczyna
dobrem gotowaniem, długoletnie świadectwa, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 801

Gosposia
do wszelkich prac dobremi świadectwami poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn zdg 12 684

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 815

Panna
młodsza, uczciwa, czysta i sumienna poszukuje posady z gotowaniem i wszelkich prac domowych Oferty Kurjer Poznański zdg 12 859

Nauczycielka
szuka posady za całkowite utrzymanie. Programy szkolne konwersacja francuska niemiecka muzyka Aleje Marcinkowskiego 15, mieszkanie 8, osobiście od 11—1. zdg 12 643

Krawcowa
kuśnierka szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 623

Osoba
uczciwa poszukuje posady do dzieci z szyciem jako przychodnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 866

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 851

50,—
kaucji panienka za posade do obsługi gości lub zajmie się gospodarstwem domowem 1 lutego — wymagania skromne Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 12 913

Początkująca
poszukuje posady do dzieci lub do wszystkiego z prowincji. — Oferty Kurjer Poznański zdg 12 939

Panienka
znająca sztywne prasowanie, robótki, przyjmie posadę do dzieci lub wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 938

Krawcowa
domowa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 843

Kucharka
poszukuje posady lepszym domu Oferty Kurjer Poznański zdg 12 841

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 839

Służąca
uczciwa do wszystkiego szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 825

Krawcowa
niedroga dom za domem poszukuje pracy. Adres: Górniaczyk, Wielkie Garbary 23. m. 6. zdg 12 932

Krawcowa
bieliźniarka, gorseciarka poszukuje posady. Długa 3, skład. zdg 12 972

Dziewczyna
niemiecka poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdg 12 893

Urzędnik gospodarczy
kawaler lat 28, z 6 letnia praktyka i szkoła rolnicza, z b. dobremi poleceniami, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 986

Bona
młoda, skromne wymagania, szuka posady. Pelagja Pieścicka, Środa, Kościuszki 10 zdg 12 989

Ogrodnik
samotny, wiek średni, poszukuje posady P jadam kilkoletnia praktyke dobre świadectwa i referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 990

Administrator kawaler
starszy, zastąpi w zarządzie majątku właściciela nie mieszkającego na miejscu. Wymagania skromne Oferty Kurjer Poznański zdg 12 996

Urzędnik
gospodarz kawaler, 16 lat praktyki gospod. na wzorowych majątkach posiada najlepsze świadectwo uprawe roli, hodowle inwentarza, obory zarodowej poszukuje posady od 1. 4. 34. Stefan Lasecki, Przyborówko, p. Fałkowo, p. Gniezno. zdg 12 204

Urzędnik
gospod. kawaler, 16 lat prakt. gospod. na wzorowych majątkach posiada najlepsze świad. uprawe roli, hodowle inwentarza, obory zarodowej poszukuje posady zaraz lub od 1. 4. 34. Stefan Pawlak. Dziekanowice, powiat Gniezno. zdg 12 205

Chemik
kilkuletnią praktyką poszukuje zaraz odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 190

27. WOLNE MIEJSCA

Do 1 000 zł miesięcznie
zapewniam energicznym osobom. Informacyj udziela T-wo Bankowe w Grudnie ul. Hoovera 9. zdg 93 187

Panienka
lubiąca dzieci, któraby mogła pomóc w odrabianiu lekcji, trojgu dzieciom oraz całkowitem się ich zajęciem potrzebna od zaraz. — Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdg 12 224

Bona
inteligentna, doświadczona tylko z pierwszorzędnemi referencjami potrzebna Wały Wazów 22 zdg 12 344

Za wypożyczenie 3—4 000 zł
oddam zaraz stałą posadę z dobrym dochodem. Siedziba Poznań fachowość niekonieczna. Reflektanci zechcą złożyć oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 12 402

Panienka
z lepszego domu potrzebna zaraz do dziecka. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 556

Gosposię
dobrem gotowaniem do wszystkiego do Łodzi. Kręta 5, II., prawo, do 11, od 5. zdg 12 557

Poszukujemy
sprzedawców z zabezpieczeniem 10 zł do sprzedaży opatentowanego sensacyjnego artykułu niezbędnego w gospodarstwie domowem. Dzienny zarobek 10-50 zł w zależności od wprowadzenia się w akwizycji domowej. Zgłoszenia od 9—12. Skarbowa 14/8, „Europa". zdg 12 572

Poszukuję
pielęgniarki do chorej osoby. — skromnych wymagań. Wyspiańskiego 18, m. 7. zdg 12 639

Gospodyni - kucharka
inteligentna z dobrego domu, dobrze gotująca, potrzebną do samodzielnego prowadzenia domu samotnej osobie reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Zgłoszenia z świadectwami do Kurjera Poznańskiego. zdg 12 659

Młodsze
dziewczęta do prac w drukarni. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 12 575

Dziewczyna
młodsza, czysta i zdrowa do wszystkiego z praniem i gotowaniem od 15. 1. Mostowa 4a, mieszkanie 8. zdg 12 674

Służąca
potrzebna. Półwiejska 19, parter, lewo. zdg 12 686

Czysta
uczciwa służąca do wszystkiego. Wały Jana III 11, mieszkanie 4. zd 12 562

Stolarza
dzielnego na urządzenie składowe Zgłoszenia ul Bydgoska 2a, m. 13. zd 12 842

Fryzjerka
i uczeń potrzebni zaraz. F. Rutawski. Wielkie Garbary 34. zd 12 802

Uczennicę
ucznia fryzjerskiego przyjmę z prowincji. Marsz. Focha 84. r 1098

Służąca
uczciwa dobremi świadectwami do wszystkiego potrzebna zaraz lub od 15. Kopernika 7 m. 12 r 1094

Posada
woźnego, inkasenta stała dla samotnego gotówka 400 zaraz do objecia. Zgłoszenia „Pawilon" Marszałka Focha 15. zd 12 956

Szukam
wspólnika rzetelnego do wyrobów metalowych może być bez zawodu z mała gotówka. Oferty Oredownik zd 12 854

Dziewczynka
starsza do posługi domowej — śródmieście, godz. 10—17, potrzebna. Zgłoszenia do Oredownika zd 12 920

Kelnera, bufetową
z gotówką 500 lokal nocny zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 707

Służąca
gotowaniem potrzebna pierwszego lutego. Marszałka Focha 50, cukiernia. zdg 12 716

Posługaczka
młodsza zaraz potrzebna Zgłoszenia Gen. Chłapowskiego 9, m 8. zdg 12 721

Służący
kawaler, znajomość centralnego ogrzewania oraz ogrodnictwa potrzebny 15 stycznia. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 611

Ucznia
ogrodniczego porządnej rodziny, kaucją poszukuje. Oferty życiorysem Kurjer Poznański zdg 12 692

Dziewczyna
do wszystkiego bez spania potrzebna 16. bm. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 808

Gospodyni
hotelowa, która pracowała w hotelach-pensjonatach znająca wypieknie pieczywa, zaprawianie konserw z dobremi poleceniami potrzebna do Hotelu Hüttnera — Środa. ng 4207

Dziewczyna
poleceniem, gotowaniem Jeżycka 45, m. 7. zdg 12 791

Miejscowa fabryka
poszukuje zaraz młodszego, dzielnego przedstawiciela na Poznań i okolice. Posiadający kaucje do 500 mają pierwszeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 634

6
panów ponad 24 lat, inteligentnych, energicznych do poważnej, stałej i dobrze popłatnej pracy przyjmie poważna instytucja. — Zgłoszenia osobiste u inspektora Sikorskiego w godz. 11—1; 3—5. Fr. Ratajczaka 17, m. 5. zdg 12 714

Wspólnika
do fabrykacji wyrobów cementowych przy Poznaniu. Posiadam większe gospodarstwo bez długu z własną żwirownią, potrzebna gotówka ca. 2 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 2 576/7

Oferty wydajemy tylko za przedłożeniem dowodu

Zdarzają się liczne wypadki, że inserenci zgłaszają się do ekspedycji naszej po odbiór ofert bez dowodu upoważniającego do ich podejmowania. Oświadczamy wobec tego, że w interesie samych inserentów oraz dla zasady szyfrowanych ogłoszeń **wydajemy oferty** oraz **udzielamy o nich życzonych informacyj tylko za przedłożeniem otrzymanego przy nadaniu ogłoszenia dowodu,** upoważniającego do podejmowania ofert.

Przestrzegamy przed zagubieniem tego dowodu, gdyż reklamacyj nie uwzględniamy.

Administracja

Artysta
szuka czterech młodych uczennic (mała zgrabna figura). Jednego młodego człowieka dla kaskady i komicznych przedstawień. Zgłoszenia pod „Artysta" Kurjer Poznański, Gdynia. ng 4212

Cukierniczy warsztat
dobrze prosperujący oddam na rachunek, kaucja zł 500. Zgłoszenia Kurjer Poznański rg 1105

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Marsz. Focha 84. rg 1097

Potrzebna
uczciwa dziewczyna do wszystkiego gotowaniem od zaraz. — Skład rzeźnicki Staszica 10. zdg 12 914

Kucharka
potrzebna kuchnia warszawska. Zgłoszenia Mielżyńskiego 3, — m. 12. zdg 12 847

Służąca
gotowaniem potrzebna zaraz. — Szambelanowa Bukowska 33. zdg 12 835

Służąca
Wały Królowej Jadwigi. Rzeźnictwo. zdg 12 826

Wspólniczki (ka)
do majatku 360 morgowego poszukuje zaraz. Wkład 3 000—4 000. Oferty Sulek, Wierzbiecice 19. zdg 12 876/7

Gosposia
dzielna w swym zawodzie, z bardzo dobrem gotowaniem i do wszelkich prac domowych potrzebna. Odpisy świadectw do Kurjera Pozn. zdg 12 929

Woźny
z kaucją 500 złotych potrzebny od zaraz. Zgłoszenia Blicharski, Poznań, Półwiejska 26 mieszkanie 48. zdg 12 946

Prasowaczka
potrzebna. Pralnia, Długa 3. zdg 12 799

Biegła
ekspedjentka z branży rzeźnickiej potrzebna. Zgłoszenia Górna Wilda 15, m. 5. zdg 12 793

Służąca
zaraz Łukaszewicza 4, m. 3. zdg 12 794

Uczeń
fryzjerski potrzebny z praktyka lub początkujący. Półwiejska 16. zdg 12 865

Chłopak
nawskroś uczciwy potrzebny. — Firma „Sport", plac Św. Krzyski 4. zdg 12 857

Podróżujący
do wspólnego podróżowania samochodem po prowincji poszukiwany. Oferty Kurjer Poznański zdg 12 882

Woźnica
piekarski z kaucją 150—200 zł. potrzebny zaraz. Wskaże Kurjer Poznański zdg 12 848

Intelig.
ustosunkowane (i) panie (owie) jako akwizytorzy mogą się zgłosić. Tylko pism. oferty z referencjami do firmy: Żurnale, Poznań, św. Marcin 44, Kaucja wymagana. zdg 12 927

Służąca
potrzebna. Stroma 22, Łaciński. zdg 12 923

Fryzjer
damsko - męski. Prusa 19. zdg 12 916

Poważna firma
przemysłowo - handlowa przyjmie zaraz zdolną, energiczną panią na stanowisko organizatorki w dziale handlowym. Zgłoszenia Prusiewicz, Młyńska 9. zdg 12 965

Pracę
stała zapewni poważne przedsiębiorstwo kilku zdolnym panom. Wiadomości fachowe niewymagane. Osobiste zgłoszenia solidnych reflektantów przyjmuje kierownik biura, Plac Wolności 3, m. 8 od 10—12 i 4—6. Pg 2228-27

Praczka
do pralni na stałe kaucją. Oferty Kurjer Pozn. zdg 12 890

Nauczycielka
potrzebna na wieś z utrzymaniem do 11-letniej dziewczynki. 5 powszechna. — Zgłoszenia z podaniem warunków pod adresem: Leśnictwo Rozdrażewek, poczta Rozdrażew, powiat Krotoszyn. zdg 12 985

Służąca
młodsza zaraz. Focha 41, m. 31. zdg 12 991

Służąca
do wszystkiego zaraz. Za Bramka 6, restauracja zdg 12 993

Gorseciarka
może się zgłosić. „Fémina", Nowy Rynek 12. zdg 12 994

Lepszą
młoda dziewczynę do 35 lat z dobrem gotowaniem przyjmę. — Zgłoszenia Pocztowa 28, II. zdg 13 006

Administratora
uczciwego energicznego z kaucją do kamienicy w centrum poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 12 982

Maszyniarka
potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 741

28. ROZRYWKA

Kino „Sfinks" Adolf Dymsza
Mira Żimińska, Lili Zielińska — i Marjusz Maszyński — zespół najwybitniejszych asów polskiego ekranu w przebojowej operetce „Każdemu wolno kochać" zdg 12 291

Kino „Corso"
Zemsta Indjanerów. zdg 12 907

Humor zagraniczny

— Wiesz, umarła mu żona.
— A dlaczego nosi pół żałoby?
— No właśnie. Żałoba po „połowicy".
(Epatant Paryż). S. F.

Przedpłata na miesiąc styczeń 1934 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do godz. 11, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.
— P. K. O. Poznań nr 200 149